

UCHWAŁA NR XXVI/171/2021
RADY GMINY KORCZEW
z dnia 28 kwietnia 2021r.

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie
Korczew na lata 2021-2025.

Na podst. art. 7 ust. 1 pkt 6 oraz art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz, 1876 z późn. zm.) uchwała co następuje:

§ 1

Uchwała się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Korczew na lata 2021-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Barbara Roszuk

Załącznik
do uchwały Nr XXVI/171/2021
Rady Gminy Korczew
z dnia 28.04.2021 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew na lata 2021- 2025

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
ROZDZIAŁ I MERYTORYCZNE OPRACOWANIE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	5
1.1. Podstawa prawna Strategii	5
1.1.1. Dokumenty krajowe	5
1.1.2. Dokumenty regionalne i lokalne	6
ROZDZIAŁ II DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE	7
2.1. Charakterystyka Gminy.....	7
2.1.1. Położenie	7
2.1.2. Ludność	8
2.1.3. Oświata.....	10
2.1.4. Kultura i sport.....	11
2.1.5 Pomoc społeczna	12
2.1.6. Bezpieczeństwo publiczne i przeciwpożarowe	14
2.2. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu działania instytucji pomocy społecznej	17
2.2.1. Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez GOPS	18
2.2.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w Gminie Korczew. Przyczyny kwalifikujące do świadczeń z pomocy społecznej	24
2.2.2.1. Ubóstwo	25
2.2.2.2. Długotrwała lub ciężka choroba.....	26
2.2.2.3. Potrzeba ochrony macierzyństwa	27
2.2.2.4. Bezrobocie.....	27
2.2.2.5. Niepełnosprawność	29
2.2.2.6. Bezradność opiekuńczo- wychowawcza	30
2.2.2.7. Uzależnienia	32
2.2.2.8. Przemoc w rodzinie	34

2.3. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych mieszkańców Gminy Korczew	37
2.3.1. Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Korczew w opinii dorosłych mieszkańców	38
2.3.1.1. Problem uzależnień na terenie Gminy Korczew- dorośli mieszkańcy.....	40
2.3.1.2. Zjawisko przemocy w rodzinie w subiektywnej opinii dorosłych mieszkańców	52
2.3.2. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Korczew	57
2.3.3. Problemy dzieci i młodzieży na terenie Gminy Korczew	66
2.4. Podsumowanie części diagnostycznej.....	89
2.4.1. Podsumowanie badań ankietowych.....	89
2.4.2. Analiza SWOT	95
RODZIAŁ III STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KORCZEW NA LATA 2021-2025	98
3.1. Misja i prognoza zmian w zakresie objętym Strategią.....	98
3.2. Realizacja strategii	102
3.2.1. Cele i kierunki działań.....	102
3.2.2. Monitoring i ewaluacja.....	113
3.2.3. Źródła finansowania	115
SPIS TABEL	116
SPIS WYKRESÓW	117

Wstęp

Politykę społeczną zazwyczaj definiuje się, jako "działalność państwa, podmiotów samorządowych i pozarządowych organizacji zmierzająca do kształtowania odpowiednich warunków pracy i bytu, pożądanych struktur społecznych oraz stosunków społeczno-kulturowych, w których przy aktywności ludzi będzie możliwe zaspokojenie potrzeb społeczeństwa na poziomie możliwym w danym okresie"¹. Definicja ta wskazuje na główny cel polityki społecznej państwa - utrzymywanie rozwoju społecznego i gospodarczego. Ten sam cel realizują samorzady, które wyposażone w samodzielność organizacyjną, administracyjną i ekonomiczną wypełniają szereg zadań z tego zakresu. Co więcej, fakt, że „znajdują się one bliżej” mieszkańców ma znaczący wpływ na realizację tego celu i efektywność zaspokojenia potrzeb obywateli lokalnej społeczności².

Podstawowym dokumentem planistycznym w sferze polityki społecznej na poziomie lokalnym jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Strategia ta jest dokumentem określającym najważniejsze kierunki interwencji w stosunku do zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na terenie gminy i wskazuje priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla ich realizacji. Opracowanie Strategii jest punktem wyjścia do opracowania szczegółowych programów, których realizacja ma przyczynić się do rozwiązywania problemów społecznych oraz wyrównania szans społecznych mieszkańców gminy.

Artykuł 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Z kolei art. 16b wyżej wymienionej Ustawy określa kluczowe elementy, które powinna zawierać strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie. Dokument ten powinien składać się w szczególności z:

1. diagnozy sytuacji społecznej gminy,
2. prognozy zmian w zakresie objętym strategią,
3. określenia:
  - a) celów strategicznych projektowanych zmian,

---

¹ K. Loranty, *Bezpieczeństwo społeczne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2004, s. 98.

² A. Świrski, Dochody publicznoprawne jako źródło finansowania zadań gminy – zagadnienia teoretyczne, *Zeszyty Naukowe UPH, Seria: Administracja i Zarządzanie*, 102/2014, Siedlce 2014 s. 139-140

- b) kierunków niezbędnych działań,
- c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- d) wskaźników realizacji działań.

Niniejsza Strategia została opracowana dla Gminy Korczew na lata 2021-2025.

ROZDZIAŁ I

MERYTORYCZNE OPRACOWANIE

STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1.1. Podstawa prawna Strategii

Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z artykułu 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który nakłada na gminę ten obowiązek. Poza tym, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew na lata 2021-2025 jest zgodna z dokumentami strategicznymi z zakresu polityki społecznej opracowanymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Poniżej zaprezentowano spis podstawowych dokumentów strategicznych stanowiących podstawę i punkt odniesienia do powstania niniejszej Strategii.

1.1.1. Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew na lata 2021-2025 uwzględnia zapisy dokumentów krajowych, w szczególności:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego.

1.1.2. Dokumenty regionalne i lokalne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew na lata 2021-2025 uwzględnia zapisy dokumentów regionalnych i lokalnych, między innymi takich jak:

- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego;
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Siedleckiego;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii w Gminie Korczew;
- Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Korczew;
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Korczew.

RODZIAŁ II

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE

2.1. Charakterystyka Gminy

2.1.1. Położenie

Gmina Korczew położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego w północno-wschodniej części powiatu siedleckiego. Graniczy z terenami województwa podlaskiego. Korczew leży nad Bugiem w obszarze „Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego” i „Zielonych Płuc Polski”. W okolicy znajdują się liczne rezerваты przyrody.

Powierzchnia Gminy zajmuje obszar 105 km². Rolnicy na terenie gminy Korczew gospodarują na powierzchni 7040 ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowią 4082ha, lasy – 2904 ha. Na terenie gminy Korczew w 2019 r. funkcjonowało ok. 700 gospodarstw rolnych. Rolnicy prowadzą typową produkcję rolną z nastawieniem na produkcję roślinną. W skład gminy wchodzi następujące sołectwa: Nowy Bartków, Ruda, Góry, Korczew, Szczegłacin, Laskowice, Mogielnica, Drażniew, Bużyska, Tokary, Starczewice, Czaple Górne, Zales, Knychówek, Józefin, Stary Bartków.

Gmina charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną. Tworzą ją rzeki: Bug, Toczna, Myśla, Kołodziejka i bezimienne ciek, starorzecza Bugu, stawy rybne w rejonie Szczegłacina i Bartkowa. Odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi o randze krajowej i międzynarodowej. Znajdują się tu rezerваты przyrody „Dębiak” w Korczewie, „Kaliniak” w Szczegłacinie i „Przekop” w Starczewicach, pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

Rycina 1. Mapa Gminy Korczew.

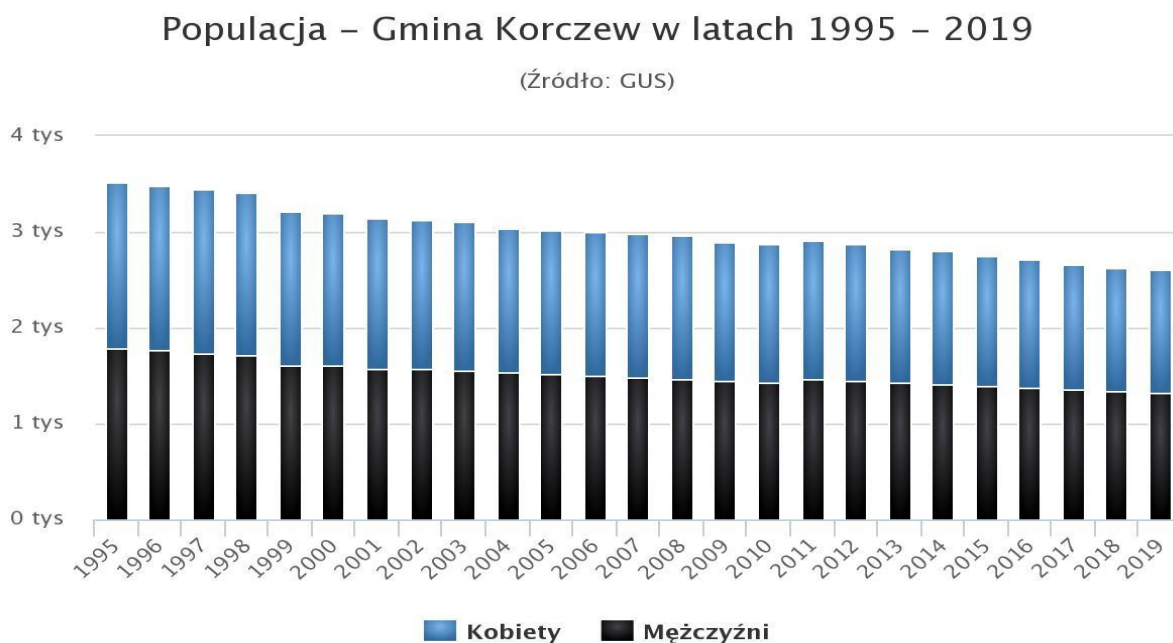

2.1.2. Ludność

Gminę Korczew na koniec 2019 roku zamieszkiwało **2 626 osób** (pobyt stały), z czego **1 337** stanowili **mężczyźni (50,9%)**, a **1 289** kobiety (49,1%). W porównaniu do roku 2018 liczba mieszkańców zmniejszyła się aż o 70 osób, co spowodowane jest wyższą liczbą wymeldowań mieszkańców do innych gmin w stosunku do liczby osób przybywających z innych gmin, które zgłosiły pobyt stały na obszarze gminy Korczew³.

W skład gminy wchodzi następujące sołectwa: Nowy Bartków, Ruda, Góry, Korczew, Szczegłacin, Laskowice, Mogielnica, Drażniew, Bużyska, Tokary, Starczewice, Czaple Górne, Zaleś, Knychówek, Józefin, Stary Bartków. Największą miejscowością pod względem liczby mieszkańców jest Korczew, zaś najmniejszą Zaleś.

Wykres 1. Populacja w Gminie Korczew w latach 1995-2019.

³ Raport o stanie Gminy Korczew za 2019 rok, s. 10.

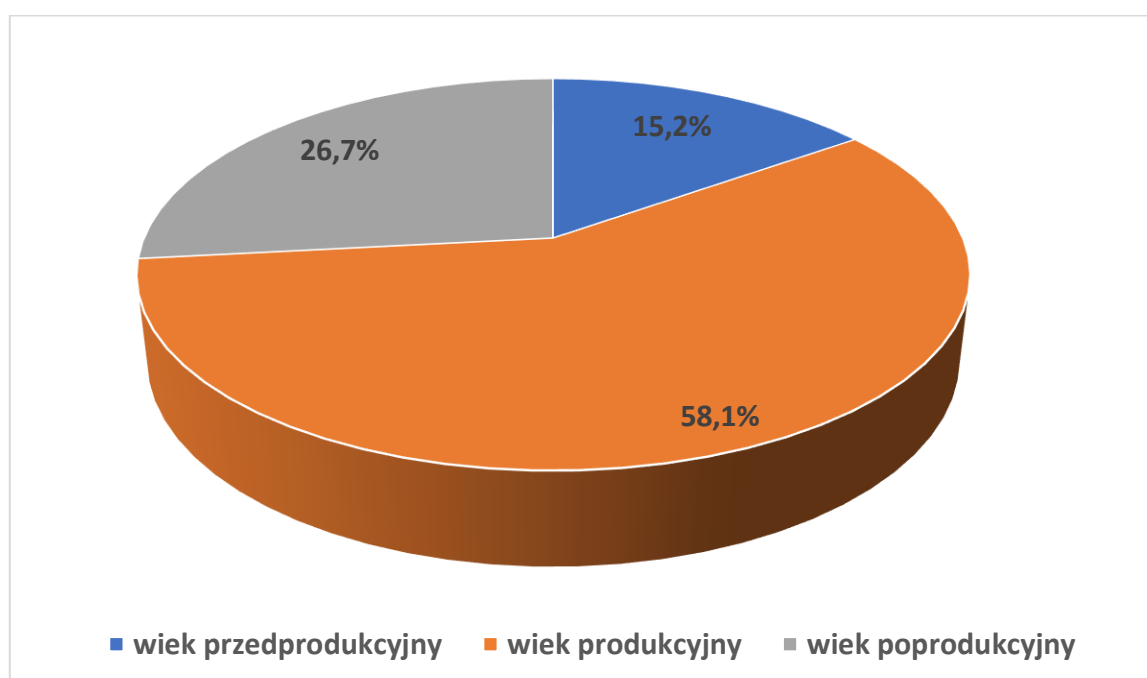
Gmina Korczew ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 9. W 2019 roku na terenie Gminy Korczew **urodziło się 26 dzieci**, w tym 13 chłopców i 13 dziewczynek. W roku 2019 **zmarło 35 mieszkańców gminy**, w tym 22 mężczyzn oraz 13 kobiet⁴.

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Korczew- 2019 rok.

Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
26	35	-9

58,1% mieszkańców gminy Korczew jest w wieku produkcyjnym, 15,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 26,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym⁵.

Wykres 2. Ekonomiczne grupy wiekowe.

⁴ Raport o stanie Gminy Korczew, s.11

⁵https://warszawa.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_mazowieckie/portrety_gmin/siedlecki/1426022_korczew.pdf (data dostępu 03.03.21).

2.1.3. Oświata

Na terenie Gminy Korczew funkcjonuje Zespół Placówek Oświatowych w Korczewie, dla którego oddziałem prowadzącym jest Gmina Korczew. W skład Zespołu wchodzi:

- ✓ Publiczna Szkoła Podstawowa w Korczewie;
- ✓ Gminne Przedszkole Publiczne w Korczewie⁶

Liczba uczniów w szkole podstawowej zmieniała się. W roku szkolnym 2018/2019 – wynosiła 110 uczniów, w roku szkolnym 2019/2020 – 108 uczniów. Natomiast liczba dzieci w przedszkolu co roku nieznacznie się zmniejsza. W roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało - 34 dzieci w roku szkolnym 2019/2020 – 25 dzieci Gmina zapewniała uczniom Zespołu Placówek Oświatowych w Korczewie – dowożenie. Z dowożenia skorzystało 89 uczniów.

Na terenie gminy Korczew prowadzi działalność również Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Bartkowie – prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły w Nowym Bartkowie. W roku szkolnym 2018/2019 w klasach I-VII uczyło się 44 dzieci, a w roku szkolnym 2019/2020 w klasach I-VIII uczyło się 41 dzieci.

We wrześniu 2019 r. w szkołach i przedszkolu na terenie gminy naukę rozpoczęło ogółem 211 uczniów. Na terenie gminy Korczew nie ma żłobków ani klubów malucha⁷.

---

⁶ <https://samorząd.gov.pl/web/gmina-korczew/oswiata> (dostęp: 10.03.2021).

⁷ *Raport o stanie Gminy Korczew 2019*, s. 15-17.

2.1.4. Kultura i sport

Działalność kulturalna na terenie Gminy Korczew obejmuje przede wszystkim realizowane przedsięwzięcia przez pracowników Urzędu Gminy Korczew, placówki oświatowe, Gminną Bibliotekę Publiczną, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej oraz sołectwa.

Siedzibą biblioteki jest budynek ZPO w Korczewie ul. Szkolna 4 dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. W 2019r. biblioteka gminna organizowała różne wydarzenia mające na celu promocję czytelnictwa, integrację miejscowej ludności, jak też wydarzenia społeczno-kulturalne m.in.:

- ✓ Gminny Dzień Babci i Dziadka,
- ✓ Gminny Dzień Kobiet,
- ✓ Gminny Dzień Dziecka,
- ✓ święto Kupały,
- ✓ Narodowe Czytanie,
- ✓ Korczew dla Niepodległej we współpracy z Urzędem Gminy
- ✓ sześć warsztatów kulinarnych w ramach projektu „Aktywizacja mieszkańców Gminy Korczew”⁸.

Ponadto, na terenie Gminy Korczew funkcjonuje klub sportowy. Ludowy Klub Sportowy (LKS) Tęcza Korczew jest to Amatorski Klub Piłkarski, który promuje Gminę Korczew oraz okolice. Historia klubu sięga co najmniej 2001 roku, w którym to nasz zespół uczestniczył w rozgrywkach siedleckiej ligi halówki⁹.

---

⁸ *Raport o stanie Gminy Korczew 2019*, s. 22-23.

⁹ <http://korczew.futbolowo.pl/> (dostęp: 10.03.2021).

2.1.5 Pomoc społeczna

W Gminie Korczew w zakresie pomocy społecznej działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. GOPS w Korczewie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową, utworzoną na podstawie uchwały Nr XVII/73/95 z dnia 27 grudnia 1995r. Rady Gminy w Korczewie w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie. Terenem działania Ośrodka jest gmina Korczew. Siedziba Ośrodka mieści się w Korczewie¹⁰.

Celami pomocy społecznej realizowanym przez Ośrodek są: zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, w miarę możliwości doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia, integracji ze środowiskiem oraz umożliwienie osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Ośrodek realizuje określone w przepisach prawa - głównie w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania własne gminy i zadania zlecone gminie przez administrację rządową. Ponadto zobowiązany jest do realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, bądź z rządowych programów pomocy społecznej, lub innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin. Zadania te obejmują przede wszystkim¹¹:

1. Tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem rozbudowy niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz koordynowanie działalności w tym zakresie.
2. Rozpoznawanie potrzeb społecznych oraz poddawanie analizie i ocenie zjawisk będących ich źródłem.
3. Opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych.
4. Sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej.
5. Tworzenie Lokalnego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.
6. Udzielenie pomocy środowiskowej i instytucjonalnej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych warunkach życiowych, w szczególności z powodu: ubóstwa, bezrobocia,

---

¹⁰ Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie.

¹¹ Tamże.

niepełnosprawności, sieroctwa, wielodzietności, długotrwałej choroby, bezradności, w sprawach opiekuńczo - wychowawczych zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, alkoholizmu, narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

7. Realizacja przewidzianych przepisami prawa świadczeń pieniężnych, rzeczowych i usługowych.

8. Wypłacanie świadczeń.

9. Pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin.

10. Prowadzenie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

11. Współdziałanie z instytucjami, organizacjami społecznymi, fundacjami, stowarzyszeniami, Kościołem Katolickim i innymi Kościołami oraz związkami wyznaniowymi, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej.

12. Współdziałanie z instytucjami rynku pracy.

13. Organizowanie poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego i socjalnego.

14. Ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych pracowników Ośrodka.

15. Wydawanie decyzji administracyjnych z upoważnienia Wójta Gminy.

W 2019 r. kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 6 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, starszy pracownik socjalny 1 osoba, specjalista pracy socjalnej 1 osoba, pozostali pracownicy 3 osoby. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej 6 pracowników posiada wykształcenie wyższe 3 osoby, wykształcenie średnie 3 osoby. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 1 pracownik¹².

---

¹² Raport o stanie Gminy Korczew 2019, s. 19-20.

2.1.6. Bezpieczeństwo publiczne i przeciwpożarowe

Bezpieczeństwo publiczne to ogół instrumentów służących ochronie ludności przed incydentami zakłócającymi funkcjonowanie obywateli w społeczeństwie zgodne z przyjętymi normami prawno-obyczajowymi.

Wójt Gminy Korczew w 2019 roku utrzymywał bieżącą współpracę z Komisariatem Policji w Mordach.

Zgodnie z posiadanymi danymi na terenie Gminy Korczew w 2019 roku zgłoszono 2 wypadki drogowe i 10 kolizji drogowych oraz zanotowano 1 wypadek drogowy w którym 7 osób zostało rannych. Policjanci podejmowali interwencje w miejscach publicznych oraz domowych, których większość była spowodowana nieporozumieniami rodzinnymi, których przyczyną było nadużywanie alkoholu.

Ponadto KP Mordy dokonało szeregu zabezpieczeń w ruchu drogowym podczas uroczystości patriotyczno-religijnych oraz festynu. W czasie ich trwania nie odnotowano zdarzeń w ruchu drogowym.

W ramach działań profilaktycznych ukierunkowanych na trzeźwość wśród nieletnich prowadzono obserwację lokali pod kątem spożywania i sprzedawania napojów alkoholowych nieletnim. Nie wykryto osób nieletnich pod wpływem alkoholu.

Podjęte w gminie akcje informacyjne i prewencyjne polegały m.in. na zorganizowaniu w szkołach spotkań z uczniami i kadrą kierowniczą podczas których poruszano następujące tematy: przestępczość wśród nieletnich, narkomania, dopalacze i inne patologie społeczne występujące w środowisku młodzieży oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z Policją w celu aktywnej promocji trzeźwego i bezpiecznego stylu życia.

Przy Urzędzie Gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, który w ramach współpracy z Policją realizuje zadania w obszarze zwalczania przemocy w rodzinie, pomocy materialnej i prawnej¹³.

Tabele zamieszczone na następnych stronach zawierają dane uzyskane od Policji.

---

¹³ Raport o stanie Gminy Korczew za 2019 rok, s.21.

Tabela 2. Przepiępstwa/wykroczenia popełnione pod wpływem substancji psychoaktywnych.

	2017	2018	2019
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	4	6	6
Przepiępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

Tabela 3. Przepiępstwa na terenie gminy.

	2017	2018	2019
Kradzież z włamaniem	1	2	1
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	3	0	0
Inne	12	10	12

Tabela 4. Kwalifikacja prawna wszczętych / stwierdzonych / zakończonych.

2017			
	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Znęcanie się na rodziną	3	3	3
Groźby karalne	1	0	1
Uchylanie się od płacenia alimentów	1	1	1
Inne	20	18	20
2018			
	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Znęcanie się nad rodziną	2	0	2
Groźby karalne	1	1	1
Uchylanie się od płacenia alimentów	1	1	1
Inne	21	13	21
2019			
	Wszczęte	Stwierdzone	Zakończone
Znęcanie się na rodziną	1	0	1
Groźby karalne	1	0	1
Uchylanie się od płacenia alimentów	0	0	0
Inne	20	17	20

Na terenie gminy Korczew działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- ✓ Korczew
- ✓ Drażniew
- ✓ Nowy Bartków
- ✓ Szczeglacin
- ✓ Tokary
- ✓ Ruda

W każdej jednostce zatrudniony jest kierowca. Wszystkie jednostki OSP skupiają łącznie 141 członków. Wszystkie jednostki są wyposażone w pojazdy przygotowane do działań ratowniczo-gaśniczych, ponadto OSP Korczew jest jednostką wyspecjalizowaną w zakresie ratownictwa wodnego. Jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-gaśniczego. Każdy ratownik uczestniczący w akcji pożarowej otrzymuje ekwiwalent pieniężny, którego wysokość uchwała Rada Gminy¹⁴.

2.2. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu działania instytucji pomocy społecznej

---

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Zadania pomocy społecznej są określone Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku. Zgodnie z jej postanowieniem, głównym celem pomocy społecznej ma być umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie takich sytuacji życiowych, którym nie są w stanie poddać przy użyciu własnych środków, możliwości i uprawnień. Realizacja zadań została podzielona tutaj pomiędzy organy administracji publicznej. Ogólne zadania (strategiczne) związane z realizacją polityki społecznej wykonuje województwo. Powiat odpowiada za zadania o charakterze specjalistycznym. Z kolei gmina realizuje tzw. usługi podstawowe, czyli np. funkcjonowanie domów pomocy społecznej, ośrodków wychowawczych, pomoc rzeczowa, zasiłki docelowe przyznawane na zaspokojenie podstawowych potrzeb, udzielanie schronienia i posiłku, zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w skutek zdarzeń losowych itd.

---

¹⁴ Raport o stanie Gminy 2019, s. 22.

Na terenie gminy Korczew zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczewie. Na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej osobom i rodzinom udziela się świadczeń społecznych w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomani,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

2.2.1. Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez GOPS

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

W ramach zadań własnych i zleconych realizowanych przez Gminę ustala się prawo świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Świadczenia pieniężne mogą polegać m.in. na przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków, a świadczenia niepieniężne wykonuje się m.in. poprzez organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym, specjalistycznych w miejscu zamieszkania oraz pobyt w domu pomocy społecznej.

Świadczenia pieniężne:

1. Zasiłek stały - świadczenie o charakterze obowiązkowym (a więc przysługujące każdemu, kto spełnia określone ustawą warunki i w ustawowo określonej wysokości), finansowane z budżetu województwa. Udzielany osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno-rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi, bowiem różnicę między owym kryterium a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie.

2. Zasiłek okresowy - przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznanie zasiłku okresowego, podobnie jak zasiłku stałego, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Jego beneficjentem może być osoba samotnie gospodarująca i rodzina. Zasiłek nie może być jednak niższy niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby oraz między kryterium dochodowym rodziny a jej dochodem.

3. Zasiłek celowy - jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na podstawie art. 39-41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodki przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w miesiącu złożenia kompletu dokumentów w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pogrzebu.

Świadczenia niepieniężne- udzielenie tych świadczeń nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego, a jedynie od wystąpienia okoliczności faktycznie uzasadniających przyznanie danej pomocy.

1. Praca socjalna - to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych. Ułatwia jednostkom, grupom, środowiskom adaptację

w zmieniających się warunkach życia. Celem ostatecznym jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla prawidłowej egzystencji godnej człowieka.

Pracownicy GOPS wykonując pracę socjalną wspomagają osoby i rodziny wymagające pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej i życiowej, współuczestniczą w organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży, pomagają sporządzić pozwy do Sądu o przyznanie alimentów, rozwód czy separację, pomagają w wypełnianiu wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, biorą udział w procesie zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia, przeprowadzają rozmowy wspierające, udzielają informacji, gdzie osoby lub rodziny mogą uzyskać pomoc, która nie leży w kompetencji Ośrodka, pomagają podopiecznym w uzyskaniu prawa do emerytury lub renty, przeprowadzają wywiady u dłużników alimentacyjnych oraz podejmują działania związane z ich aktywizacją zawodową, przeprowadzają wywiady alimentacyjne u osób zobowiązanych do alimentacji, podejmują działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie itp.

Należy mieć również na uwadze, że przy zachodzącym obecnie procesie starzenia się społeczeństwa wzrasta problem dotyczący zapewnienia opieki osobom starszym. Niekorzystnym zjawiskiem jest również liczba osób całkowicie samotnych. Osobom takim należy zapewnić dostęp do usług bytowych, urzędowych, mieszkaniowych, intelektualnych oraz zdrowotnych. Ludzie starsi i samotni potrzebują szczególnego rodzaju wsparcia - jak najdłuższego utrzymania ich we własnym środowisku. Należy podejmować działania, które ułatwią im życie, a także wydłużą okres ich samodzielności. Warto podkreślić również konieczność dbałości o kondycję psychiczną osób starszych i schorowanych. Brak towarzystwa, odpowiedniej opieki oddziałuje na samopoczucie takich osób, dlatego też należy zapewnić im dostęp do instytucji świadczących pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz wykwalifikowanych pracowników, udzielających wszelkich porad w każdej sytuacji.

2. Składka zdrowotna - opłacana za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

3. Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – przyznawane osobom, które zrezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem.

4. Sprawienie pogrzebu – pochówek realizowany jest przez pomoc społeczną w przypadku, gdy najbliższa rodzina nie ma możliwości wykonania go we własnym zakresie np. z powodów finansowych lub osobistych; sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

5. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania - udzielane osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi te są odpłatne w części lub całości, jeżeli dochód osoby zainteresowanej przekracza kryterium dochodowe.

Zgodnie z art. 50 Ustawy o pomocy społecznej, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, termin i miejsce świadczenia. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi określa w drodze rozporządzenia minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego.

6. Ośrodki wsparcia- osobom, które ze względu na wiek, chorobę, lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w ośrodkach wsparcia, o których mowa w art. 51 ustawy. Ośrodki wsparcia są jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej dziennego pobytu. Mogą być w nich prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Ośrodkiem wsparcia jest środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy społecznej, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko i dom dla bezdomnych oraz klub samopomocy.

7. Rodzinne domy pomocy – zadaniem rodzinnych domów pomocy jest zapewnienie całodobowej opieki nie mniej niż trzem i nie więcej niż ośmiu seniorom. Służą one pomocą szczególnie osobom wymagającym wzmożonej opieki ze względu na znaczne ograniczenie w codziennym funkcjonowaniu, wynikające z podeszłego wieku,

8. Mieszkania chronione – przygotowują osoby w nich przebywające, pod okiem specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępują pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Skorzystać z nich mogą osoby, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki (np. osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby opuszczające rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, zakład dla nieletnich lub cudzoziemcy),

9. Domy pomocy społecznej – przeznaczone są dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone dzielą się na: domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób niepełnosprawnych psychicznie.

10. Schronienie, posiłek, niezbędne ubranie – udzielane osobom tego pozbawionym.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczewie, przyznał świadczenia 273 osobom (w ich rodzinach żyło łącznie 317 osób).

W ramach zadań własnych GOPS w Korczewie:

- ✓ przyznał decyzją zasiłek stały 13 osobom (71 061 zł.) (w ich rodzinach żyło łącznie 13 osób), w tym:
  - dla osoby samotnie gospodarującej: 13 osobom (71 061 zł.);
- ✓ przyznał decyzją zasiłek okresowy 2 osobom (2 600 zł.), (w ich rodzinach żyło łącznie 6 osób);
- ✓ przyznał posiłek 117 dzieciom (w ich rodzinach żyło 266 osób), (o łącznej kwocie 42 925 zł.);
- ✓ przyznał decyzją zasiłek celowy 160 osobom (33 859 zł.), (w ich rodzinach żyło 247 osób). Zasiłki przeznaczane były między innymi na pokrycie kosztów na zakup żywności, odzieży, opału, środków czystości, pokrycie kosztów zakupu leków, remonty;
  - w tym 10 osobom specjalny zasiłek celowy (4 700 zł.)
  - pokrył koszt pobytu 4 osób w domu pomocy społecznej, (37 565 zł.)

W 2019 roku pracownicy socjalni Ośrodka poza świadczeniem pomocy finansowej udzielali pomocy w postaci pracy socjalnej. Udzielono pomocy 98 rodzinom z terenu gminy Korczew o liczbie osób w rodzinie 268. Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego¹⁵.

Na terenie gminy Korczew nie funkcjonują placówki interwencyjne, domy pomocy społecznej, noclegownie, schroniska, rodzinne i środowiskowe domy pomocy czy domy samotnej matki. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczewie w przypadku konieczności wsparcia w ww. placówkach kieruje osoby zarówno na teren powiatu siedleckiego, jak i poza nim¹⁶.

¹⁵ Sprawozdanie z działalności GOPS w Korczewie za rok 2019.

¹⁶ Raport o stanie Gminy Korczew za 2019 rok, s. 9.

2.2.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w Gminie Korczew. Przyczyny kwalifikujące do świadczeń z pomocy społecznej

Dane przedstawione w poniższych tabelach¹⁷ wskazują, że w ostatnich latach w Gminie Korczew stopniowo maleje liczba osób korzystających z pomocy GOPS. Najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej są niezmiennie od kilku lat ubóstwo, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie oraz niepełnosprawność.

Tabela 5. Główne przyczyny przyznawania świadczeń pomocy społecznej przez GOPS w Gminie Korczew w latach 2017-2019- liczba rodzin- dane z GOPS¹⁸.

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Niepełnosprawność	20	14	18
Bezrobocie	32	25	21
Przemoc w rodzinie	2	2	1
Ubóstwo	83	71	71
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	9	9	5
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	45	40	41
Alkoholizm	6	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	32	23	20
Bezdomność	1	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	0	0
Zdarzenia losowe	0	1	1

Na następnych stronach zaprezentowano hierarchię problemów i liczbę rodzin objętych pomocą GOPS w ostatnich trzech latach.

¹⁷ Dane pochodzą ze Sprawozdań z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie.

¹⁸ W jednej rodzinie mogło wystąpić kilka przesłanek.

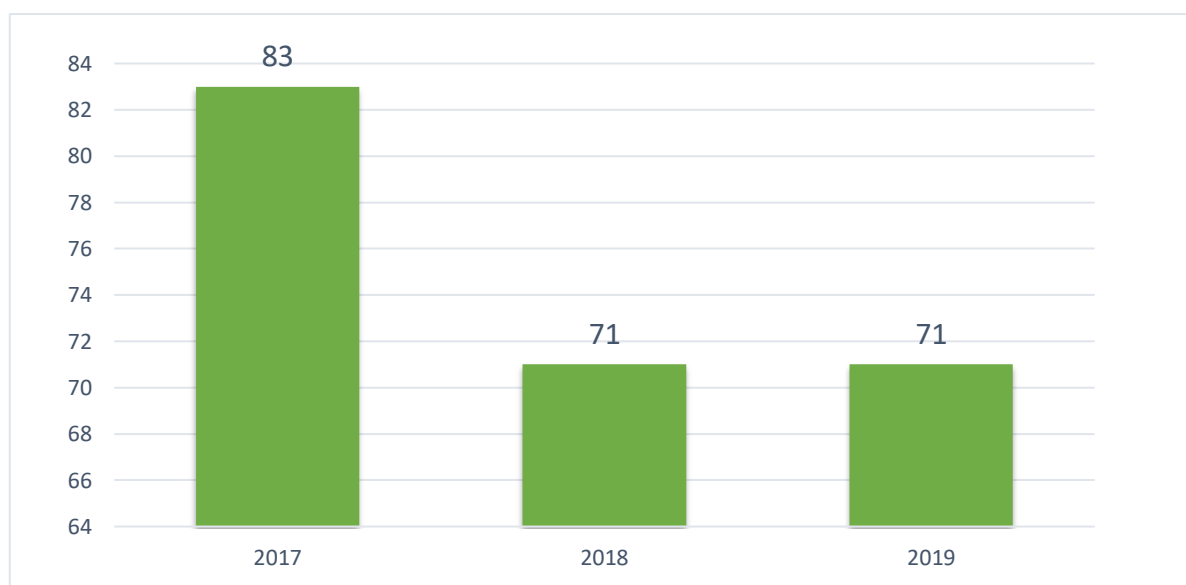
2.2.2.1. Ubóstwo

Ubóstwo określa się, jako stan warunków bytowych uniemożliwiający zaspokajanie podstawowych potrzeb, funkcji życiowych. Przyczyny i konsekwencje ubóstwa często trudno od siebie oddzielić. Zarówno skutkiem jak i czynnikiem mogą być np. dezintegracja rodziny, rozwój przestępczości, marginalizacja, nierówny start dzieci i młodzieży, patologie społeczne czy niepełnosprawność.

Dodatkowo, nieodpowiednia działalność organów państwowych może zniechęcać do poprawy swojej sytuacji materialnej (np. płaca minimalna) czy też prowadzić do bierności i niezaradności życiowej całych grup społecznych (system zasiłków i świadczeń).

Zagrożenie ubóstwem dotyczy zwłaszcza rodzin wielodzietnych i niepełnych, kręgów patologii społecznej, osoby niepełnosprawne, grupy mniejszościowe, ludzi posiadających niskie kwalifikacje zawodowe, migrantów, ludzi starych.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu ubóstwa w latach 2017-2019.

Dane GOPS w Korczewie wskazują, że w okresie ostatnich trzech lat obserwuje się spadek, a następnie utrzymywanie się na stałym poziomie liczby rodzin korzystających w gminie z pomocy socjalnej z powodu ubóstwa. W 2017 roku z pomocy socjalnej z powodu ubóstwa korzystały 83 rodziny z terenu gminy, w 2018 roku liczba ta zmniejszyła się do 71 rodzin i utrzymała w roku 2019

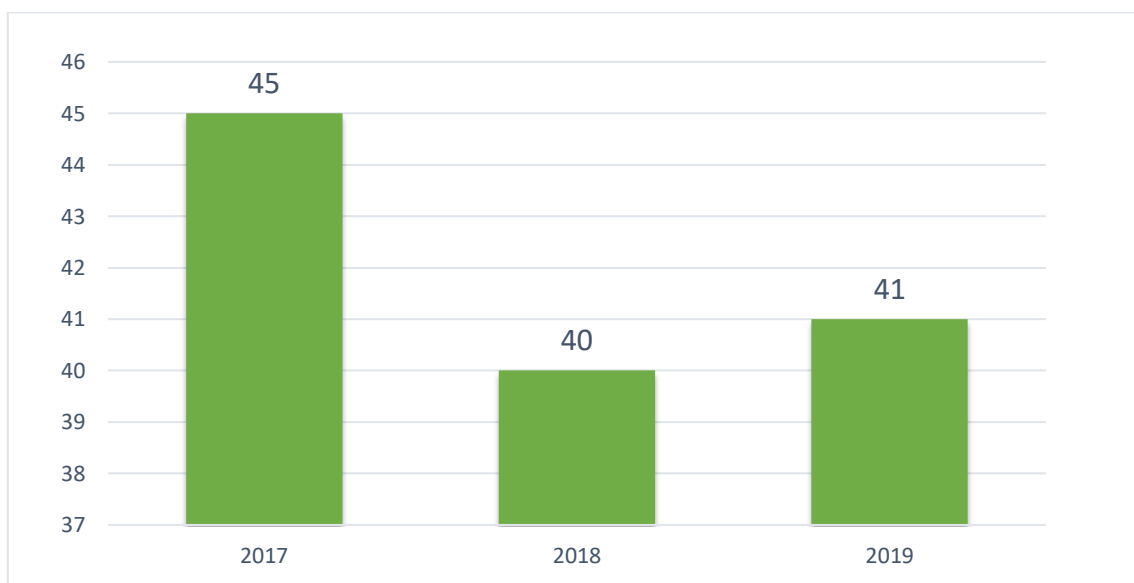
Skala problemu ubóstwa w Gminie Korczew w ostatnich latach jest najczęstszym powodem udzielania świadczeń socjalnych w gminie.

2.2.2.2. Długotrwała lub ciężka choroba

Problem długotrwałej choroby dotyczy osób, które z powodu posiadanego schorzenia pozostają przez długi czas pod opieką lekarską, a choroba, na którą cierpią, często nie jest możliwa do całkowitego wyleczenia, a jedynie minimalizowane są jej objawy. Ciężka choroba natomiast to taka, która zagraża życiu człowieka.

Otrzymanie pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby jest uzależnione również od tego, w jakim stopniu posiadane schorzenie utrudnia życie wnioskodawcy. Uwzględniane są takie okoliczności jak: wydatki ponoszone w związku z zakupem leków, wydatki związane z wyjazdami do specjalistów, utrudnienie w podjęciu zatrudnienia.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2017-2019.

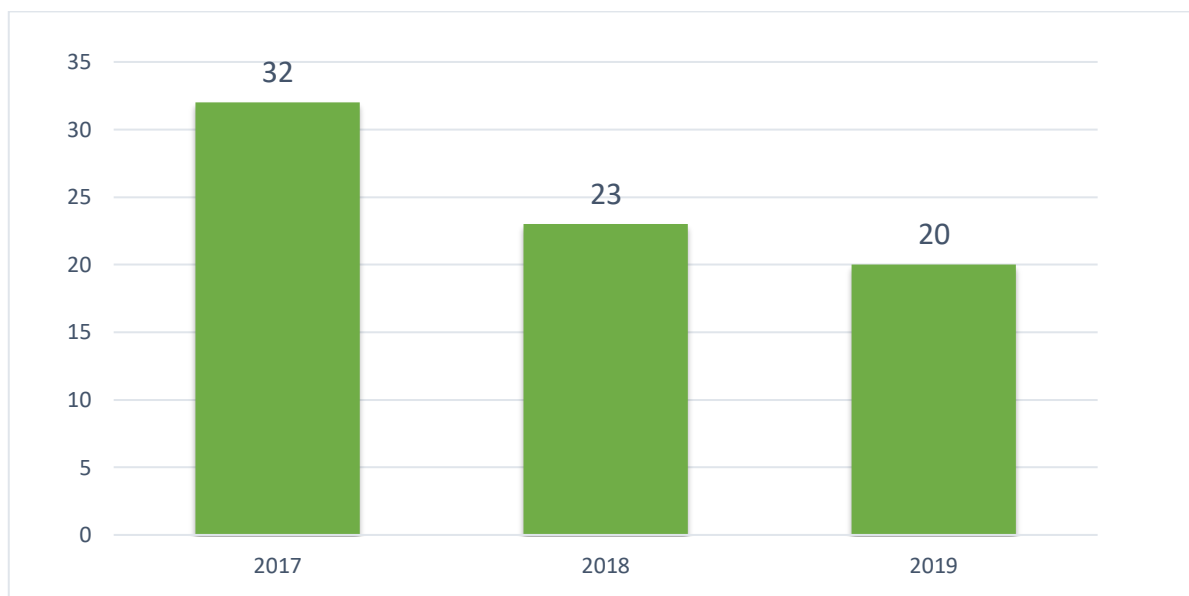

W 2017 roku w Gminie Korczew wśród ubiegających się o pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby było 45 rodzin. W roku 2018 liczba rodzin zmalała do 40 rodzin, a w roku 2019 nieznacznie wzrosła do 41 rodzin. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ciągu ostatnich 3 lat utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

2.2.2.3. Potrzeba ochrony macierzyństwa

Prawo do świadczeń pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oznacza objęcie pomocą społeczną kobiet w ciąży i rodzin wychowujących dzieci. Rodzina wielodzietna to rodzina, w której skład wchodzi troje i więcej dzieci,

Wykres 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2017-2019.

Dane GOPS w Korczewie wskazują, że w latach 2017-2019 obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających w gminie z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa. W 2017 roku wśród ubiegających się o pomoc z tego powodu były 32 rodziny, w roku 2018 liczba ta zmniejszyła się do 23 rodzin, a w roku 2019 ponownie zmniejszyła się do 20 rodzin.

2.2.2.4. Bezrobocie

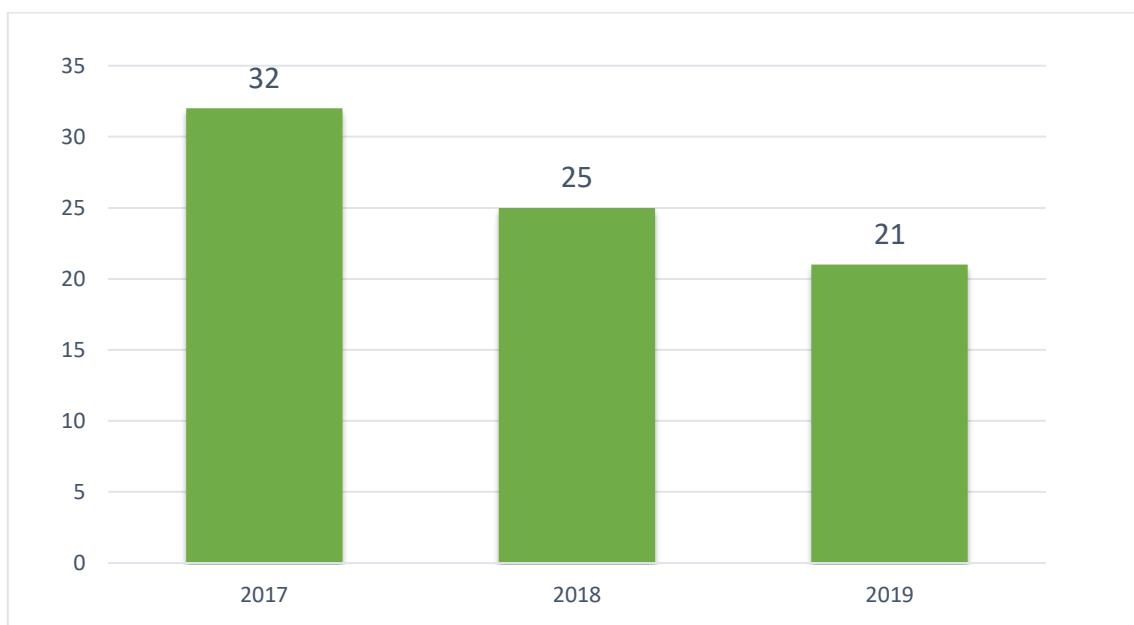
Bezrobociem określa się stan, w którym część zasobów pracy w wieku produkcyjnym jest zdolna do pracy, poszukuje jej, ale nie znajduje zatrudnienia. Innymi słowy, to efekt nierównowagi pomiędzy popytem na pracę a jej popytem. Na bezrobocie mają wpływ dwa rodzaje czynników: płacowe i pozapłacowe. Pierwsze są mechanizmem regulacji rozmiaru bezrobocia płacą realną. Czynniki pozapłacowe natomiast ograniczają popyt na pracę lub zwiększają jej podaż. Ten rodzaj zagrożenia społecznego niesie za sobą nie tylko negatywne konsekwencje dla osoby bezrobotnej pogarszając sytuację materialną, czy niekorzystnie wpływając na jej kapitał społeczny, ale także dla gospodarki kraju. Bezrobocie prowadzi do utraty produkcji, państwo

zostaje obciążone finansowo, ponieważ następuje wzrost wydatków na świadczenia socjalne, a także słabnie kapitał ludzki.

Według stanu na dzień 01.01.2019 roku w Powiecie Siedleckim zarejestrowanych było ogółem 1347 osób bezrobotnych. Bezrobotnych z terenu Gminy Korczew zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach było 61 osób, z czego 51,4% stanowiły kobiety, a 48,6% stanowili mężczyźni¹⁹.

Dane GOPS w Korczewie wskazują, że w latach 2017-2019 obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających w gminie z pomocy społecznej z powodu bezrobocia. W 2017 roku udzielono pomocy i wsparcia z powodu bezrobocia 32 rodzinom w gminie, w roku 2018- 25 rodzinom, natomiast w 2019 roku- 21 rodzinom.

Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu bezrobocia w latach 2017-2019.

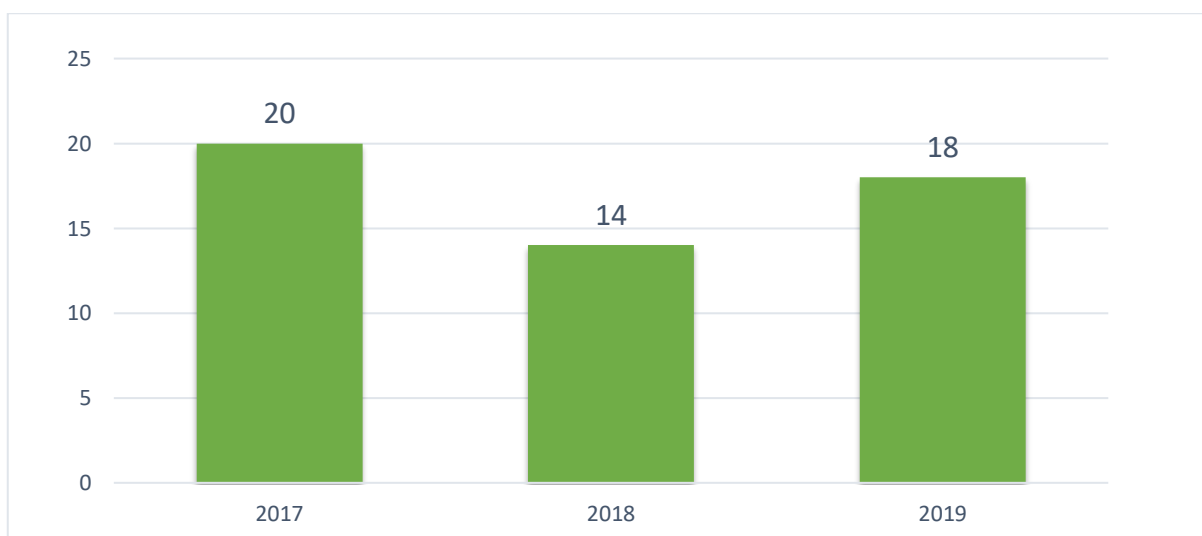

¹⁹https://warszawa.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_mazowieckie/portrety_gmin/siedlecki/1426022_korczew.pdf (data dostępu: 10.03.2021)

2.2.2.5. Niepełnosprawność

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje osoby niepełnosprawne, jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej. Osoby niepełnosprawne to również te, które uzyskały orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów oraz dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności przed ukończeniem 16 roku życia.

Wykres 7. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu niepełnosprawności w latach 2017-2019.

Dane GOPS w Korczewie wskazują, że w latach 2017-2019 obserwuje się nieznaczny spadek, a następnie wzrost liczby rodzin korzystających w gminie z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. W 2017 roku wśród ubiegających się o pomoc z powodu niepełnosprawności było 20 rodzin, w roku 2018 liczba ta zmalała do 14 rodzin, z kolei w roku 2019 wzrosła do 18 rodzin.

Pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie przysługuje zasiłek stały. Wysokość zasiłku stałego uzależniona jest od dochodów rodziny lub osoby samotnie gospodarującej i przysługuje w wysokości różnicy między kryterium

dochodowym a dochodem osoby/rodziny. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

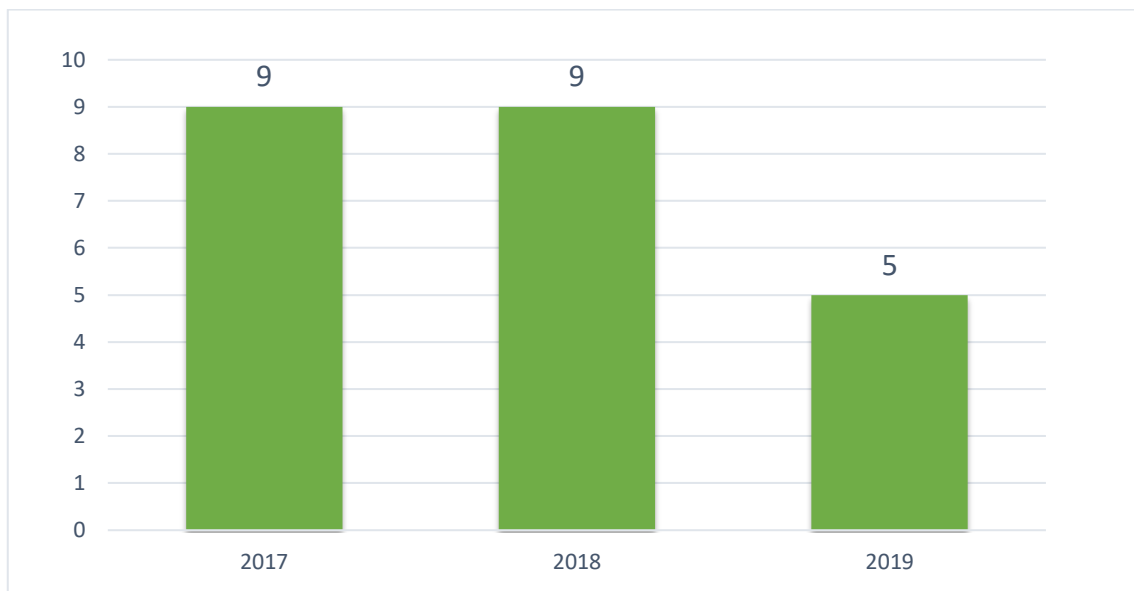
2.2.2.6. Bezradność opiekuńczo- wychowawcza

Rolą rodziny jest zapewnienie dziecku opieki oraz jego wychowanie w celu przygotowania dziecka do życia w społeczeństwie. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, w którym uczy się nawiązywać kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. Na środowisko rodzinne składają się: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, warunki materialne i zdrowotne, stopień wykształcenia rodziców i ogólna struktura środowiska.

Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo wykonuje powyższe zadania. Bezradność występować może w kwestii prowadzenia gospodarstwa domowego – problem z zapewnieniem żywności, odzieży, mieszkania itp. Bezradności tej nie należy jednak mylić z problemem posiadania przez rodzinę niewystarczających środków finansowych na zabezpieczenie tych potrzeb, gdyż w tym wypadku niezaspokojenie ich nie musi występować w parze z nieprawidłowym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych. O bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego powinno mówić się w odniesieniu do rodzin, które posiadają wystarczające środki finansowe na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, lecz środkami tymi dysponują w nieodpowiedni sposób.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak specjalistycznego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Wykres 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w latach 2017-2019.

W 2017 roku bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w Gminie Korczew stwierdzono wśród 9 rodzin. W roku 2018 liczba rodzin utrzymała się, a w roku 2019 zmalała do 5 rodzin.

Gmina zapewnia wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych poprzez działania wspomagające rodziców, mających problemy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich, tak, aby zapobiec doprowadzeniu do sytuacji, w której dziecko, ze względu na jego dobro, zostałyby umieszczone w opiece w pieczy zastępczej.

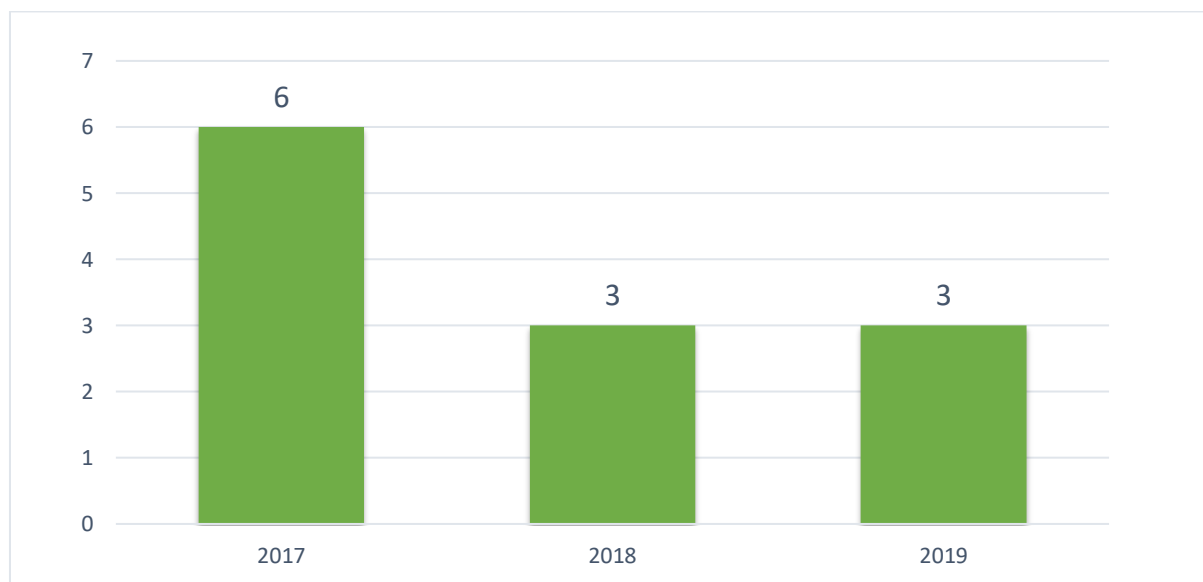

2.2.2.7. Uzależnienia

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), uzależnienie to *psychiczny i fizyczny stan wynikający z interakcji między żywym organizmem a substancją chemiczną (do których należą: alkohol, narkotyki, nikotyna, leki) charakteryzujący się zmianami i innymi reakcjami takimi jak: konieczność przyjmowania danej substancji w sposób ciągły lub okresowy w celu doświadczania jej wpływu na psychikę lub by uniknąć objawów towarzyszących odstawieniu substancji.*

Alkoholizm jest chorobą spowodowaną nadużywaniem napojów alkoholowych, z którą wiążą zarówno konsekwencje zdrowotne dla uzależnionej osoby, jak również stanowi ona problem socjalny i przyczynia się do występowania patologii społecznych. Zjawisko alkoholizmu jest ściśle powiązane z występowaniem przestępczości, wypadkami w pracy, wypadkami drogowymi. Nadużywanie alkoholu przez kogoś z rodziców osłabia więzi rodzinne i skutkuje występowaniem dysfunkcji w pełnieniu ról rodzicielskich, a także często jest przyczyną stosowania przemocy domowej.

Wykres 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu alkoholizmu w latach 2017-2019.

Dane GOPS w Gminie Korczew wskazują, że w latach 2017-2019 obserwuje się spadek, a następnie utrzymywanie na stałym poziomie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. W 2017 roku udzielono pomocy i wsparcia z tego powodu 6 rodzinom w gminie, w roku 2018- 3 rodzinom, natomiast w 2019 roku również 3 rodzinom.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na podstawie art. 4 ust. 1, ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w każdym roku uchwalane są Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programy Przeciwdziałania Narkomanii. Programy te są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz dotyczące przeciwdziałaniu narkomanii.

W 2019 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) odbyła 5 posiedzeń w/g planu pracy ustalonego przez Komisję. Posiedzenia dotyczyły następujących zagadnień głównych:

- ✓ Budżet w roku 2019;
- ✓ Dofinansowanie imprezy z okazji dnia dziecka;
- ✓ Dofinansowanie imprezy rodzinnej;
- ✓ Sprawy dotyczące osób z podejrzeniem uzależnienia od alkoholu;
- ✓ Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym jednorazowych zezwoleń;
- ✓ Dofinansowanie nauki tańca dla dzieci;
- ✓ Inne.

Zgodnie z założeniami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korczewie w roku 2019 duży nacisk nałożono na profilaktykę dzieci i młodzieży ze szkół położonych na terenie Gminy Korczew, a w szczególności na skupienie uwagi dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz alkoholizmem na zajęcia sportowe oraz aktywny wypoczynek mający na celu odreagowanie od sytuacji rodzinnej (m.in. nauka tańca)²⁰.

Od 2018 obowiązuje nowa liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5% dla terenu Gminy Korczew, przyjęta uchwałą nr XXXIX/221/2018.

---

²⁰ *Sprawozdanie z działalności GKRPA w Korczewie za 2019 rok.*

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Korczew na dzień 31.12.2019 r. wynosiła:

1. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 9, w tym:
  - ✓ zawartości alkoholu do 4,5% - 9;
  - ✓ zawartości alkoholu od 4,5% do 18% - 6;
  - ✓ zawartości alkoholu powyżej 18%- 7.
2. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 5, w tym:
  - ✓ zawartości alkoholu do 4,5% -5;
  - ✓ zawartości alkoholu od 4,5% do 18% - 2;
  - ✓ zawartości alkoholu powyżej 18% - 2;

Dodatkowo w 2019 r. wydano 4 zezwolenia jednorazowe (dwa dla przedsiębiorcy, dwa dla straży pożarnej) na sprzedaż napojów alkoholowych podczas imprezy „Zielony Korczew 2019 dla Niepodległej”²¹.

2.2.2.8. Przemoc w rodzinie

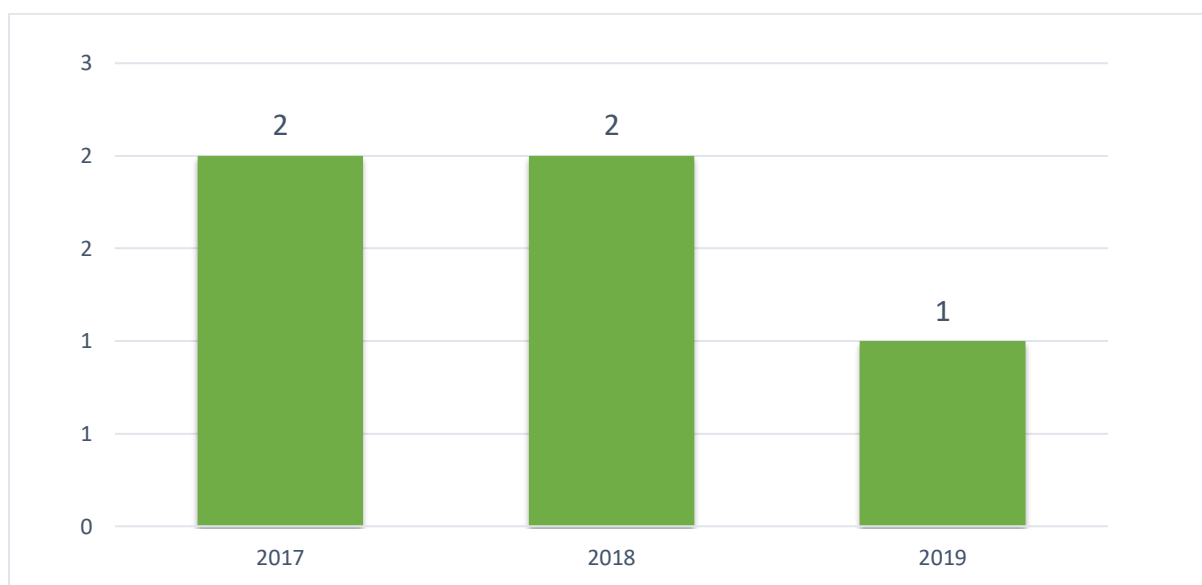
Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie *przemoc w rodzinie (zwana także potocznie przemocą domową), to jednorazowe albo cyklicznie powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Wyróżnia się przemoc fizyczną (naruszenie nietykalności fizycznej), przemoc psychiczną (naruszenie godności osobistej), przemoc seksualną (naruszenie intymności), przemoc ekonomiczną (naruszenie własności) oraz zaniedbanie (naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich).*

---

²¹ Sprawozdanie z działalności GKRPA w Korczewie za 2019 rok.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową. W tym celu, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie utworzono Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Korczew.

Wykres 10. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu przemocy w rodzinie w latach 2017-2019.

Dane GOPS w Gminie Korczew wskazują, że w latach 2017-2019 utrzymywanie na względnie stałym poziomie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. W 2017 roku udzielono pomocy i wsparcia z tego powodu 2 rodzinom w gminie, w roku 2018- również 2 rodzinom, natomiast w 2019 roku 1 rodzinie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Korczewie został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Korczew z dnia 27 kwietnia 2012 r. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty oraz służby zdrowia.

Zespół Interdyscyplinarny świadczy pomoc w przede wszystkim w postaci:

- ✓ realizacji procedury Niebieskiej Karty;
- ✓ współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc osobom pokrzywdzonym, policją, prokuraturą;
- ✓ udzielania wszelkiej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy wg indywidualnych potrzeb mieszkańców gminy Korczew.

Od początku działalności wszczęto 68 procedur Niebieskiej Karty (w tym 2019 r.). W 2019 r. rozpoczęto 9 nowych procedur Niebieskiej Karty, wszystkie wszczęte przez służby policyjne.

W 2019 r. zespół interdyscyplinarny spotkał się 18 razy. Wypełniono 1 Niebieską Kartę C oraz dwie karty D. Nie powoływano grup roboczych. Na dzień 31.12.2019 r. aktywnych pozostało 8 Niebieskich Kart.

W 2019 r. zakończono procedurę w 7 rodzinach, w tym:

- ✓ 1 z powodu zakończenia przemocy w rodzinie;
- ✓ 6 z powodu braku zasadności podejmowania działań.

W 2019 r. wezwano / zaproszono łącznie 57 razy, obie strony procedury²².

---

²² Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 rok, s. 10.

2.3. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych mieszkańców Gminy Korczew

Jednym z głównych założeń niniejszej *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Korczew na lata 2021 - 2025* jest przedstawienie problemów występujących w społeczności lokalnej gminy oraz wskazanie kierunków ich rozwiązywania. Zdiagnozowanie problemów społecznych było możliwe między innymi poprzez przeprowadzenie badań wśród mieszkańców gminy.

Badania zostały przeprowadzone na początku 2021 roku i miały charakter ankiety. Obejmowały trzy grupy reprezentujące lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy
- 2) dzieci i młodzież szkolna
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Celem badań była diagnoza problemów społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

2.3.1. Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Korczew w opinii dorosłych mieszkańców

---

Badania miały charakter ankiety w formie online i obejmowały mieszkańców Gminy Korczew, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

W badaniu wzięło udział łącznie 73 osoby. Badaniem objęto 62 kobiety oraz 11 mężczyzn. Średnia wieku respondentów wyniosła 39 lat.

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

W pierwszej części badania respondenci zostali poproszeni o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek mieszkańców, którzy wskazują dany problem, jako bardzo ważny. Poniższa tabela przedstawia rozkład uzyskanych odpowiedzi:

Tabela 6. Ocena ważności lokalnych problemów społecznych przez badanych mieszkańców.

<i>Problem</i>	<i>Bardzo istotny</i>	<i>Raczej istotny</i>	<i>Raczej nieistotny</i>	<i>Zdecydowanie nieistotny</i>
Zanieczyszczenie powietrza (smog)	26%	33%	33%	8%
Zanieczyszczenie wody	42%	32%	21%	5%
Zanieczyszczenie krajobrazu (zaśmiecenie)	49,3%	34,3%	16,4%	0%
Bezrobocie	40%	45%	12%	3%
Bieda, ubóstwo	23%	51%	23%	3%
Bezdomność	18%	14%	45%	23%
Wzrost przestępczości	25%	19%	44%	12%
Kryzys rodziny	33%	37%	23%	7%
Kryzys norm moralnych	41%	33%	18%	8%

Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że najpoważniejszymi problemami społecznymi w opinii pełnoletnich mieszkańców Gminy Korczew jest **bezrobocie- łącznie 85% oraz zanieczyszczenie krajobrazu – łącznie 83,6%**²³. Z kolei za najmniej istotne problemy społeczne mieszkańcy uznali **bezdomność– łącznie 68% oraz wzrost przestępczości- łącznie 56%**²⁴.

²³ Sumy odpowiedzi: *bardzo istotny* i *raczej istotny*.

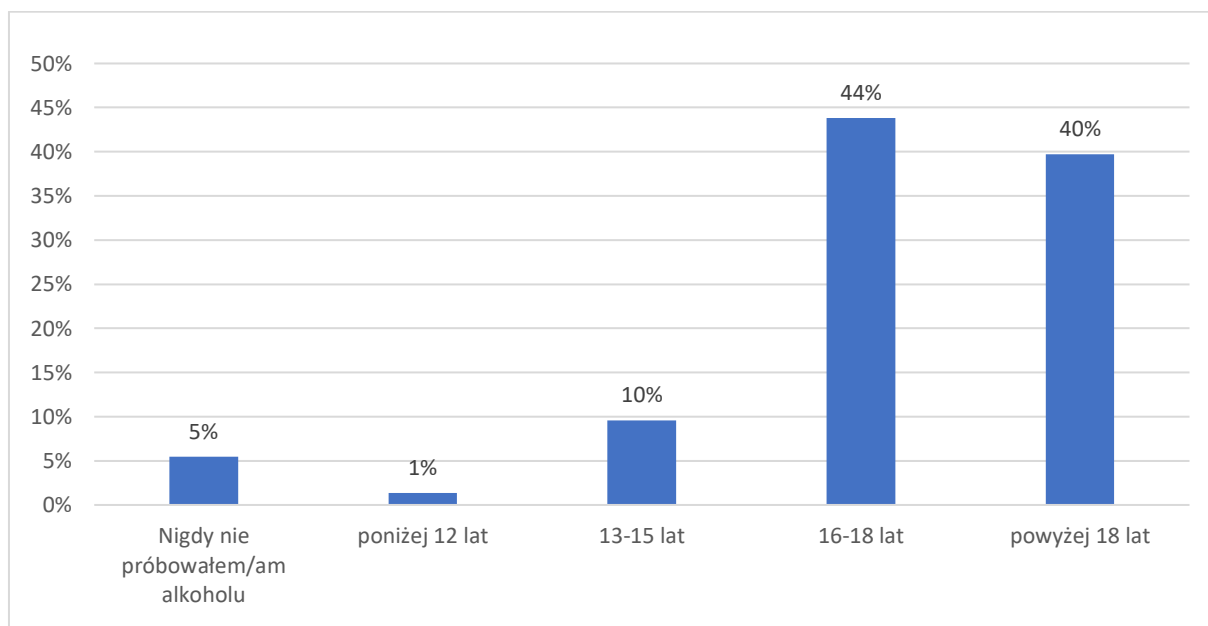
²⁴ Suma odpowiedzi: *raczej nieistotny* i *zdecydowanie nieistotny*.

2.3.1.1. Problem uzależnień na terenie Gminy Korczew- dorośli mieszkańcy

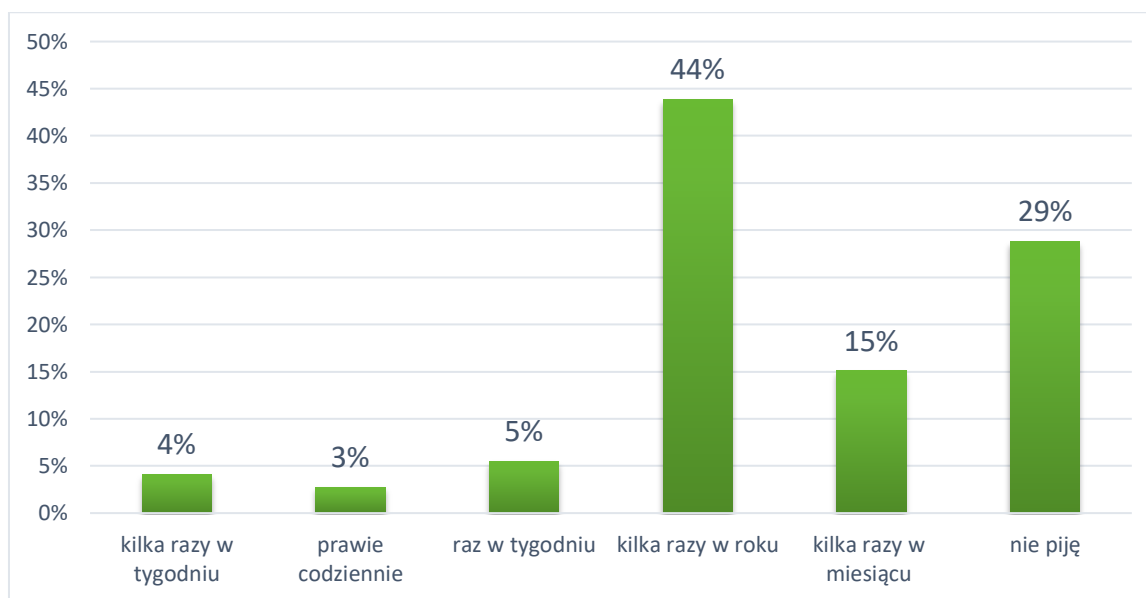
W ankiecie przeprowadzonej wśród mieszkańców Gminy Korczew zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców na temat alkoholu. Pierwszą z poruszanych kwestii był **wiek inicjacji alkoholowej**. Badani mieszkańcy określając wiek inicjacji alkoholowej najczęściej wskazywali na wiek pomiędzy **16 a 18** rokiem życia - **44%**. Kolejne **40%** zadeklarowało, że inicjacja alkoholowa miała u nich miejsce, gdy byli już **pełnoletni**, **10%** przyznało, że pierwszy raz piło alkohol w wieku **między 13 a 15 lat**, a **1%** **poniżej 12 lat**. Pozostałe **5%** badanych mieszkańców wskazało, że **nigdy** nie piło alkoholu.

Wykres 11. Wiek inicjacji alkoholowej- dorośli mieszkańcy.

Kolejną kwestią była **częstotliwość spożywania alkoholu**. Prawie połowa badanych-**44%** zadeklarowało, że spożywa alkohol **kilka razy roku**. Kolejne **29%** respondentów, to osoby deklarujące **abstynencję**, **15%** to osoby pijące alkohol **kilka razy miesiącu**, a **5% raz w tygodniu**. Natomiast **4%** mieszkańców zadeklarowało, że spożywa alkohol **kilka razy w tygodniu**, a **3% prawie codziennie**. Na podstawie tych danych można stwierdzić, że większość badanych mieszkańców dość rzadko spożywa alkohol, nie należy jednak bagatelizować faktu, że nieco ponad 1/4 pije alkohol kilka razy w miesiącu lub częściej.

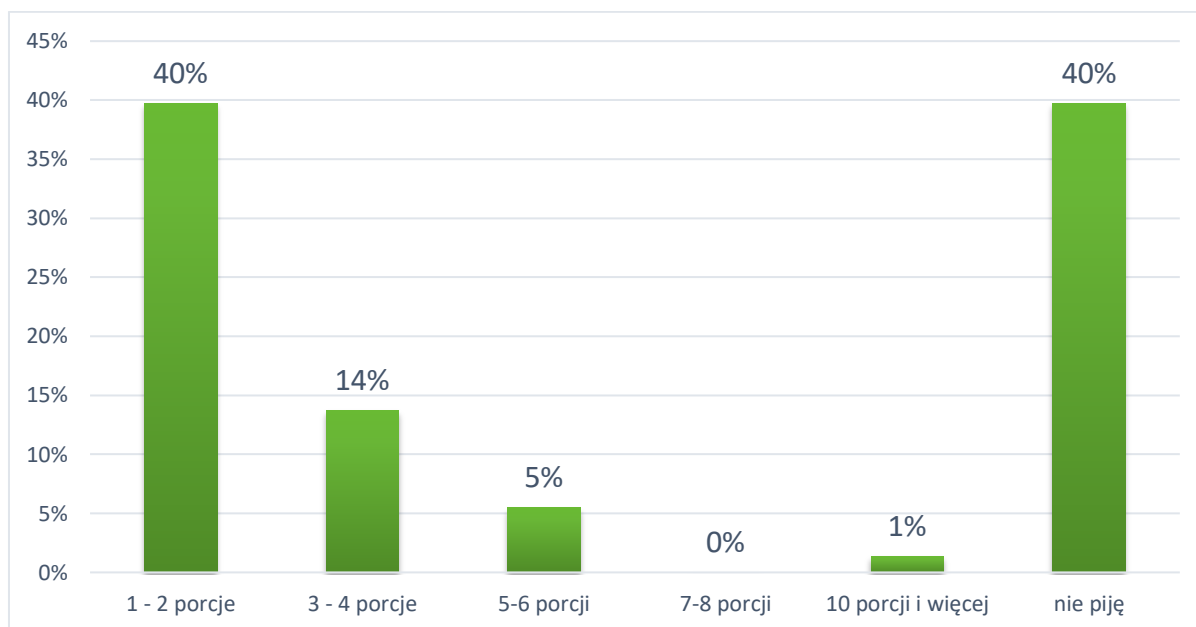
Wykres 12. Częstotliwość spożywania alkoholu- dorośli mieszkańcy.

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu interesujące były także **ilości jego jednorazowego wypicia**. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki).

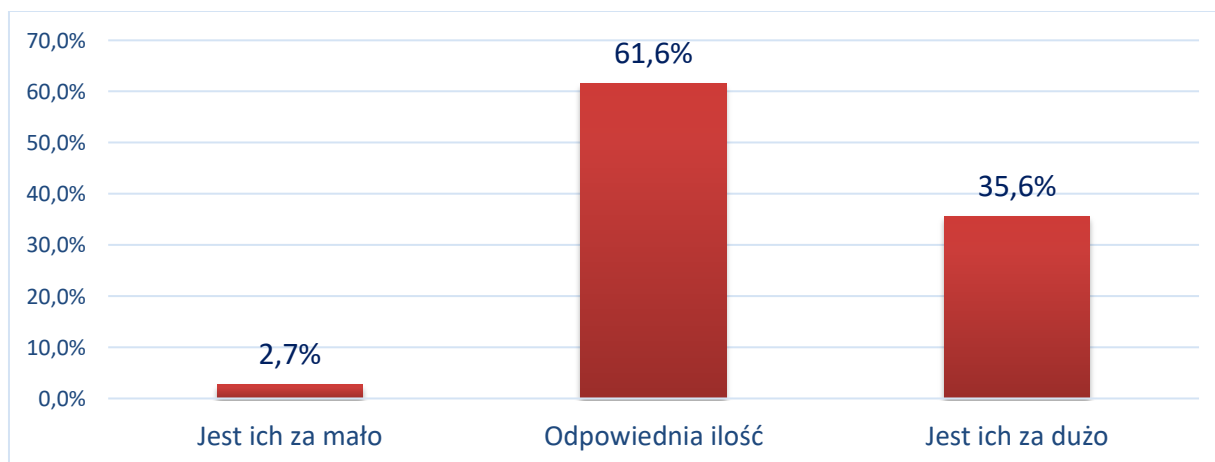
Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcje alkoholu- 40%. Pozostali przyznali, że **spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu- 14%** lub **5-6 porcji- 5%**, czy też **10 porcji i więcej- 1%**. W tym pytaniu aż **40%** badanych zadeklarowało abstynencję. Wobec tego należy uznać, że większość mieszkańców nie spożywa jednorazowo znacznych ilości alkoholu.

Wykres 13. Ilość porcji alkoholu wypijanych podczas "standardowego" picia- dorośli mieszkańcy.

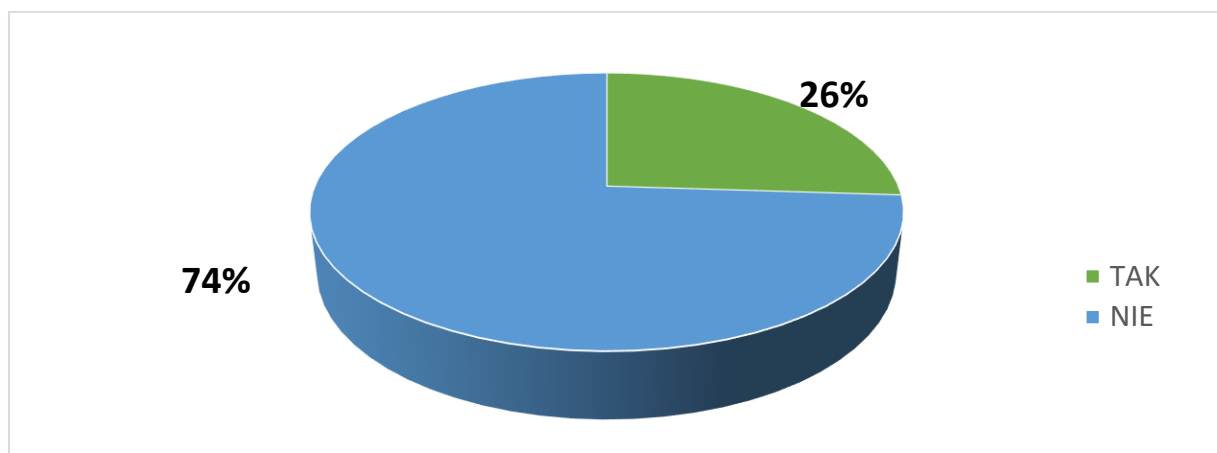
Zdecydowana większość- prawie 62% mieszkańców Gminy Korczew uważa, że **w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów**, w których można kupić alkohol. Jednocześnie, **35,6%** badanych twierdzi, że **lokali jest za dużo**, a niespełna **3%**, że jest ich **za mało**.

Wykres 14. Stopień dostępności lokali w Gminie Korczew, w których można kupić alkohol w opinii dorosłych mieszkańców.

Co ważne, tylko **26%** badanych wie gdzie może **zgłosić się po pomoc osoba uzależniona od alkoholu**. Badani mieszkańcy, jako instytucje pomocowe w tym zakresie najczęściej wskazywali grupy samopomocowe Anonimowych Alkoholików, Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wykres 15. Czy wie Pani/Pan gdzie może zgłosić się po pomoc osoba uzależniona od alkoholu?

Zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze uwarunkowane postawami. Natomiast postawy zależą m. in. od wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, a także emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie, w jakim stopniu zgadzają się z określonymi stwierdzeniami. Pierwsze ze stwierdzeń dotyczyło mitu, jakoby alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Wyniki świadczą o tym, że to błędne przekonanie nie jest rozpowszechnione wśród dorosłej społeczności Gminy Korczew, ponieważ łącznie **tylko 12% badanych** zaznaczyło, iż **zgadza się z powyższym stwierdzeniem**. Jednocześnie **88%** respondentów uważa, że alkohol zawarty w np. piwie jest tak samo szkodliwy, jak ten zawarty w wódce.

Kolejne stwierdzenie badające postawy względem alkoholu dotyczyło dostępności i kontroli sprzedaży alkoholu. **Łącznie 74% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”**. Dodatkowo, **78%** respondentów ocenia **osoby pijące alkohol, jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym**. Jednocześnie **41%** badanych uważa, że **osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach**.

Zdecydowana większość respondentów uważa, że **kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie** nawet niewielkich ilości alkoholu (**96%**), a także, że **prowadzenie samochodu po spożyciu alkoholu jest zabronione (94,5%)²⁵**. Jednocześnie, **89%** badanych zgadza się co do tego, że **alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych**. Powyższe wyniki świadczą pośrednio o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców Gminy Korczew na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu.

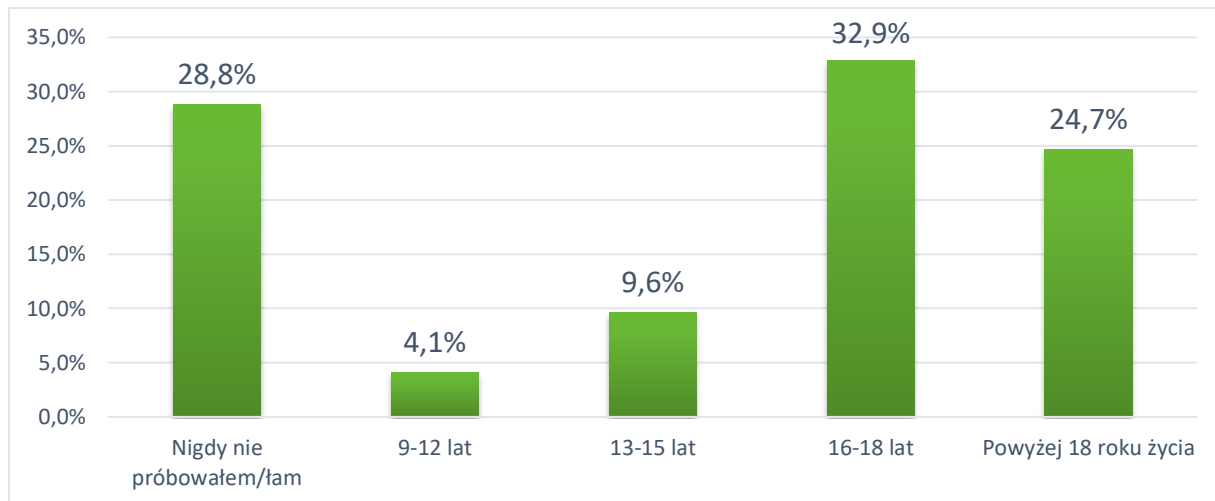
Tabela 7. Zgodność z twierdzeniami na temat alkoholu- dorośli mieszkańcy.

Twierdzenie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Zdecydowanie nie zgadzam się
Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.	5%	7%	26%	62%
Dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany.	40%	34%	15%	11%
Osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym.	37%	41%	21%	1%
Osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.	19%	22%	41%	18%
Picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.	5,5%	5,5%	12,3%	76,7%
Prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne.	5,5%	0%	4,1%	90,4%
Kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu.	3%	1%	1%	95%

²⁵ Suma odpowiedzi „raczej nie zgadzam się” oraz „zdecydowanie nie zgadzam się”.

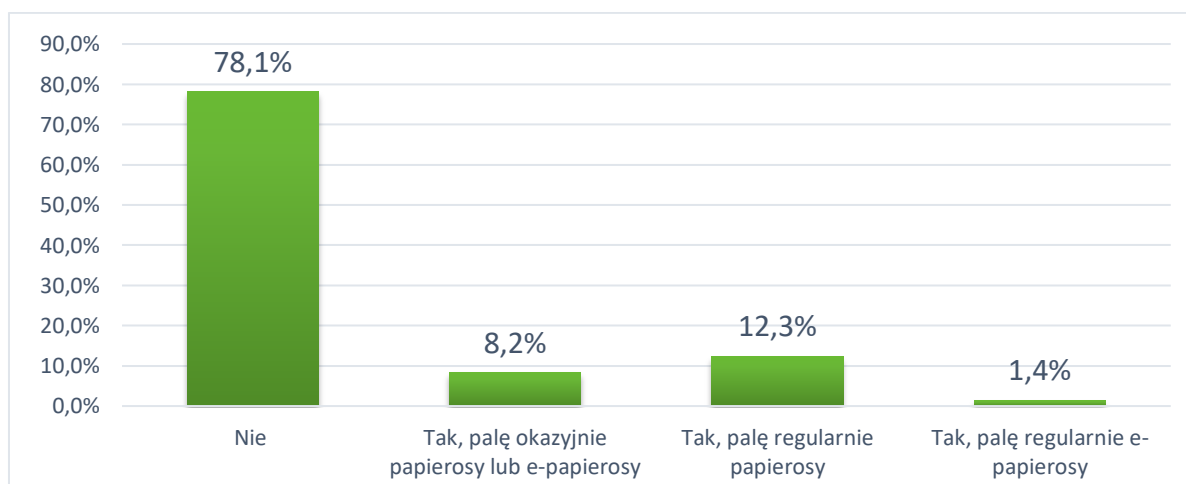
Pierwszą z poruszanych kwestii w obszarze nikotyna, był wiek inicjacji nikotynowej. Jak wynika z badań, **32,9%** respondentów zapaliło pierwszego papierosa w wieku **między 16 a 18 lat**. Kolejne **28,8%** deklaruje, że nigdy nie paliło papierosów. Poza tym, **24,7%** badanych przyznaje, że inicjacja nikotynowa miała u nich miejsce, gdy byli już **pełnoletni**, **9,6%**, że w wieku **między 13 a 15 rokiem życia**, a **4,1%** w wieku **między 9 a 12 lat**.

Wykres 16. Wiek inicjacji nikotynowej- dorośli mieszkańcy.

W ciągu ostatnich lat można zaobserwować tendencję do zmniejszania się ilości osób palących papierosy. Większość badanych, bo aż **78,1%** odpowiedziało, że aktualnie **nie pali papierosów**. Natomiast **12,3%** wskazało, że **pali regularnie papierosy**, a **1,4%**, że **e-papierosy**. Do **okazyjnego palenia** papierosów lub e-papierosów przyznało się **8,2%** badanych.

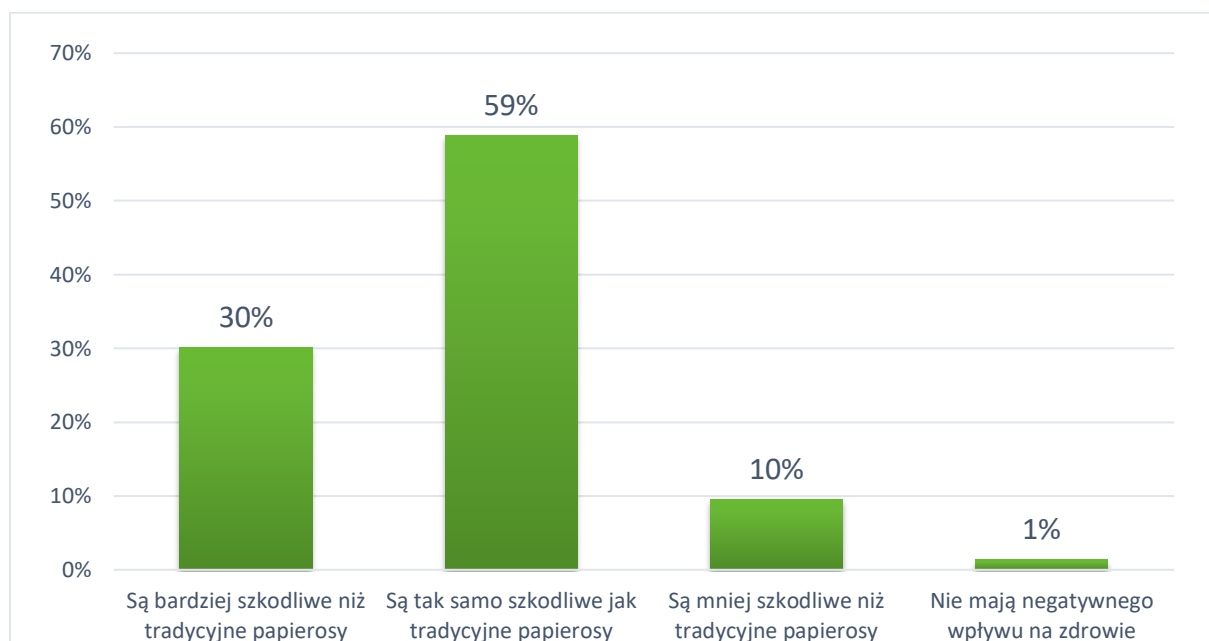
Wykres 17. Czy pali Pan/Pani papierosy lub e-papierosy?

Ze względu na rosnącą popularność e-papierosów zapytano mieszkańców, co sądzą o ich szkodliwości. Producenci tych wyrobów sugerują, że stanowią one zdrowsze odpowiedniki klasycznych papierosów. Istotnie nie zawierają one substancji smolistych, jednak nadal dostarczają one nikotyny – substancji o działaniu psychoaktywnym, skutkującej wieloma negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi.

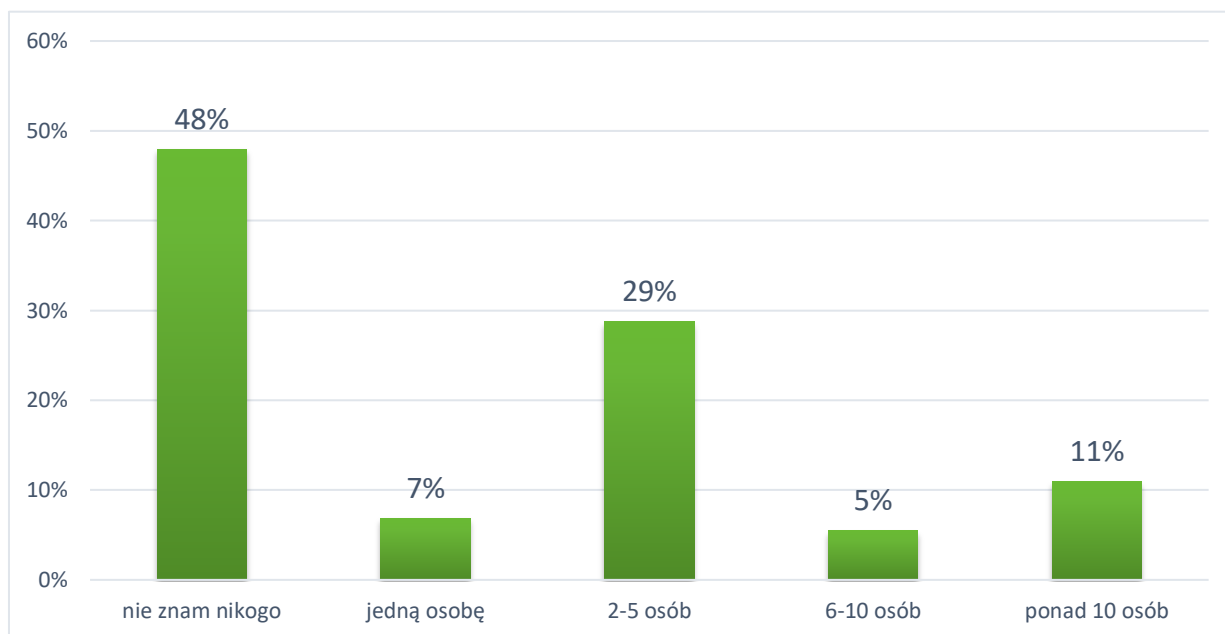
59% respondentów wskazuje, że **e-papierosy są tak samo szkodliwe, jak tradycyjne papierosy**. Z kolei **30%** badanych uważa, że **e-papierosy są bardziej, a 10%, że są mniej szkodliwe niż klasyczne papierosy**. Natomiast **1%** badanych twierdzi, że e-papierosy w ogóle nie mają negatywnego wpływu na zdrowie.

Wykres 18. Jak Pana/Pani zdaniem palenie e-papierosów wpływa na zdrowie?

Kolejnym badanym obszarem były substancje psychoaktywne- narkotyki i dopalacze. **48% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające. Jednocześnie, łącznie 52% respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze.**

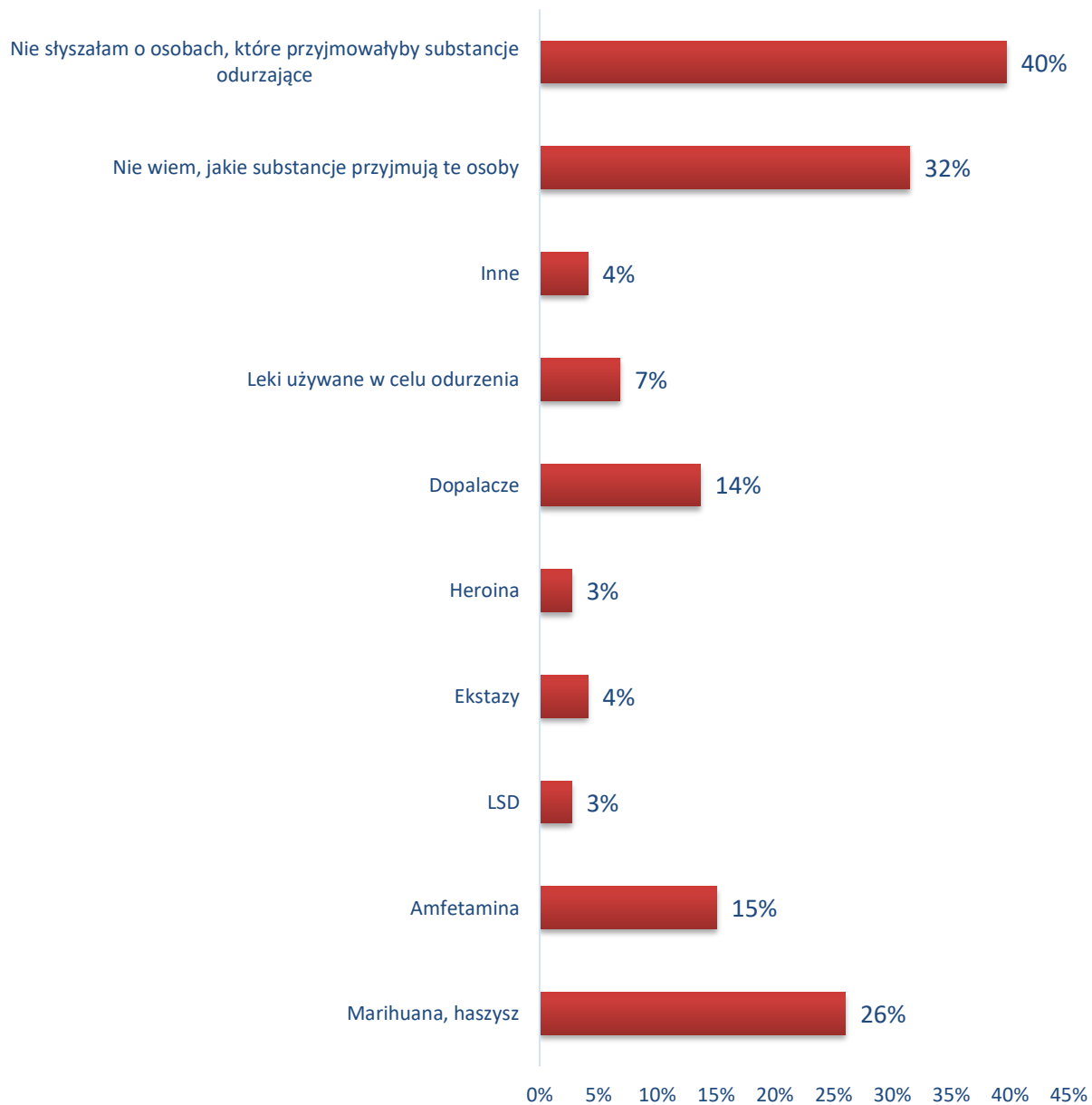
Wykres 19. Ile zna Pan/Pani osób (osobiście lub „ze słyszenia”), które przyjmują substancje odurzające (narkotyki lub dopalacze)?

Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się **marihuana/haszysz**– 26% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje. Poza tym, 15% mieszkańców twierdzi, że zna osoby, które przyjmują **amfetaminę**, 14% zna osoby, które zażywają **dopalacze**, 7% twierdzi, że wie o osobach, które w celu odurzenia zażywają **leki**, 4%- **ekstazy** i po 3% **heroinę** oraz **LSD**. W tym pytaniu 40% wskazuje, że **nigdy nie słyszało o osobach**, które przyjmowałyby owe substancje, a 32% przyznaje, że **nie wie jakie substancje zażywają owe osoby**.

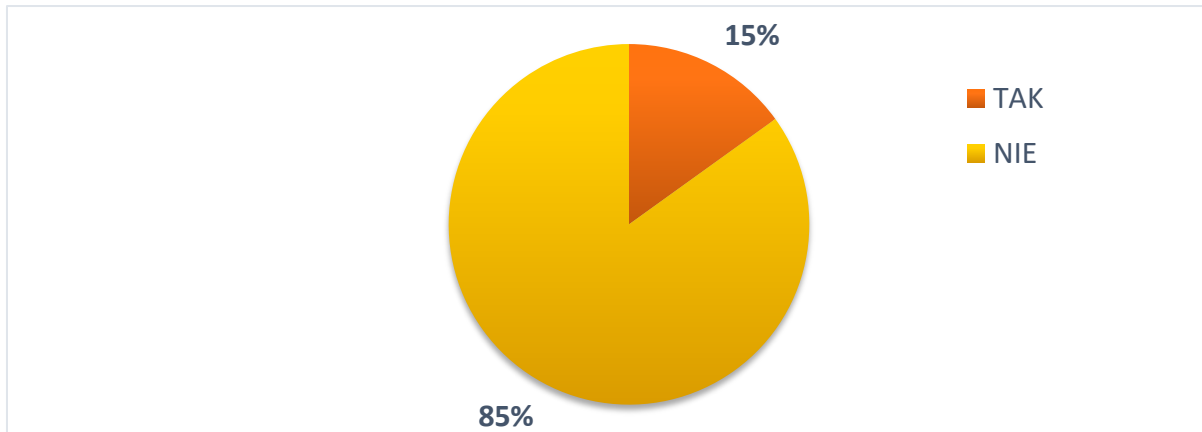

Wykres 20. Jakie substancje odurzające są najczęściej przyjmowane przez osoby, które znasz (pytanie wielokrotnego wyboru)?

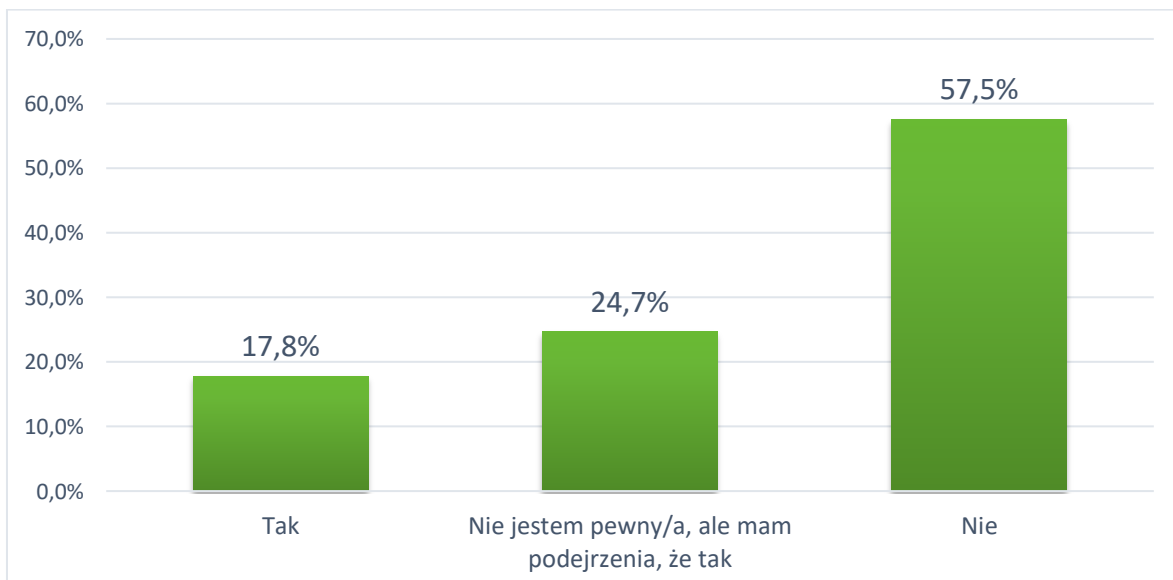
Zdecydowana większość- **85%** respondentów **nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.** Tym samym, **15%** badanych **deklaruje, że wie gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze.** Respondenci wskazują, że takie substancje można nabyć np. od mieszkańców gminy. Jednakże większość badanych, którzy przyznają, że wiedzą gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze nie wskazuje na źródło ich pozyskiwania.

Wykres 21. Czy wie Pan/Pani gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

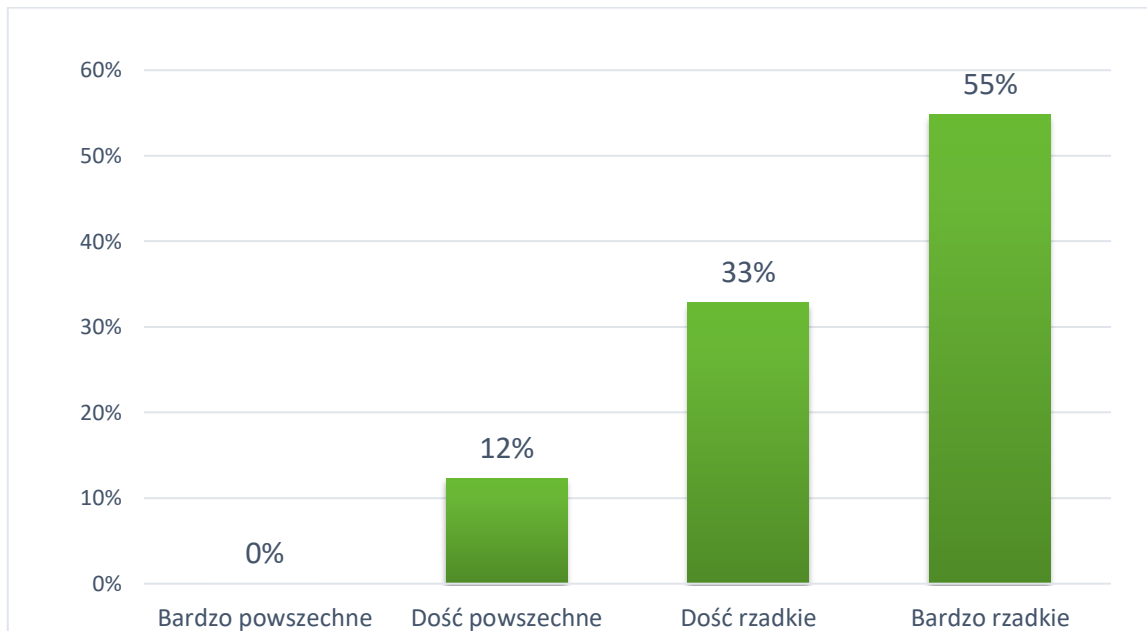
Poza tym, większość mieszkańców Gminy Korczew- **57,5%** **nie zna osobiście, lub „ze słyszenia” osób uzależnionych od leków.** Kolejne 24,7% respondentów przyznaje, iż podejrzewa, że pewne osoby, które znają są uzależnione od leków, ale nie mają co do tego pewności. Natomiast prawie 18% wskazuje, że ma w swoim otoczeniu osoby uzależnione od leków.

Wykres 22. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”) uzależnione od leków?

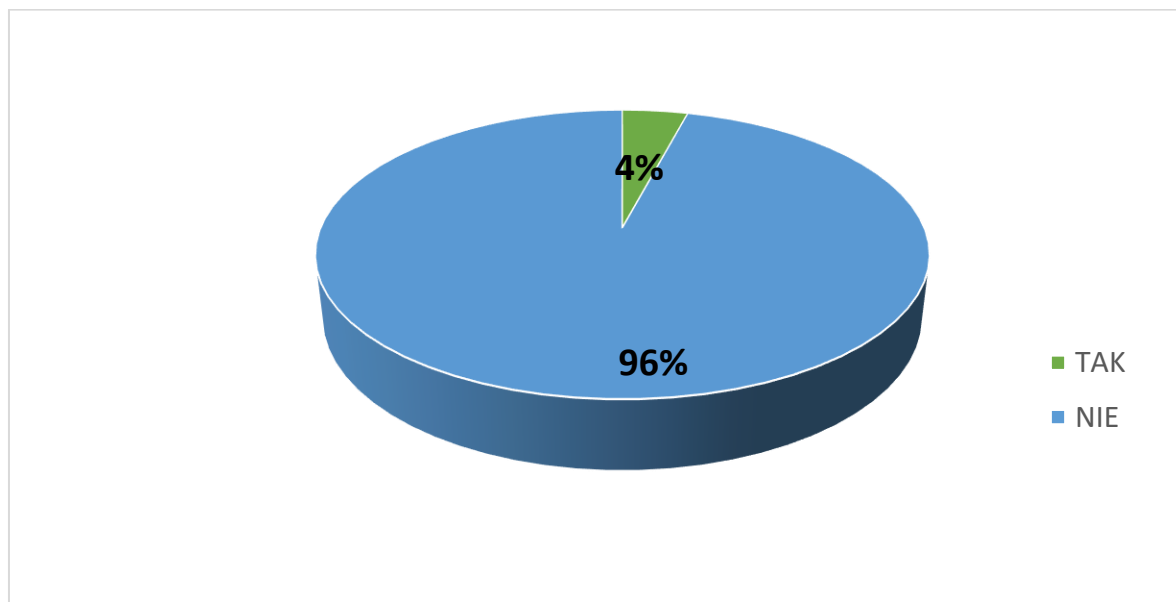
Następnym badanym obszarem było uzależnienie od gier hazardowych. W subiektywnej ocenie większości przebadanych mieszkańców **zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie – łącznie 88%**. Tym samym, **12%** badanych ocenia uzależnienie od hazardu, jako **dość powszechny problem w ich środowisku lokalnym**.

Wykres 23. Jak ocenia Pan/Pani rozpowszechnienie uzależnienia od hazardu w Pana/Pani środowisku?

Istotny jest również fakt, że aż **96% respondentów nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu**.

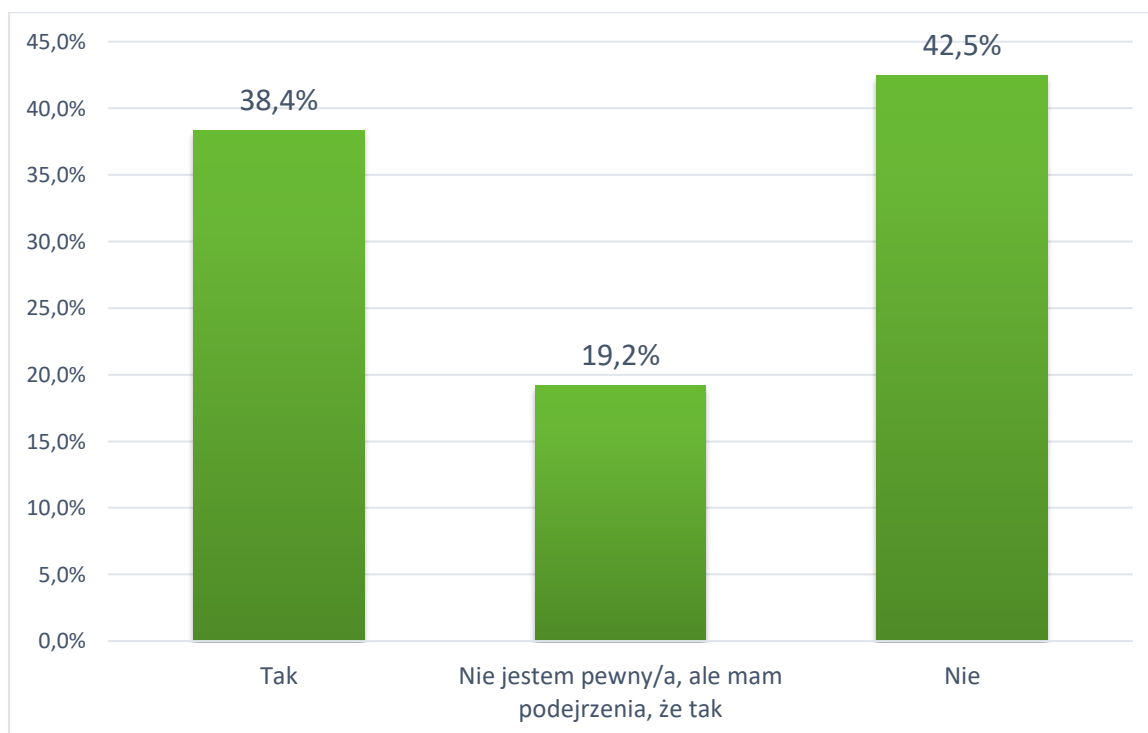
Wykres 24. Czy wie Pan/Pani gdzie może uzyskać pomoc osoba uzależniona od hazardu w Pana/Pani środowisku?

Innym zagadnieniem badanym w ramach ankiety była cyberprzemoc. Zjawisko cyberprzemocy najkrócej definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. (...) Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci oraz podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS²⁶.

Badania wykazały, że cyberprzemoc jest dość rozpowszechnionym problemem wśród lokalnej społeczności. Mianowicie, **38,4% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego** (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a **19,2% nie jest pewne, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało**. Natomiast **42,5%** badanych przyznaje, że **nie zna** w swoim otoczeniu osób, które padły ofiarą cyberprzemocy.

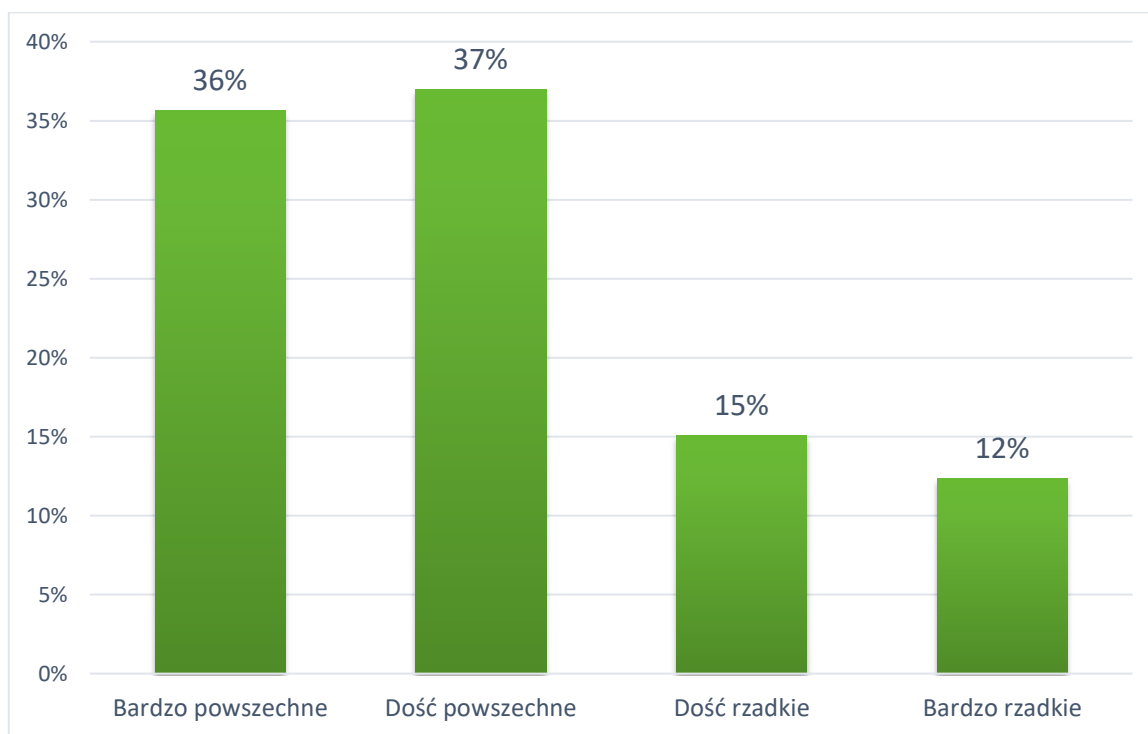
Wykres 25. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”), które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia)?

²⁶ Wojtasik, Ł. Cyberprzemoc - charakterystyka zjawiska.

Niepokojące są dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym. Łącznie aż **73%** mieszkańców Gminy Korczew uważa, że tego typu **uzależnienie jest dość i bardzo powszechne** w ich środowisku lokalnym, a pozostałe **27%** ocenia je, **jako dość i bardzo rzadkie zjawisko.**

Wykres 26. Jak ocenia Pan/Pani rozpowszechnienie uzależnienia od komputerów/internetu w Pana/Pani środowisku?

2.3.1.2. Zjawisko przemocy w rodzinie w subiektywnej opinii dorosłych mieszkańców

Respondenci otrzymali propozycje czterech stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, do których trafności mieli się odnieść. Uzyskane **wartości pozwalają sądzić, że większość mieszkańców Gminy Korczew nie przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla autokratycznego modelu wychowania** (model ten zakłada wyraźny dystans między rodzicami a dzieckiem. Rodzice kontaktują się z nim w sposób formalny, starają się kierować dzieckiem wydając polecenia i zakazy. Uznają tylko racje własne, nie tolerują sprzeciwu. W razie nieposłuszeństwa stosują surowe kary. Od dzieci wymaga się bezwzględnej karności i posłuszeństwa, podporządkowania się wszystkim poleceniom i nakazom rodziców).

Stwierdzenie „Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa” spotkało się z aprobatą wśród połowy respondentów – łącznie 81% mieszkańców zgadza się z takim stwierdzeniem. Jednocześnie, łącznie 77% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się, że kary fizyczne powinny być zakazane prawem.

Tym samym, kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją 93% respondentów. Dodatkowo, łącznie 90% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.

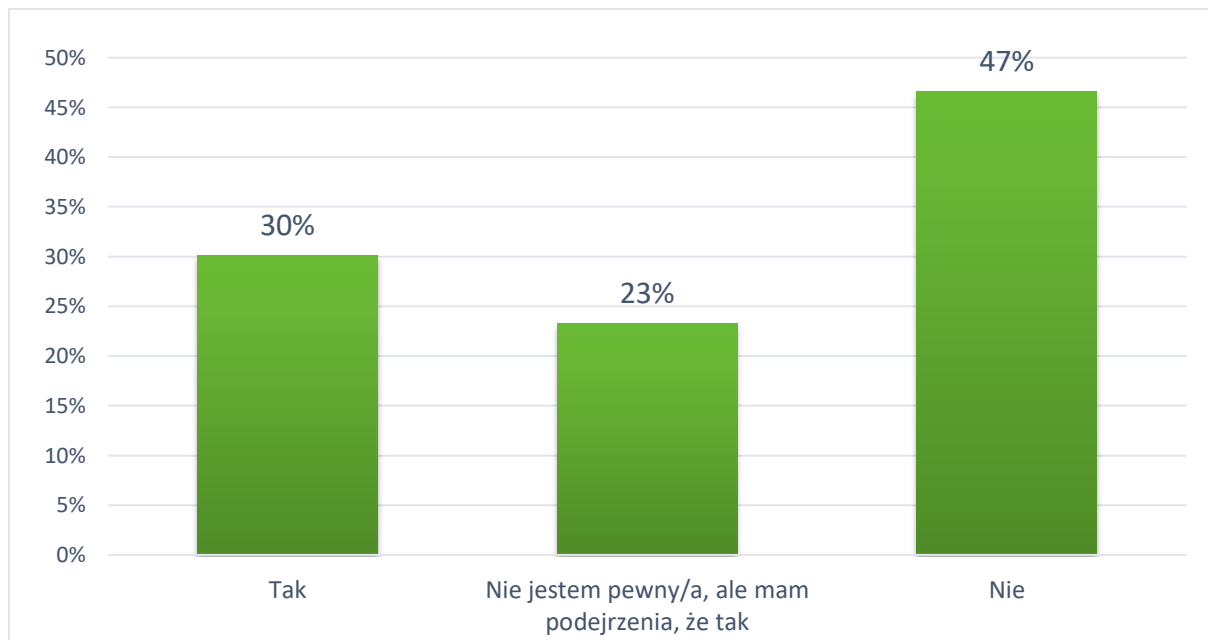
Ponadto, 59% badanych uważa, że nawet łagodne kary fizyczne są oznaką przemocy w rodzinie, a 74% wskazuje, że bicie dziecka to oznaka bezradności rodziców.

Tabela 8. Przekonania dotyczące wychowania.

Twierdzenie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Zdecydowanie nie zgadzam się
Aby prawidłowo wychować dziecko należy od czasu do czasu dawać klapsa.	3%	16%	38%	43%
Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek.	3%	4%	26%	67%
Stosowanie kar fizycznych powinno być zakazane prawem.	41%	36%	15%	8%
Kary fizyczne hartują dziecko i pozwalają mu lepiej radzić sobie w przyszłości.	3%	7%	23%	67%
Łagodne kary fizyczne nie są przemocą w rodzinie.	8%	33%	22%	37%
Bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców.	55%	19%	11%	15%

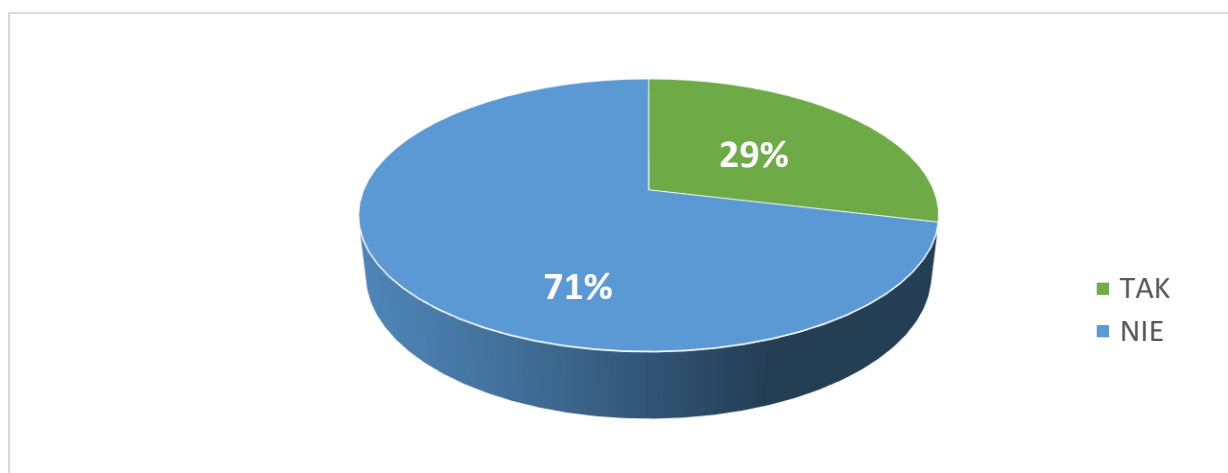
Łącznie 53% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie lub podejrzewa, że tak się dzieje.

Wykres 27. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub "ze słyszenia") doświadczające przemocy w rodzinie?

Wśród badanych mieszkańców tylko 29% wie, do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Respondenci najczęściej wskazywali Policję oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Tym samym, 71% respondentów nie wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji doświadczania przemocy.

Wykres 28. Czy wie Pan/Pani gdzie może uzyskać pomoc ofiara przemocy w Pana/Pani rejonie zamieszkania?

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

Łącznie 88% badanych raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną.

W społeczeństwie jest obecne przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w tzw. „złych domach” – **łącznie 12% mieszkańców Gminy Korczew jest skłonny myśleć w ten sposób o przemocy w rodzinie. 95% respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.**

Poniższe wartości dotyczą łącznych odpowiedzi: *zgadzam się i zdecydowanie się zgadzam:*

- „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” – **5%**;
- „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” – **4%**;
- „Gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy”- **11%**;
- „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” – **6,9%**;
- „Nie ma czegoś takiego jak gwałt w małżeństwie”- **9,6%**.

Tabela 9. Przekonania dotyczące przemocy.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie prawdziwe</i>	<i>Raczej prawdziwe</i>	<i>Raczej nieprawdziwe</i>	<i>Zdecydowanie nieprawdziwe</i>
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	51%	37%	11%	1%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	4%	8%	25%	63%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	74%	21%	1%	4%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	1%	4%	25%	70%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	1%	3%	10%	86%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	5,5%	1,4%	4,1%	89%
Gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy.	1%	10%	22%	67%
Nie ma czegoś takiego jak gwałt w małżeństwie.	4,1%	5,5%	16,4%	89%

2.3.2. Diagnoza problemów społecznych w ujęciu badań ankietowych sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Korczew

---

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów związanych z alkoholem występujących na wsi są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, spotykający się codziennie w swojej pracy z konsumentami. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

Ten obszar przeprowadzonych badań miał na celu poznanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem następujących zagadnień:

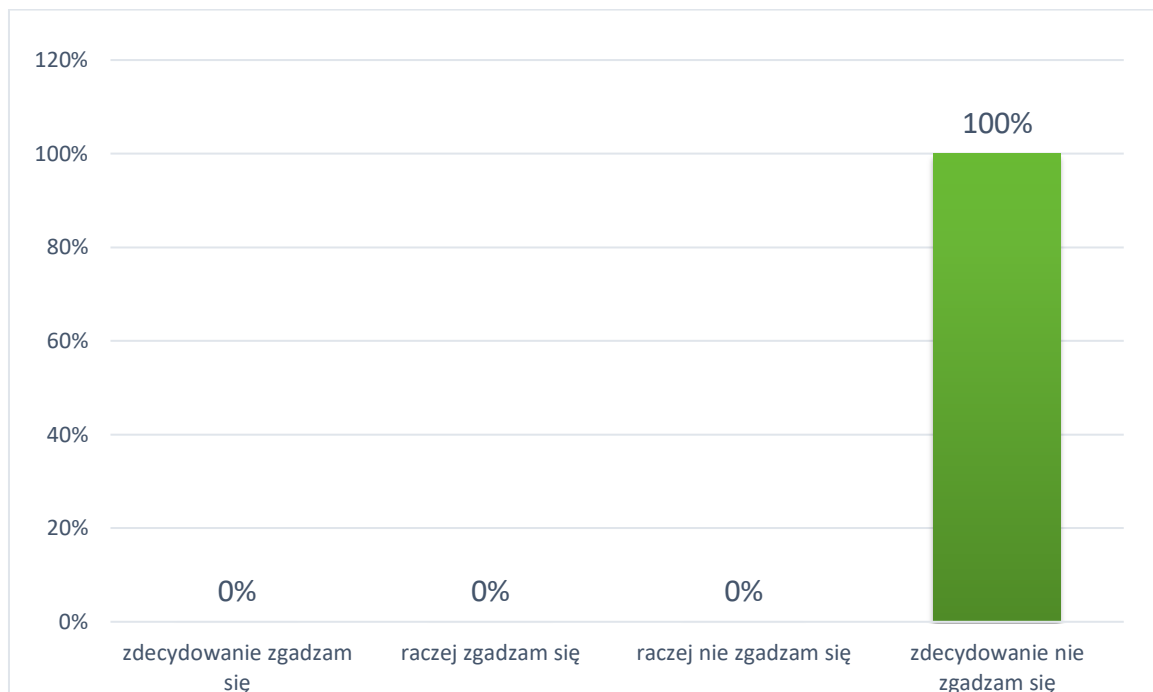
- sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym,
- spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- nieprzyjemnych sytuacji zainicjowane przez osoby spożywające alkohol.

Badanie zostało przeprowadzone telefonicznie wśród 9 sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie gminy. Grupa badana stanowiła 7 kobiet oraz 2 mężczyzn. 9 respondentów to pracownice punktów, a 1 badany to właściciel. Średnia wieku badanych sprzedawców wyniosła 54 lata.

Jednym z pierwszych zagadnień poruszonych w kwestionariuszu ankiety dla sprzedawców alkoholu było określanie poziomu świadomości na temat niebezpieczeństw wynikających z zawartości alkoholu w poszczególnych rodzajach napojów alkoholowych.

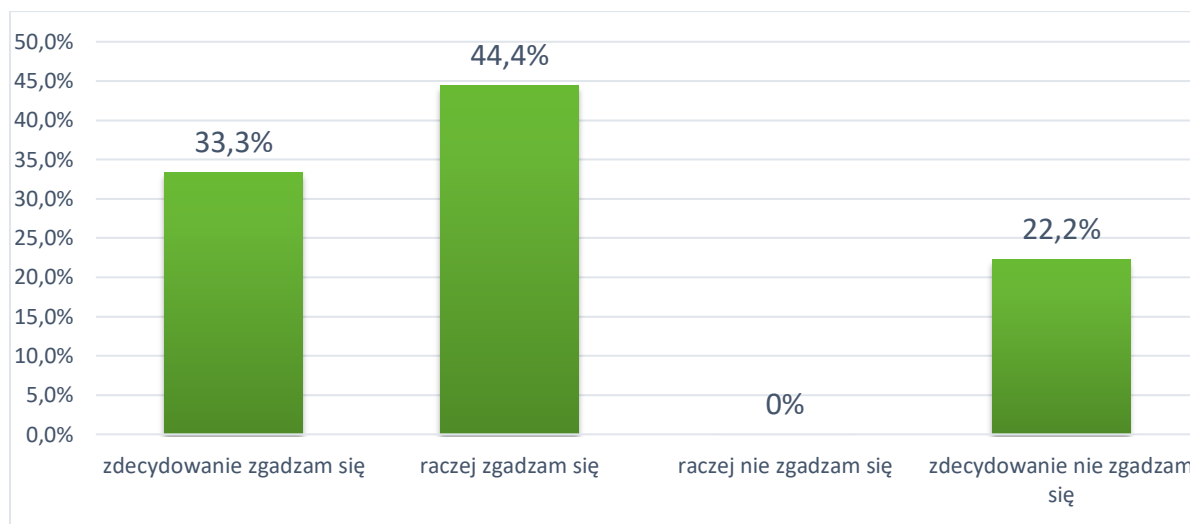
Wszyscy badani sprzedawcy napojów alkoholowych wskazali, że zdecydowanie nie zgadzają się, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny, jak ten zawarty w wódce. Świadczy, to pośrednio o wysokim poziomie świadomości nieco ponad połowy badanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu.

Wykres 29. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce"?

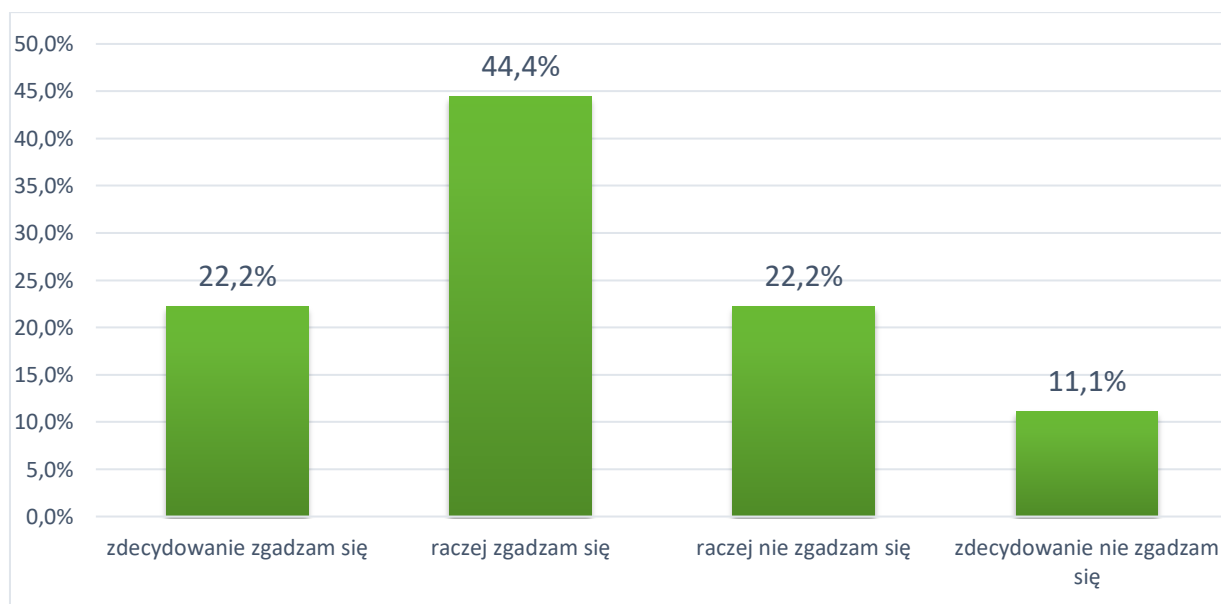
W sumie 77,8%²⁷ sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany. 22,2% badanych wyraża zdanie przeciwne, czyli uważa, że dostęp ten nie powinien podlegać kontroli.

Wykres 30. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany"?

66,6%²⁸ sprzedawców zgadza się z tym, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku.

Wykres 31. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym"?

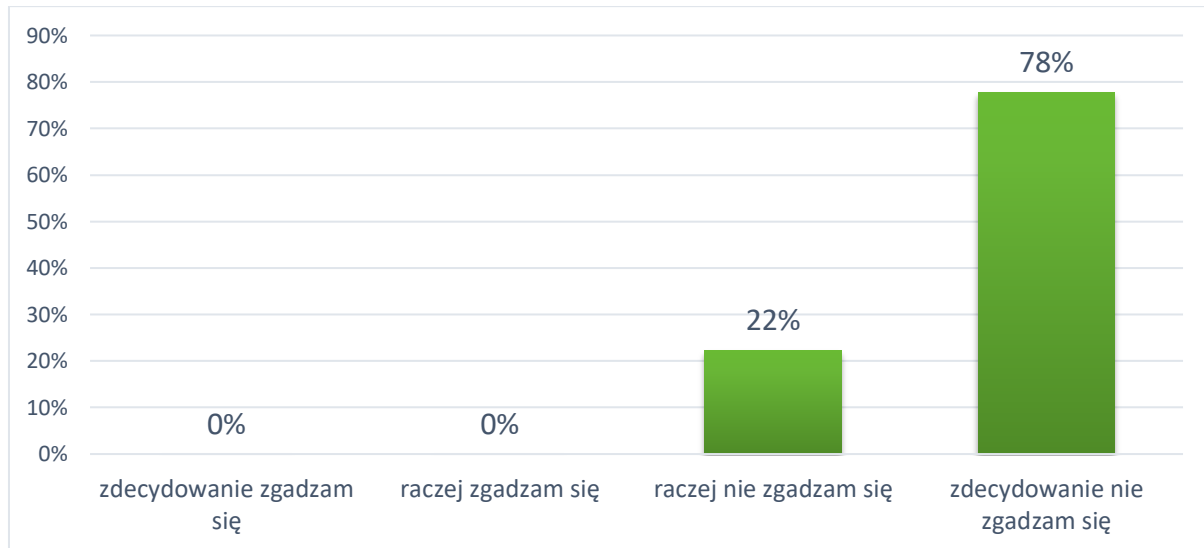

²⁷ Suma odpowiedzi zdecydowanie zgadzam się oraz raczej się zgadzam.

²⁸ Suma odpowiedzi zdecydowanie zgadzam się oraz raczej się zgadzam.

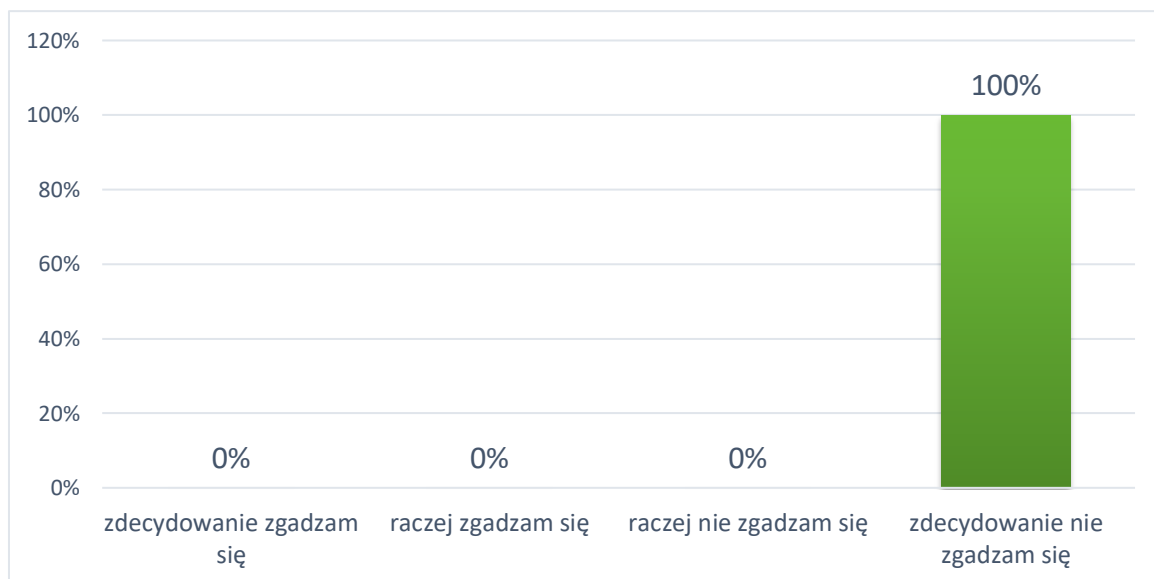
Kolejne pytanie dotyczyło subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18. roku życia. **Łącznie 100%**²⁹ **nie zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby małoletnie mają łatwy dostęp do alkoholu.**

Wykres 32. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach"?

Wszyscy sprzedawcy uważają, że spożywanie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.

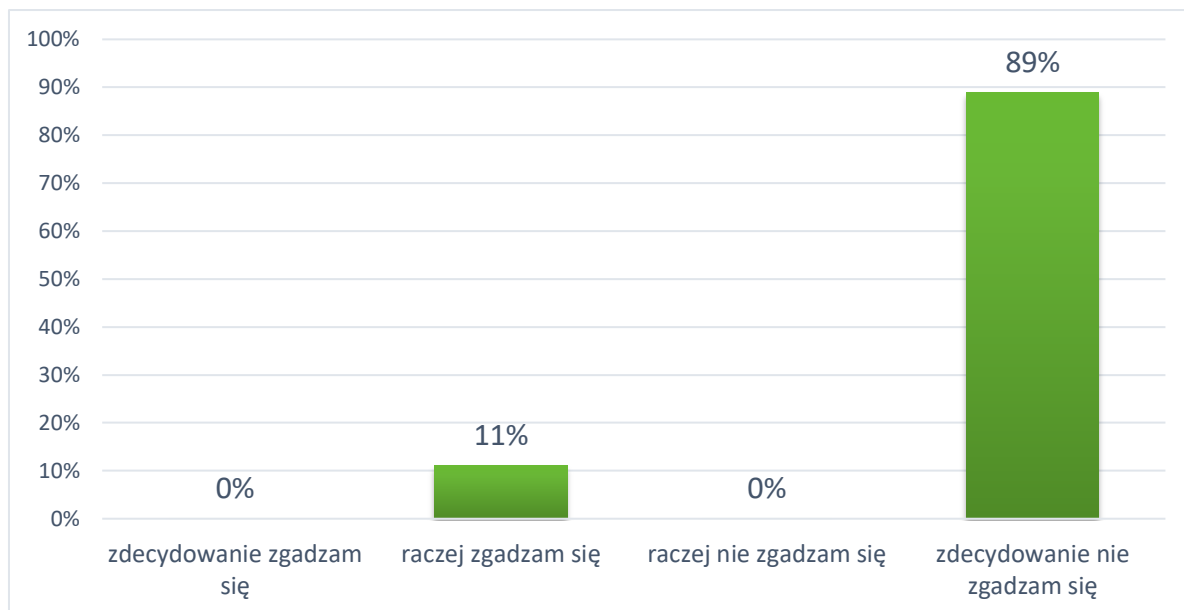
Wykres 33. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych"?

²⁹ Suma odpowiedzi zdecydowanie nie zgadzam się oraz raczej się nie zgadzam.

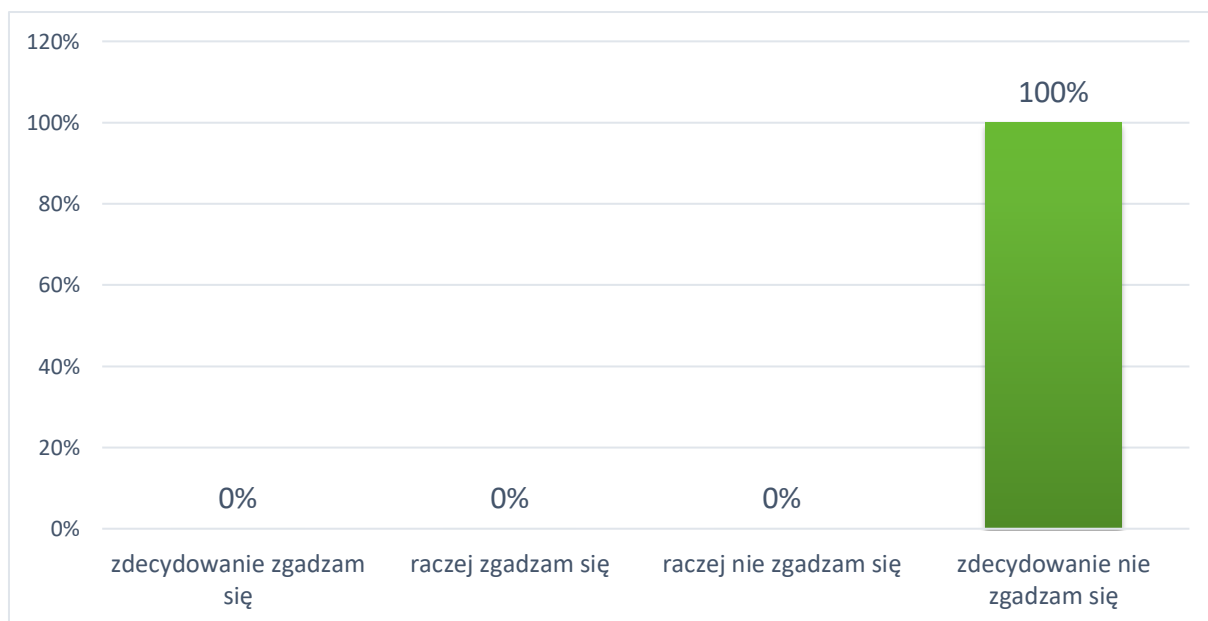
89% badanych odpowiedziało, że prowadzenie samochodu nawet po niewielkiej ilości alkoholu jest niebezpieczne.

Wykres 34. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne"?

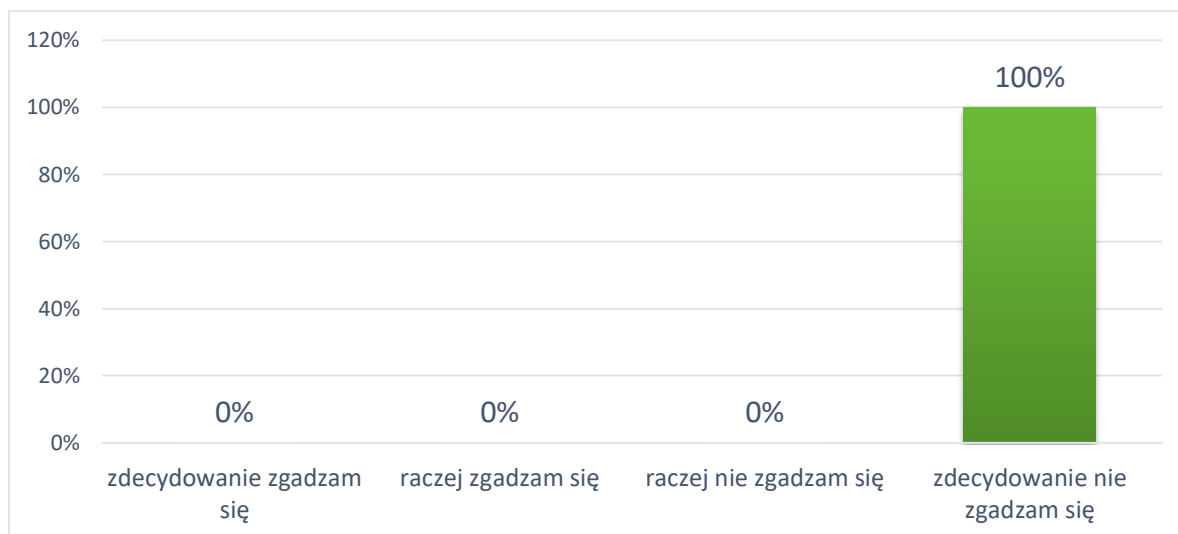
100% badanych sprzedawców uważa, że kobiety w ciąży nie mogą bezpiecznie pić nawet niewielkich ilości alkoholu.

Wykres 35. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu"?

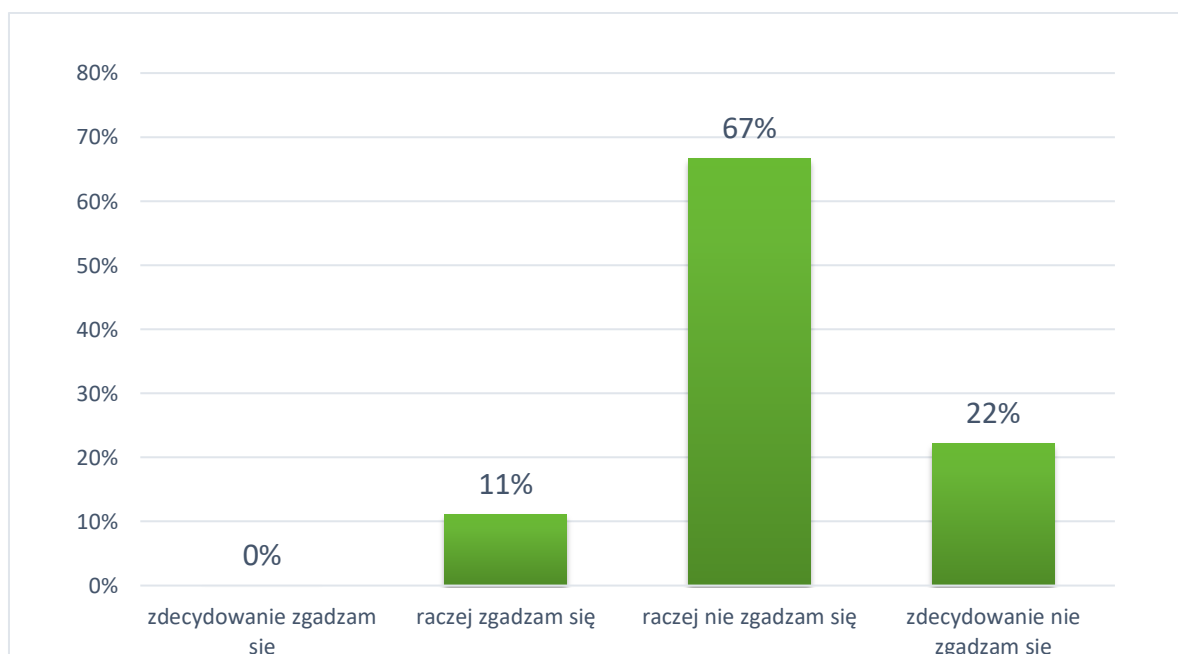
Wszyscy badani sprzedawcy napojów alkoholowych w Gminie Korczew uważają, że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18. roku życia.

Wykres 36. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Alkohol powinien być dostępny dla osób poniżej 18 roku życia"?

89%³⁰ badanych uważa, że w ich okolicy nie znajduje się za duża liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Przeciwnego zdania jest 11% badanych sprzedawców.

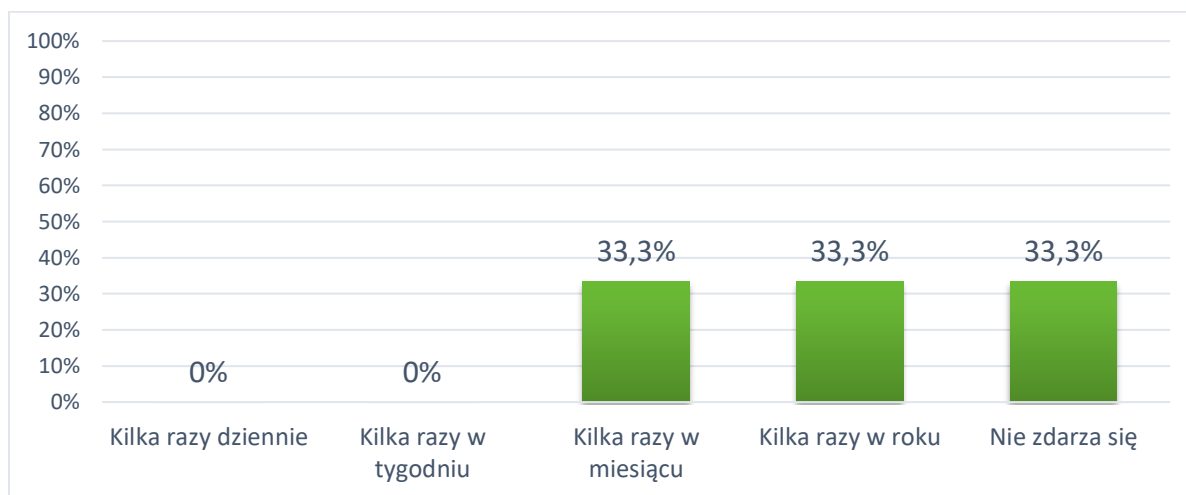
Wykres 37. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "W okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych"?

³⁰ Suma odpowiedzi zdecydowanie nie zgadzam się oraz raczej się nie zgadzam.

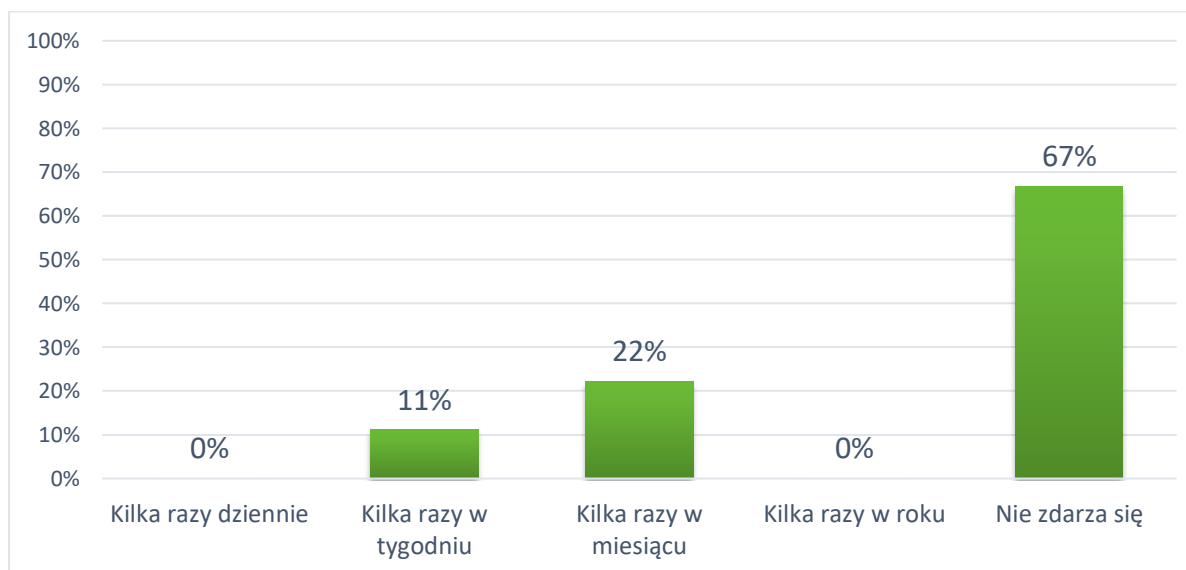
Sprzedawcy napojów alkoholowych w Gminie Korczew deklarują najczęściej, że **przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia nie zdarzają się (33,3%)** lub też **zdarzają kilka razy w miesiącu (33,3%) oraz kilka razy w roku (33,3%)**. Wobec tego, należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie są podejmowane na terenie gminy dość często, jednak nie jest to problem nagminny.

Wykres 38. Jak często zdarza się, że osoba niepełnoletnia próbuje kupić alkohol w Pana/Pani sklepie?

Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży w niektórych sklepach wydaje się być dość częstym zjawiskiem- **22%** badanych stwierdziło, że takie przypadki zdarzają się **kilka razy w miesiącu**, a **11%**, że **kilka razy w tygodniu**. Pozostali respondenci- **67%** odpowiedziało, że takie przypadki nie zdarzają się **nigdy**.

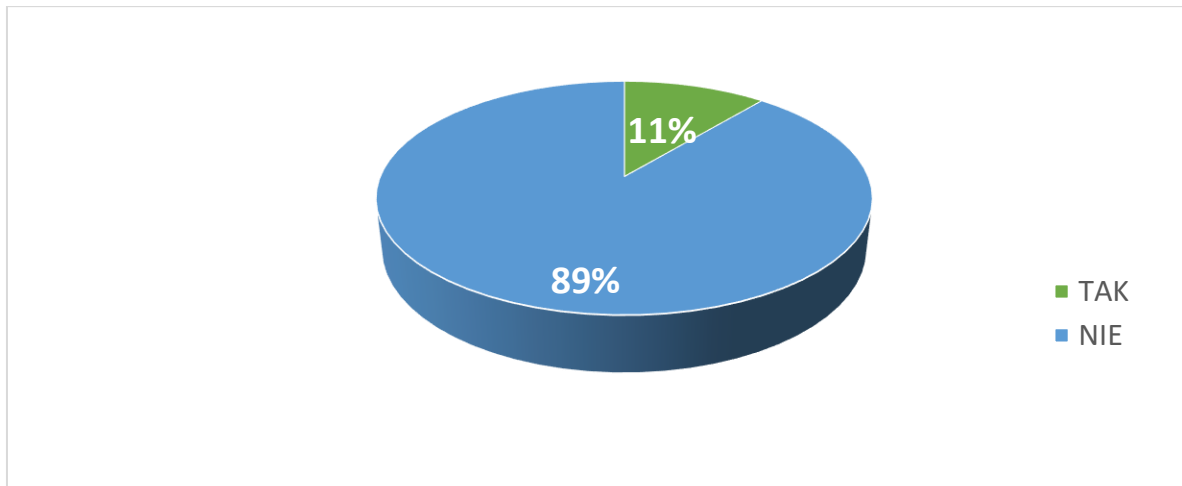
Wykres 39. Jak często zdarza się, że ktoś spożywa alkohol w obrębie Pana/Pani sklepu?

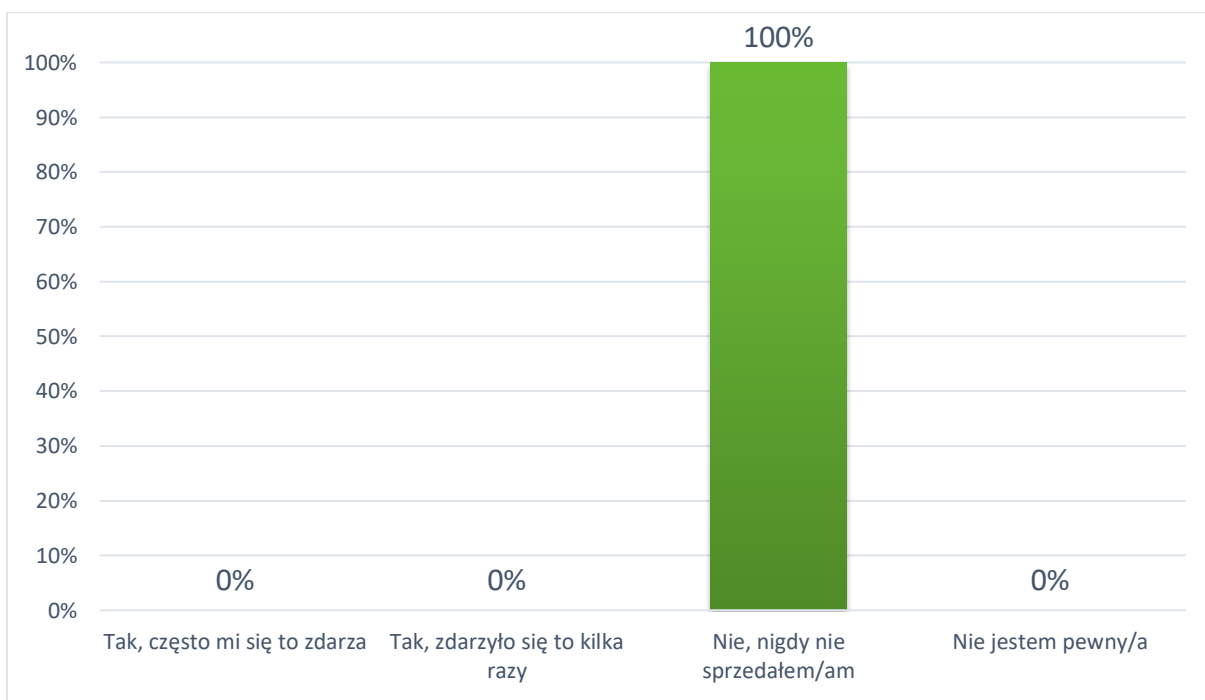
Większość badanych sprzedawców **89%** odpowiedziało, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy **nie doszło do nieprzyjemnych zjść** związanych ze **spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu**.

Wykres 40. Czy zdarzyło się w ciągu ostatnich 3 miesięcy jakieś nieprzyjemne zajście związane z używaniem alkoholu w obrębie sklepu?

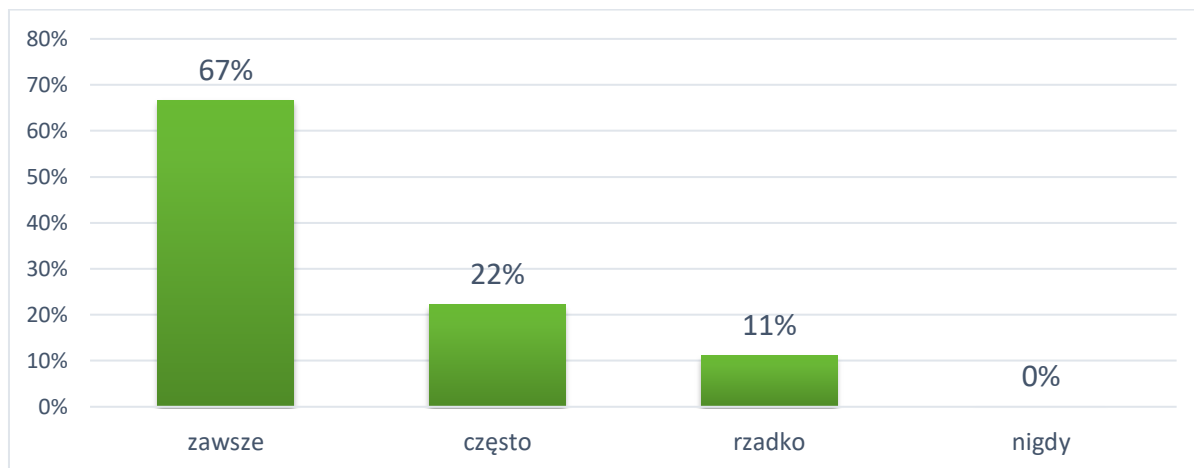
Wszyscy badani sprzedawcy zadeklarowali, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie nieletniej.

Wykres 41. Czy kiedykolwiek sprzedał Pan / sprzedała Pani alkohol osobie, o której wiedział Pan/Pani, że jest nieletnia?

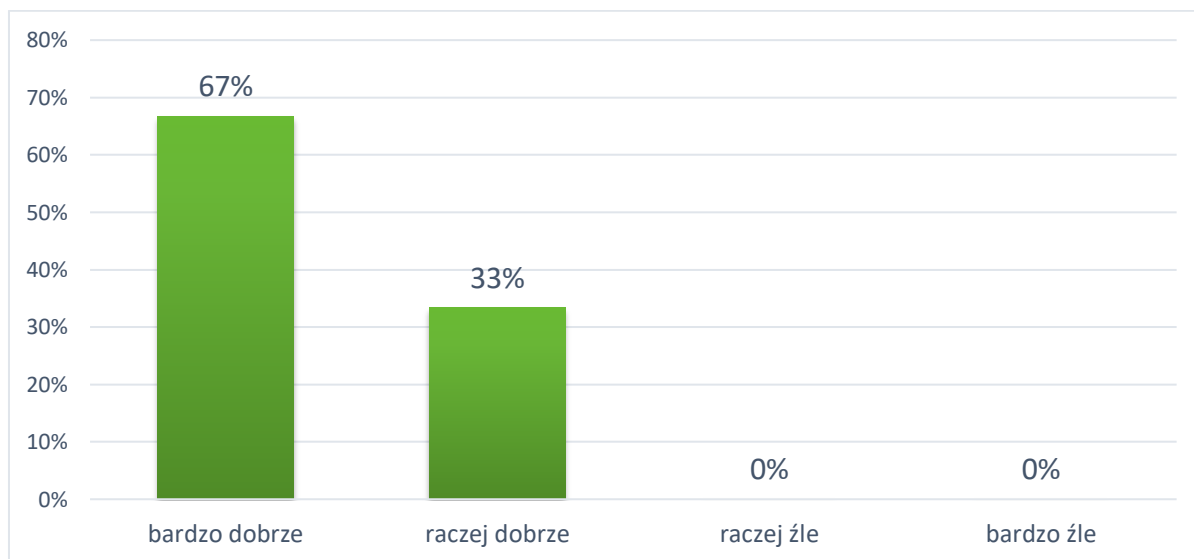
W przypadku wątpliwości, co do wieku, **67%** badanych twierdzi, że **zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a 22% robi to często**. Pozostałe **11%** badanych sprzedawców przyznaje, że **rzadko** sprawdza dowody potwierdzające pełnoletność. Uzyskane wartości świadczą o odpowiedzialnej postawie większości sprzedawców wobec zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów nikotynowych osobom nieletnim.

Wykres 42. W przypadku wątpliwości, jak często pyta Pan/Pani o dowód potwierdzający pełnoletność klienta?

Ostatnie badane zagadnienie dotyczyło subiektywnej oceny funkcjonowania kontroli punktów sprzedaży alkoholu w Gminie Korczew. **Łącznie 100% badanych oceniło jej funkcjonowanie bardzo i raczej dobrze.**

Wykres 43. Jak, Pana/Pani zdaniem funkcjonuje kontrola sprzedaży alkoholu w Pana/Pani miejscowości?

2.3.3. Problemy dzieci i młodzieży na terenie Gminy Korczew

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, czy wszystkie pytania zostaną wypełnione.

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych:

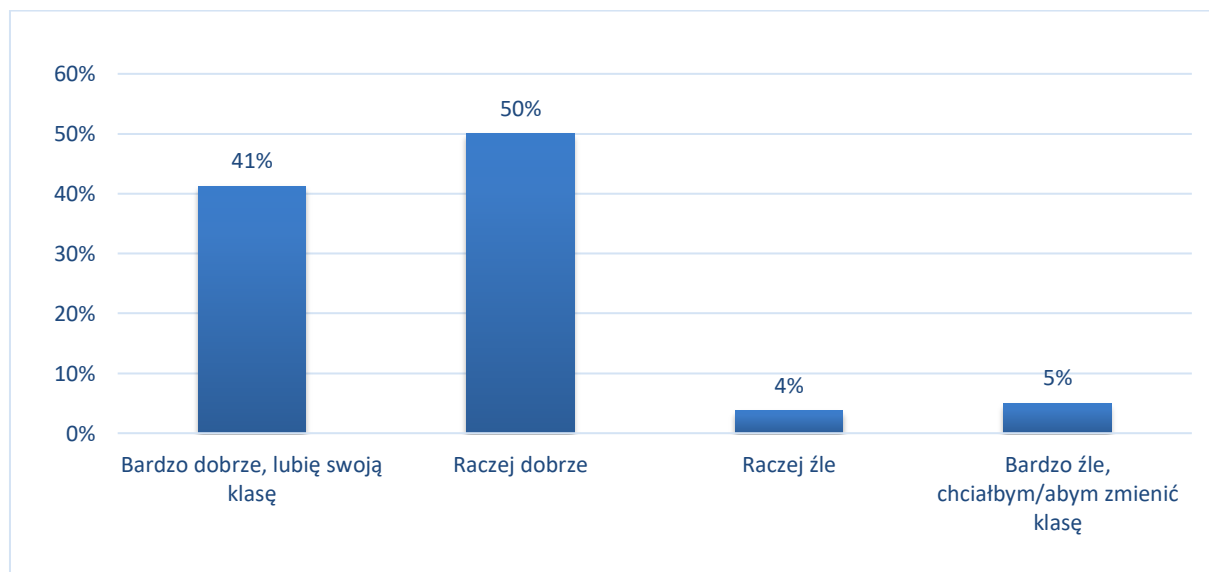
- alkoholu,
- narkotyków,
- dopalaczy,

a także zjawisko przemocy rówieśniczej oraz zagospodarowanie czasu wolnego.

W badaniu wzięli udział uczniowie klas 6-8 szkoły podstawowej w Gminie Korczew. Łącznie w badaniu wzięło udział 80 uczniów.

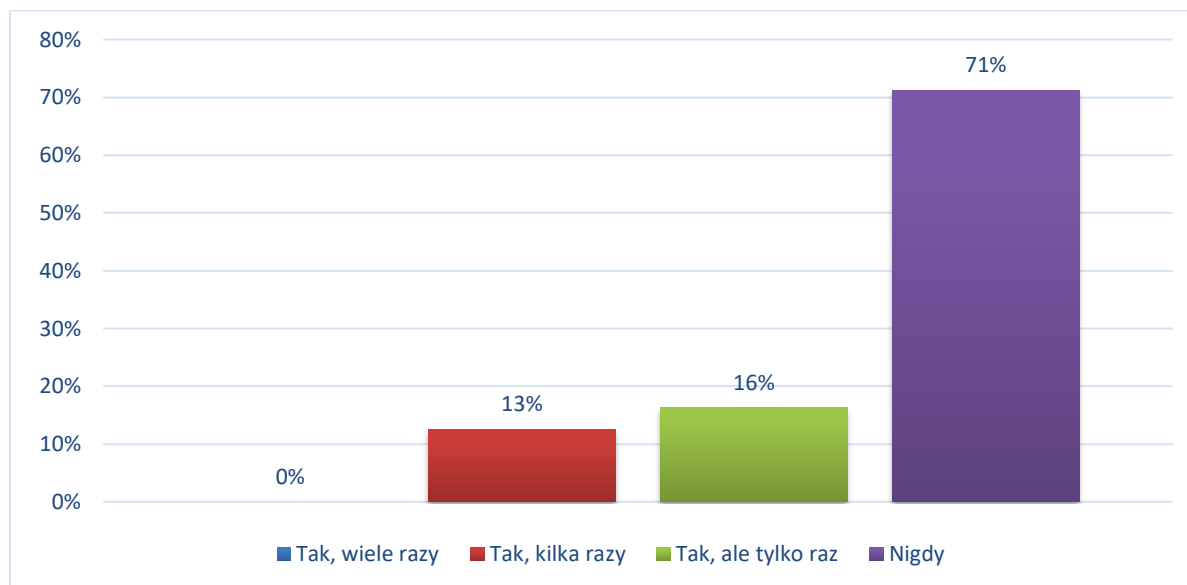
W pierwszej kolejności uczniowie zostali zapytani o to, jak czują się w swojej klasie. Wyniki są bardzo zadowalające: badani **dobrze czują się w swoich klasach**- łącznie **91%**. Nie należy jednak bagatelizować faktu, że **9%** uczniów **przeciwnie określa swoje odczucia**.

Wykres 44. Jak czujesz się w swojej klasie?

Badani uczniowie w sporej części **nigdy nie byli na wagarach- 71%**, lub byli na nich **tylko raz- 16%**. Natomiast **13%** uczniów przyznało się, że wagarowało **kilka razy**.

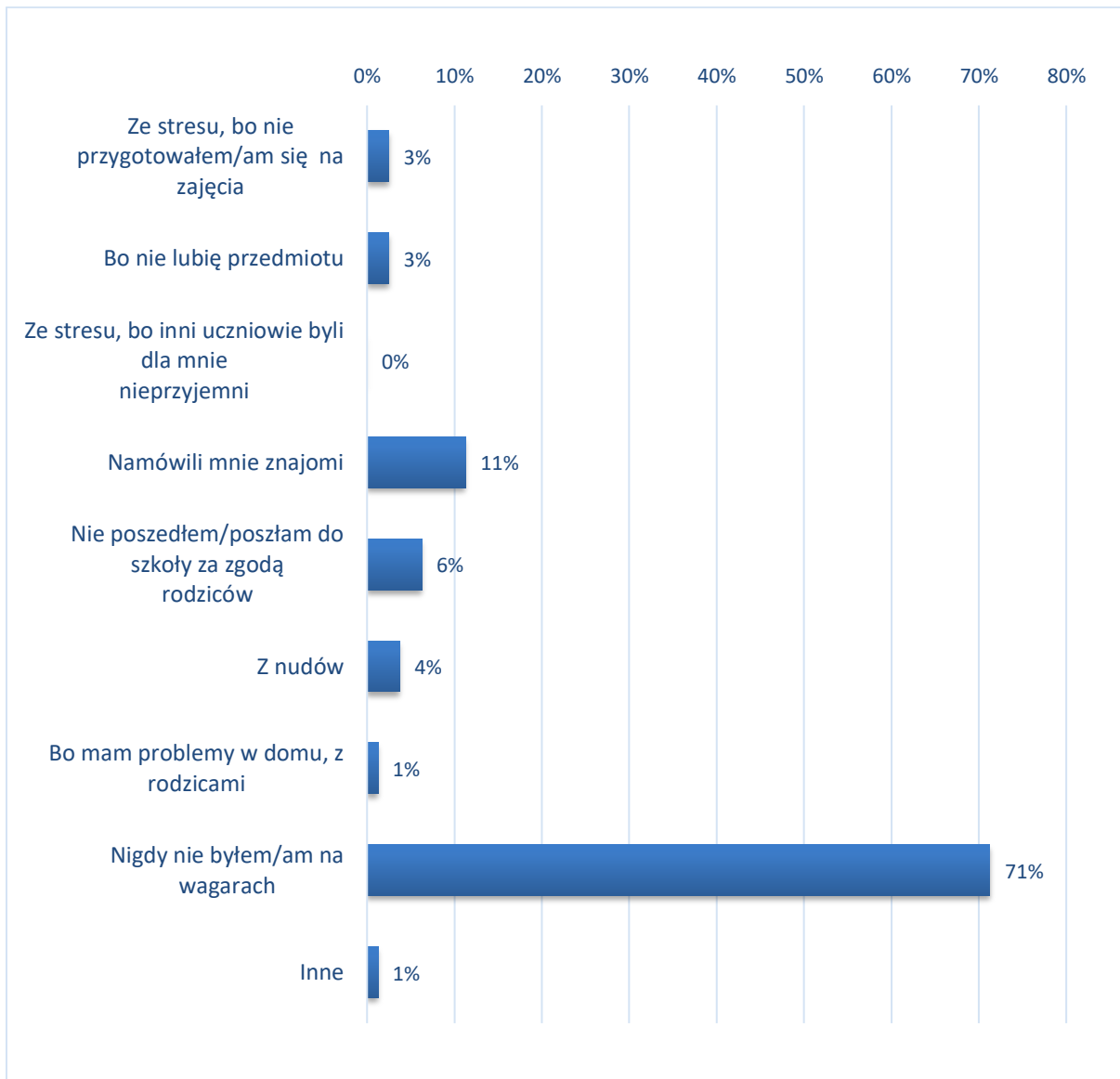
Wykres 45. Czy byłeś/aś kiedyś na wagarach?

Poza tym, jak często uczniowie wagarują, istotnie wydają się być także powody, dla których decydują się to robić³¹. Uczniowie szkoły podstawowej w Gminie Korczew **najczęściej wagarują za namową znajomych (11%)** lub też za **zgoda rodziców (6%)**, albo z **nudów (4%)**. Poza tym wśród powodów opuszczania lekcji wskazują, że nie poszli na nie ze **stresu, bo nie przygotowali się na zajęcia (3%)**, dlatego, że **nie lubią danego przedmiotu (3%)**, czy też dlatego, że **mieli problemy w domu (1%)**.

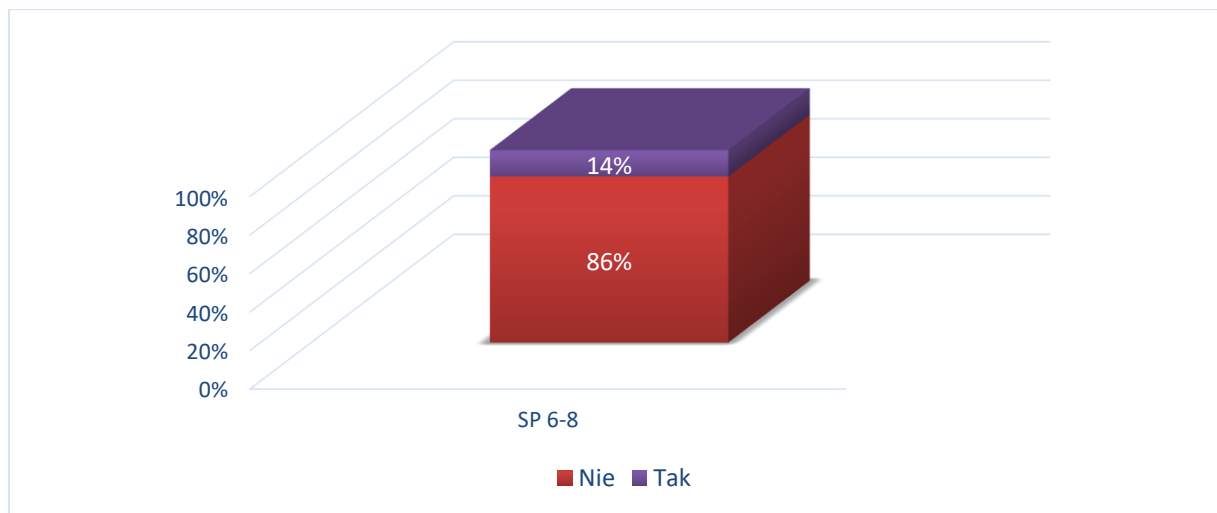
³¹ Uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Wykres 46. Powody wagarowania.

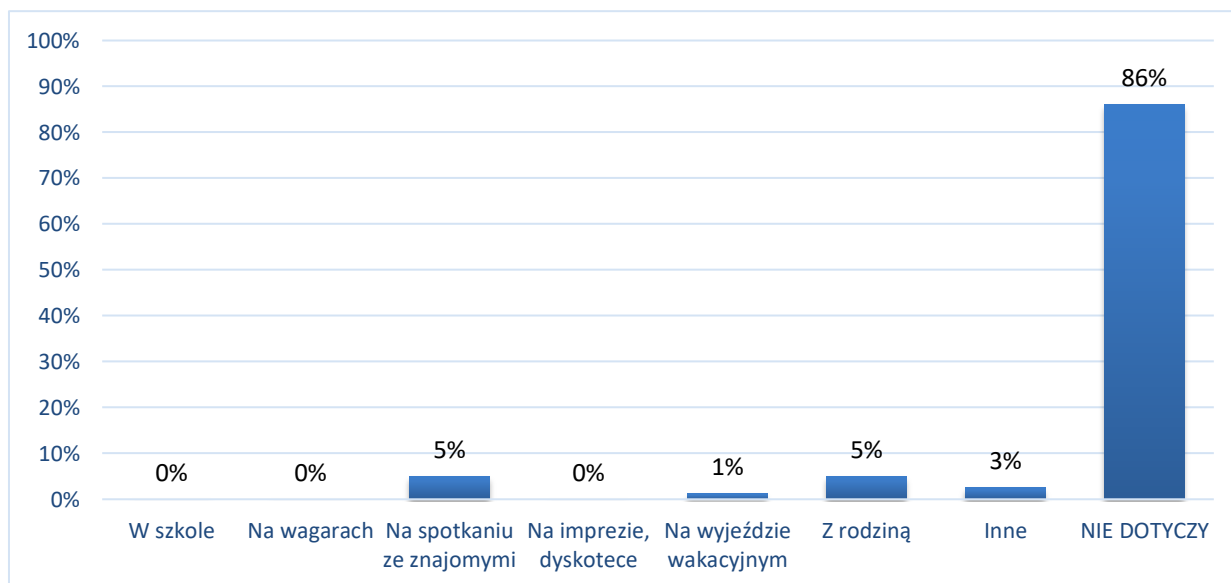
Inicjację alkoholową ma za sobą 14% badanych uczniów klas 6-8 szkoły podstawowej.

Wykres 47. Czy kiedykolwiek próbowałeś alkoholu?

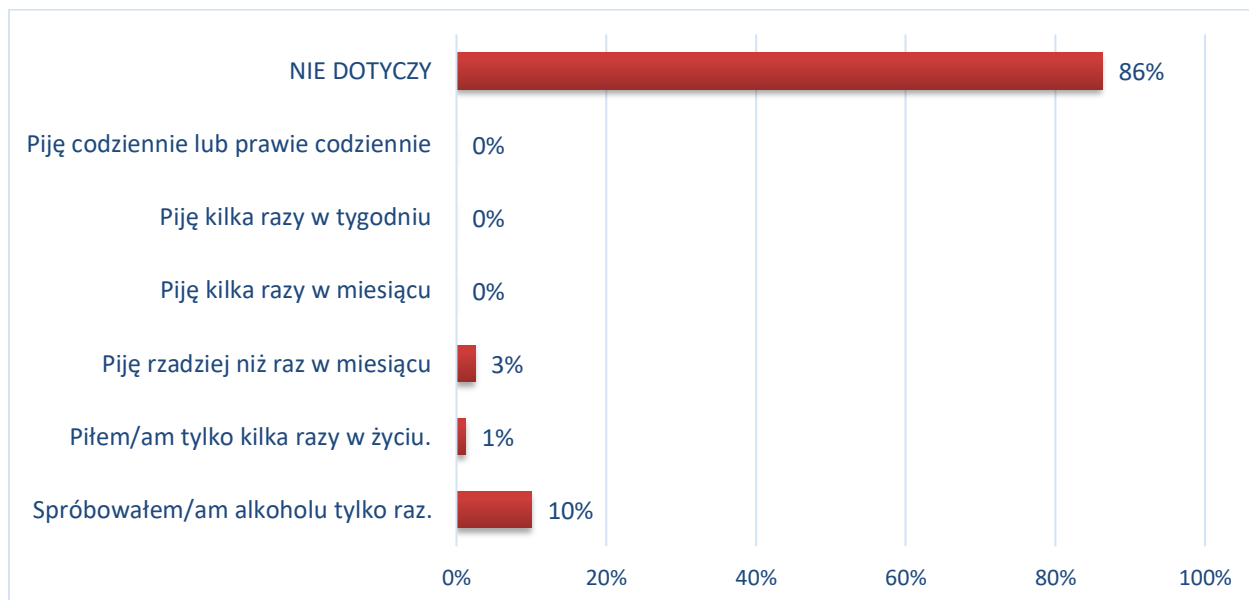
Najczęściej deklarowanymi **okolicznościami inicjacji alkoholowej** uczniów są: **towarzystwo rodziny (5%)** oraz **spotkanie ze znajomymi (5%)**.

Wykres 48. Okoliczności inicjacji alkoholowej.

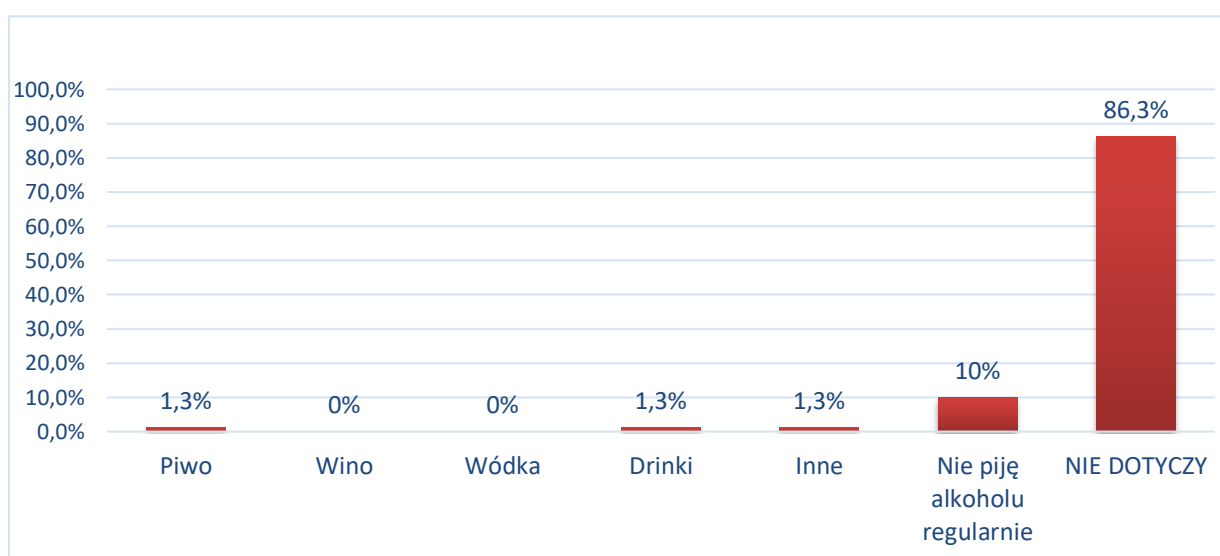
Oprócz okoliczności inicjacji ważne jest także to, **jak często** młodzi ludzie sięgają po alkohol. **86% uczniów wskazało, że to pytanie ich nie dotyczy.** Wśród uczniów, którzy mają za sobą inicjację alkoholową, najczęściej pojawiała się odpowiedź, która odnosiła się do **jednorazowego spożycia alkoholu (10%).**

Wykres 49. Jak często pijesz alkohol?

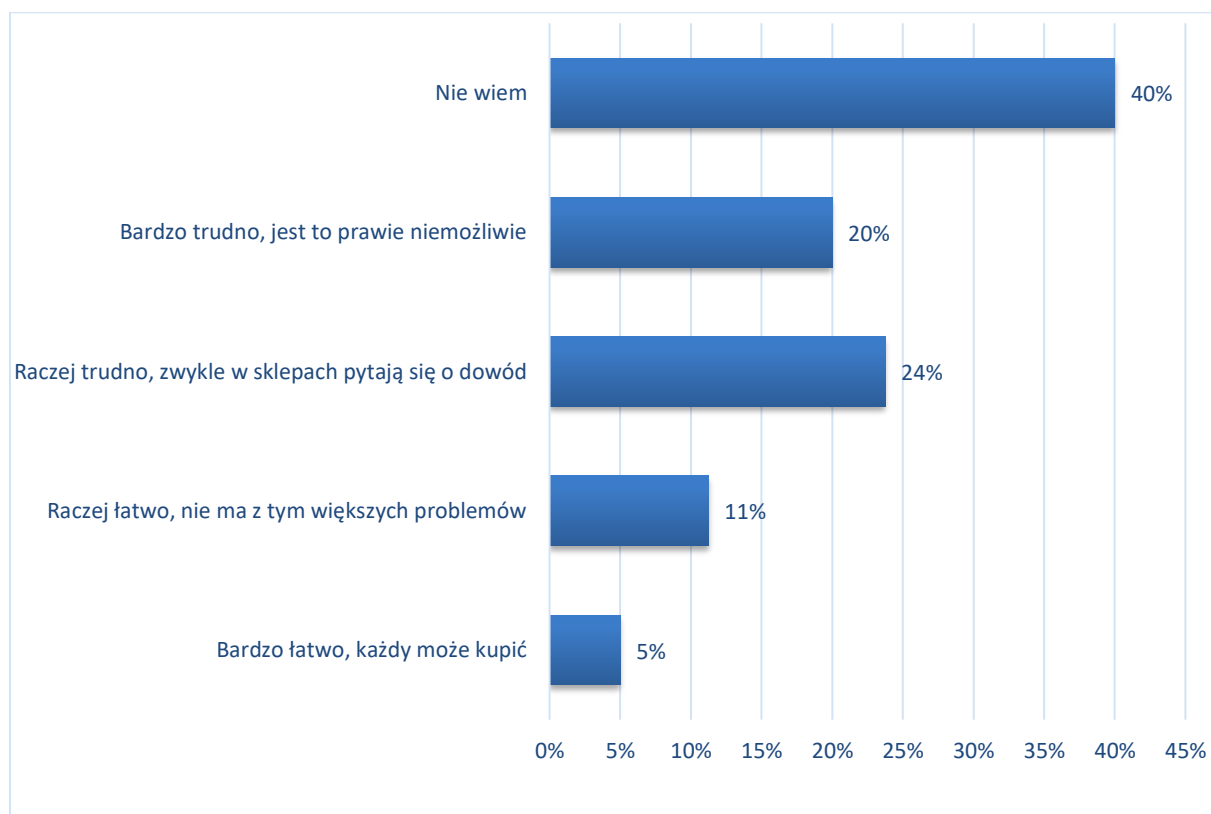
Następnie zapytano uczniów o rodzaj wypijanego alkoholu. Uczniowie generalnie w **takim samym odsetku sięgają po piwo oraz drinki- po 1,3%.** Poza tym, **10%** najmłodszych badanych mieszkańców Gminy Korczew wskazało, że **nie pije alkoholu regularnie**, a **86,3%**, że to pytanie ich **nie dotyczy**,

Wykres 50. Rodzaj spożywanego alkoholu.

Kolejnym ważnym pytaniem, na które odpowiadali uczniowie było to dotyczące subiektywnej oceny dostępności alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia. Uzyskane wyniki wskazują, że **40%** uczniów z Gminy Korczew **nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się ukończonych 18 lat**. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu. Jednakże łącznie **16%** uczniów twierdzi, że jest to **raczej lub bardzo łatwe**, a łącznie **44%** uczniów uważa, że jest to **trudne lub bardzo trudne**. Oznaczać to może, że ci uczniowie lub ich rówieśnicy mogą być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu.

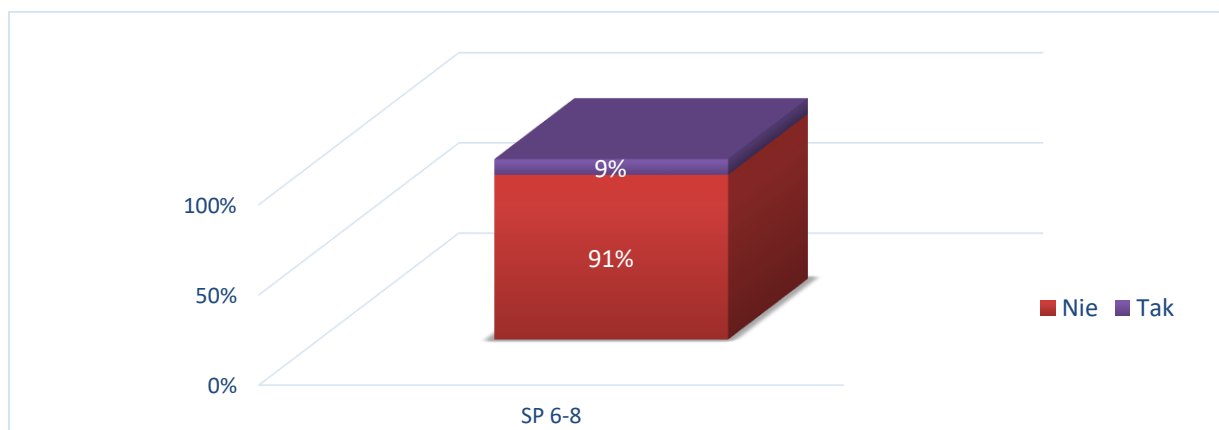
Wykres 51. Czy łatwo jest kupić alkohol, jeśli nie ma się ukończonych 18 lat?

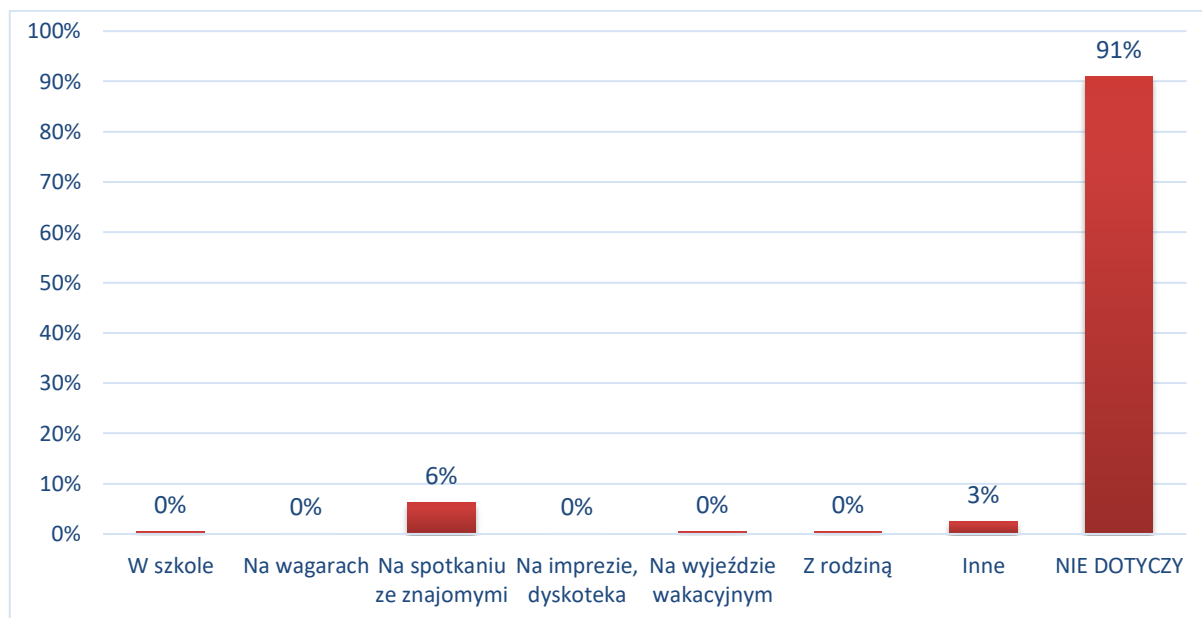
Mimo słabnącej popularności papierosy w naszym społeczeństwie są wciąż atrakcyjną używką dla młodzieży. Zapytano więc uczniów z Gminy Korczew czy kiedykolwiek próbowali papierosa oraz w jakich okolicznościach. Jak wynika z przeprowadzonych badań problem ten w większości nie dotyczy uczniów szkół podstawowych na terenie gminy. Jednakże, **inicjację nikotynową ma za sobą 9% uczniów klas 6-8 szkoły podstawowej.**

Wykres 52. Czy kiedykolwiek próbowałeś papierosa?

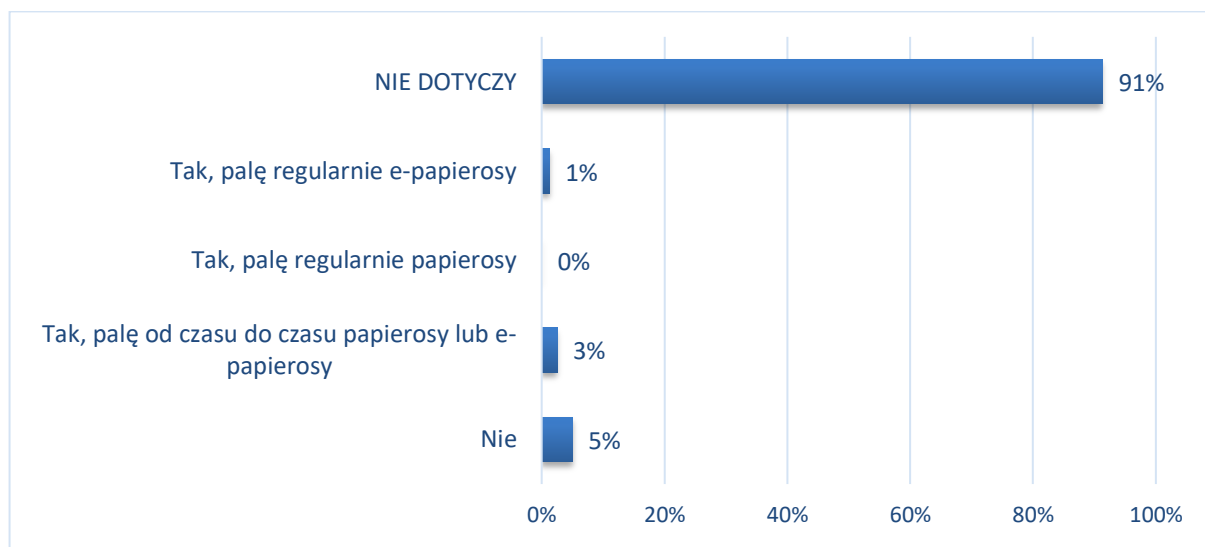
Najczęściej wskazywaną przez uczniów **okolicznością zapalenia pierwszego papierosa przez uczniów było spotkanie ze znajomymi (6%).**

Wykres 53. Okoliczności inicjacji nikotynowej.

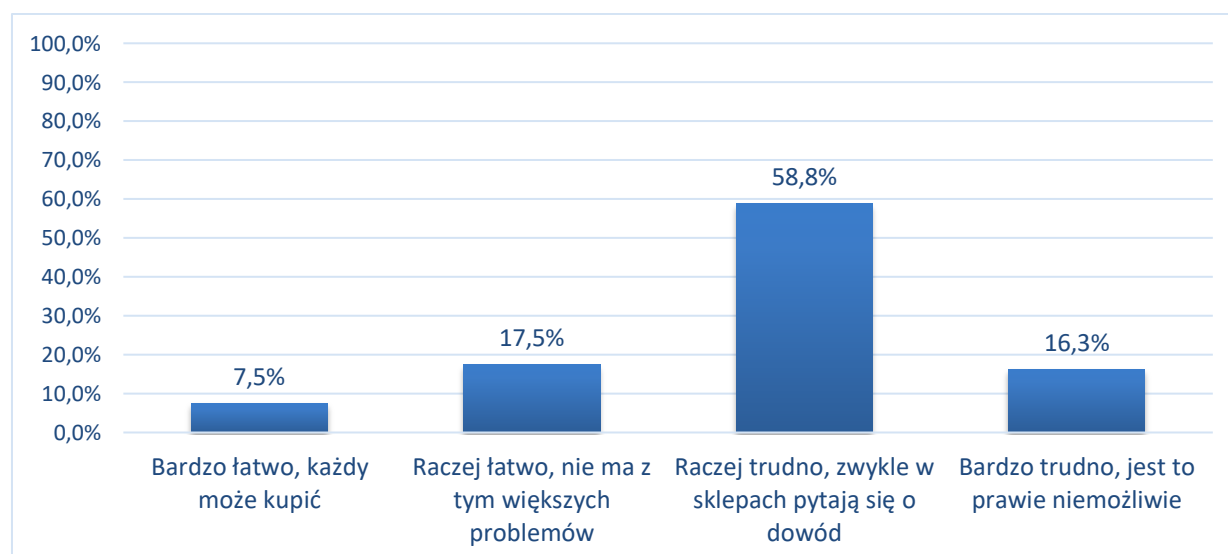
Większość uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową, aktualnie nie pali papierosów. Niewielka część uczniów przyznała, że pali od czasu do czasu papierosy lub e-papierosy (3%) lub też pali regularnie e-papierosy (1%).

Wykres 54. Czy obecnie palisz papierosy?

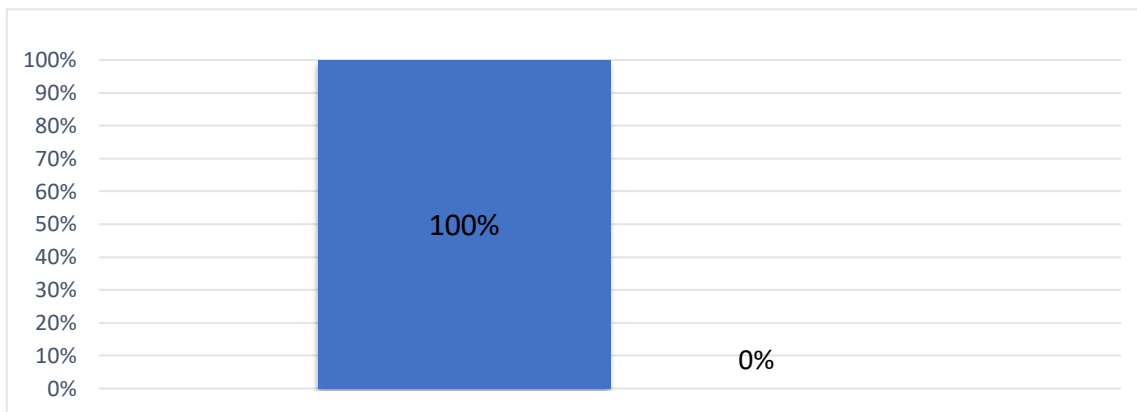
W kolejnym pytaniu uczniowie udzielali odpowiedzi na temat subiektywnej oceny łatwości, z jaką można dokonać zakupu papierosów. Łącznie 75% uczniów oceniło, że zakup papierosów w sklepach jest raczej lub bardzo trudny. Pozostali uczniowie uznali, że jest to bardzo lub raczej łatwe.

Wykres 55. Czy łatwo jest kupić papierosy, jeśli nie ma się ukończonych 18 lat?

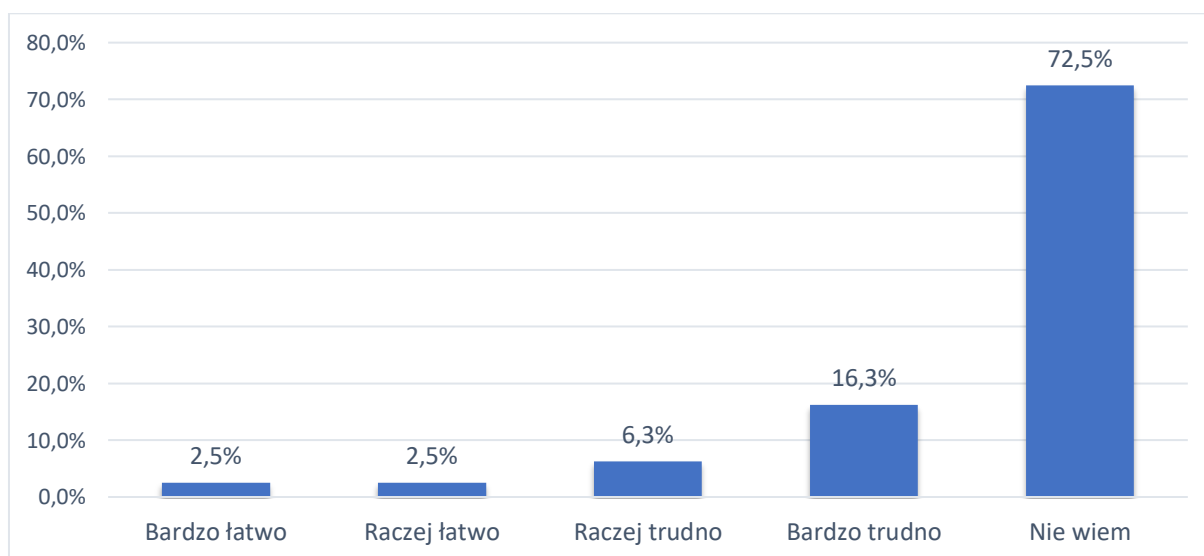
Wyniki badań wskazują, że żaden z uczniów nie przejawia problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków. W pierwszym zadanym pytaniu w tym obszarze: „Czy kiedykolwiek próbowałeś/łaś narkotyków lub dopalaczy?”, wszyscy badani uczniowie, odpowiedzieli przecząco. W kolejnych pytaniach w tym obszarze, uczniowie również odpowiadali, że problem zażywania narkotyków lub dopalaczy ich nie dotyczy.

Wykres 56. Czy kiedykolwiek próbowałeś narkotyków lub dopalaczy?

Jeżeli chodzi o subiektywną ocenę dostępności narkotyków i dopalaczy, to uczniowie w większości **nie wiedzą czy łatwo jest kupić narkotyki lub dopalacze w ich środowisku (72,5%)**. Jednakże, łącznie **5%** twierdzi, że jest to **łatwe lub bardzo łatwe**. Natomiast **22,5%** uczniów uważa, że jest to **raczej lub bardzo trudne**.

Wykres 57. Czy łatwo jest kupić narkotyki w Twoim środowisku?

Zbadano również postawy i przekonania uczniów na temat różnych substancji psychoaktywnych. Wyniki zamieszczone są w poniższej tabeli.

Tabela 10. Przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas 6-8 szkoły podstawowej.

<i>Twierdzenia</i>	<i>Zdecydowanie zgadzam się</i>	<i>Raczej zgadzam się</i>	<i>Raczej nie zgadzam się</i>	<i>Zdecydowanie nie zgadzam</i>
Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.	11%	49%	24%	16%
Picie alkoholu pomaga się wyluzować i zapomnieć o smutkach.	2,5%	17,5%	32,5%	47,5%
Alkohol jest szkodliwy, szczególnie dla osób poniżej 18 roku życia.	54%	21%	14%	11%
To normalne, że osoby w moim wieku piją regularnie alkohol. Warto korzystać ze wszystkich sposobów na dobrą zabawę.	1%	5%	28%	66%
Bez alkoholu nie można się dobrze bawić na imprezie.	5%	6%	28%	61%
Dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki.	1%	18%	31%	50%
To normalne, że osoby w moim wieku próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi!	4%	6%	16%	74%
Od dopalaczy można uzależnić się tak samo jak od narkotyków.	64%	25%	5%	6%
Jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.	1%	6%	38%	55%
Palenie papierosów jest modne w mojej szkole.	5%	12,5%	35%	47,5%

Zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja ujawniająca się w szkole często ma swoje źródła w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi ludźmi.

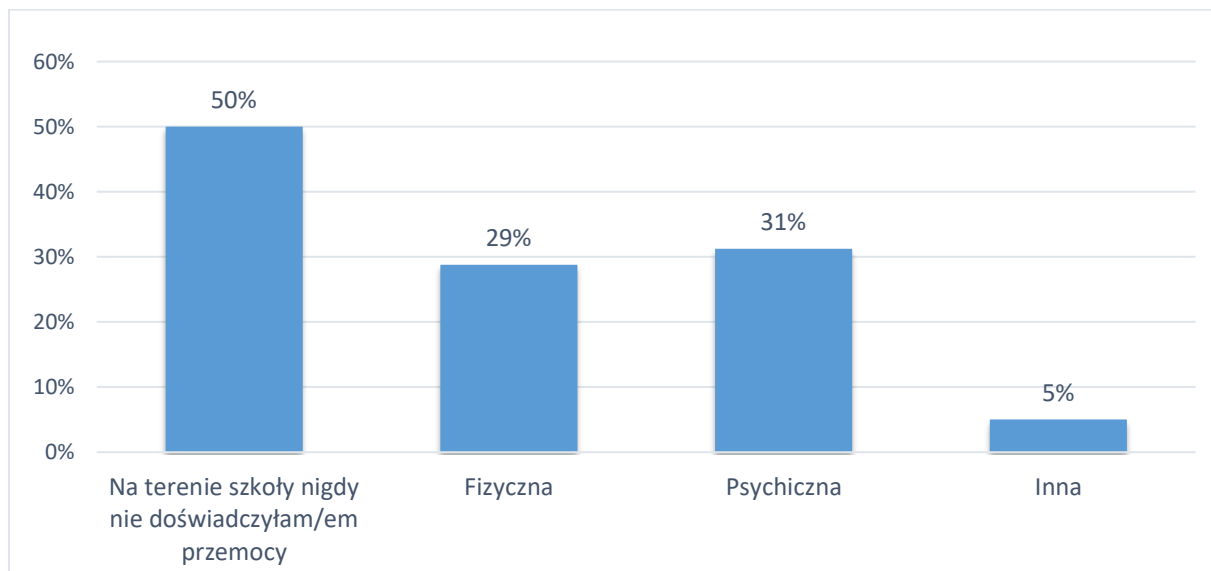
Przeprowadzone ankiety wśród uczniów Gminy Korczew pozwalają przyjrzeć się dokładniej nasileniu zjawiska agresji w środowisku szkolnym.

W pierwszej kolejności uczniom wyjaśniono, czym jest przemoc fizyczna (np. bicie, popychanie) oraz psychiczna (np. przezywanie, straszenie, wykluczanie z grupy). Następnie zostali zapytani, o to, jakiego rodzaju przemocy doświadczyli w szkole ze strony rówieśników.

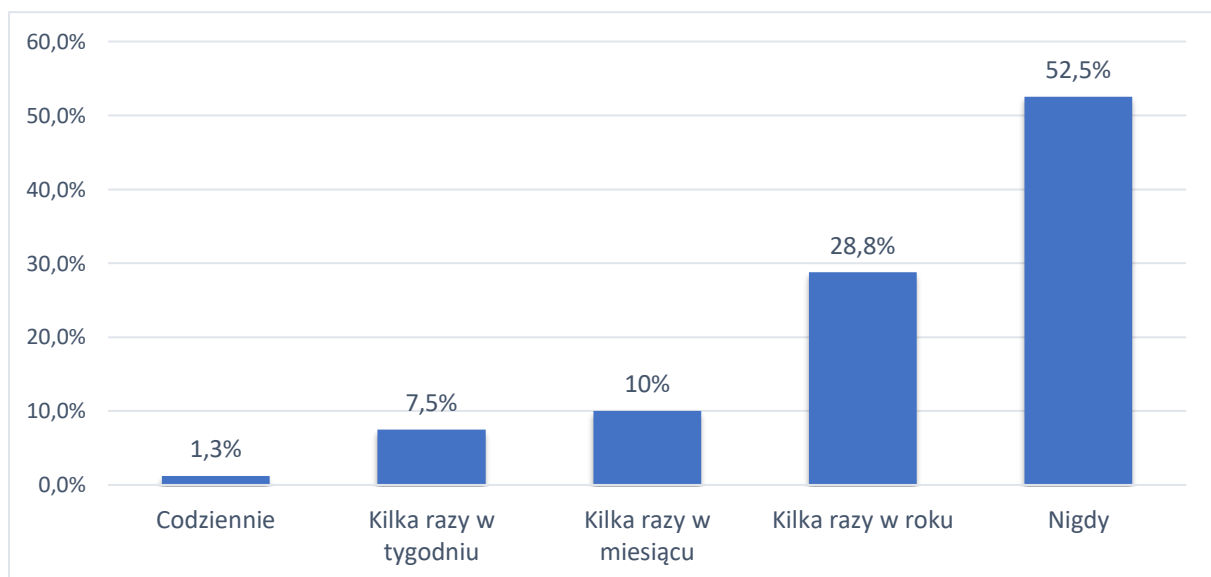
Jak wynika z przeprowadzonych badań ponad połowa badanych uczniów doświadcza przemocy w szkole ze strony rówieśników. **Przemocy rówieśniczej w szkole nigdy nie doświadczyło 50% badanych uczniów. Kolejne 29% z nich doświadczyło ze strony kolegów lub koleżanek w szkole przemocy fizycznej, 31% z nich doświadczyło przemocy psychicznej, a 5% doświadczyło innych niż wskazane form przemocy.** Uzyskane wyniki wskazują, że pewien odsetek uczniów doświadcza ze strony swoich kolegów i koleżanek w szkole zarówno przemocy fizycznej, jak i psychicznej.

W kolejnym pytaniu **52,5%** uczniów deklaruje, że **nie padają ofiarami przemocy ze strony innych uczniów.** Część uczniów przyznaje, że **kilka razy w roku** (28,8%) oraz **kilka razy w miesiącu** (10%) doświadcza w szkole przemocy ze strony swoich kolegów lub koleżanek. Pewna część uczniów deklaruje, że doświadcza przemocy rówieśniczej w szkole **kilka razy w tygodniu** (7,5%) lub **nawet codziennie** (1,3%).

Wykres 58. Rodzaj doświadczanej przemocy w szkole ze strony rówieśników (pytanie wielokrotnego wyboru).

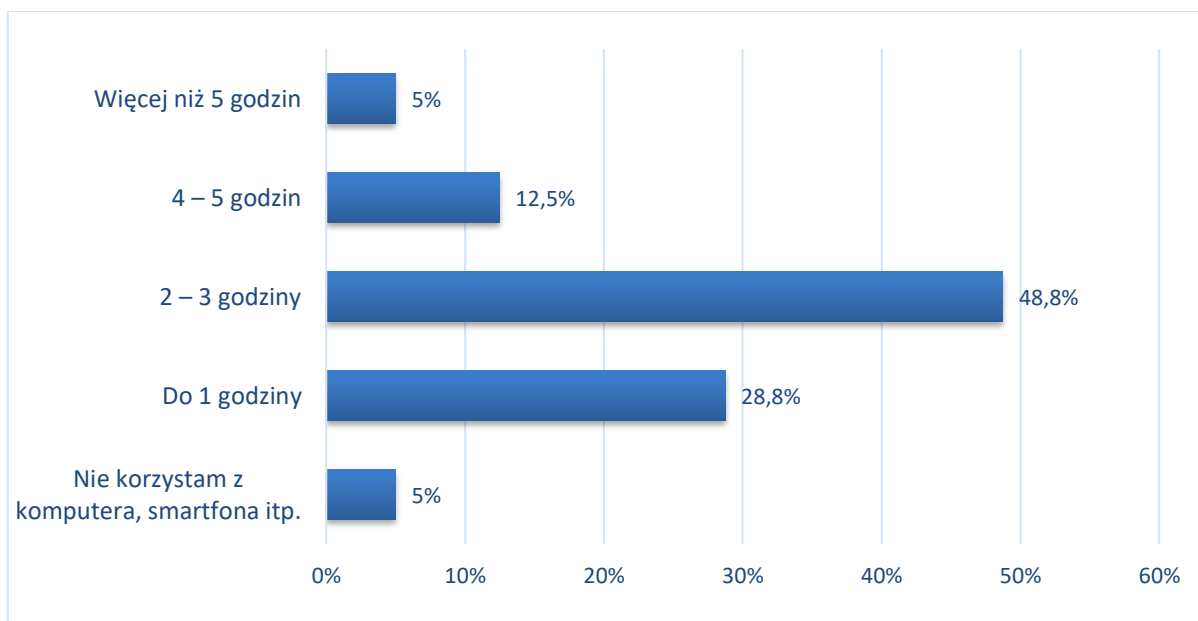
Wykres 59. Jak często doświadczasz którejkolwiek z form przemocy w szkole ze strony innych uczniów?

Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dziś niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów.

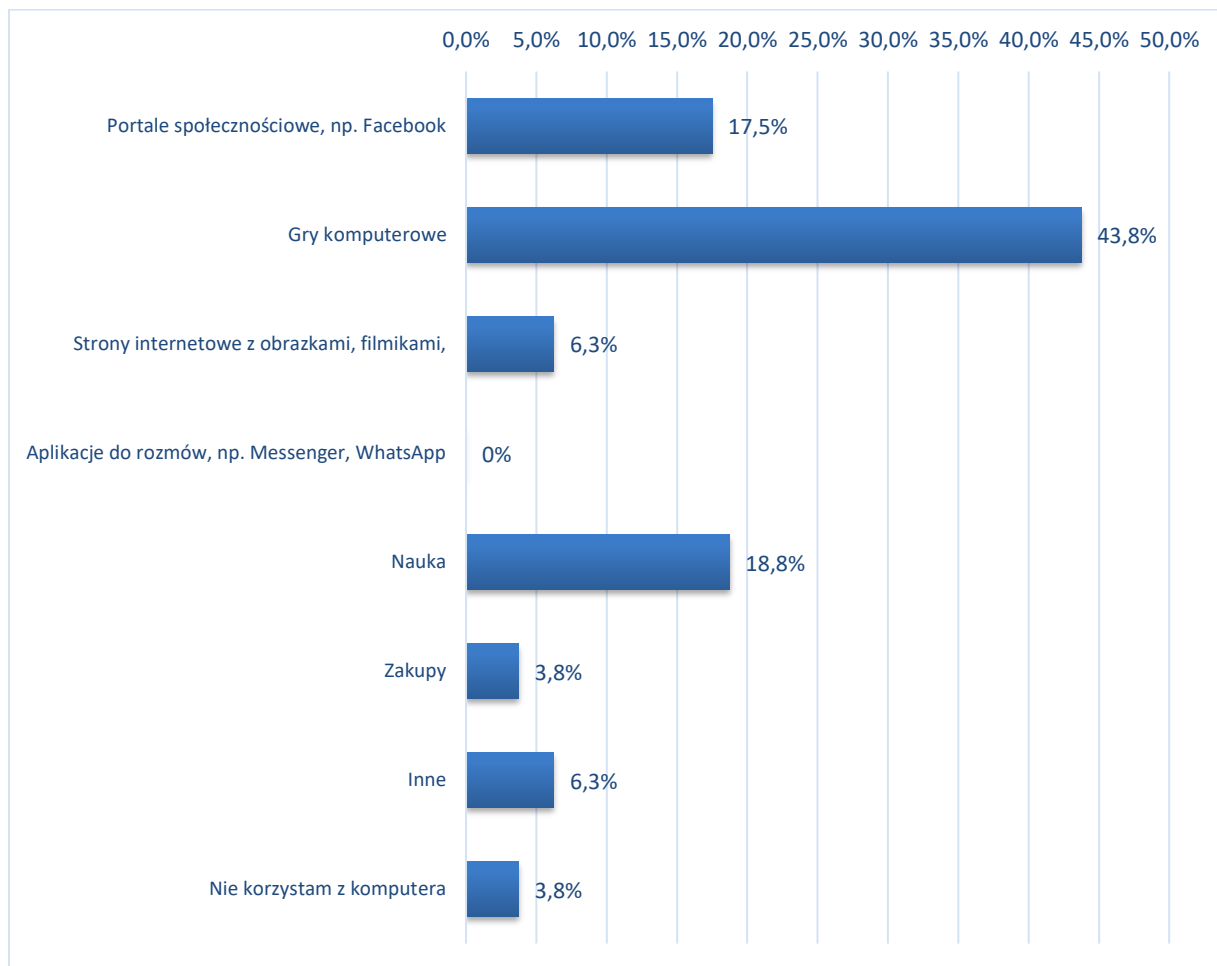
Większość uczniów szkoły podstawowej **spędza przed komputerem 2-3 godziny dziennie (48,8%)**. Poza tym, **28,8% uczniów korzysta z komputera do godziny dziennie**. Jednakże, **12,5% uczniów deklaruje, że spędza przed komputerem od czterech do pięciu godzin, a 5% nawet więcej niż 5 godzin dziennie**. W praktyce może to oznaczać, że po przyjsciu ze szkoły korzystanie z komputera jest dla nich jedyną formą spędzania czasu. Pozostałe **5% uczniów deklaruje, że nie korzysta z komputera**.

Wykres 60. Częstotliwość korzystania z komputera.

Uczniowie zostali poproszeni o określenie, w jaki sposób najczęściej wykorzystują komputer, kiedy spędzają przy nim czas. **Najbardziej popularnymi formami okazują się być gry komputerowe (43,8%), nauka (18,8%), portale społecznościowe (17,5%) oraz strony internetowe ze śmiesznymi obrazkami i filmami (6,3%).**

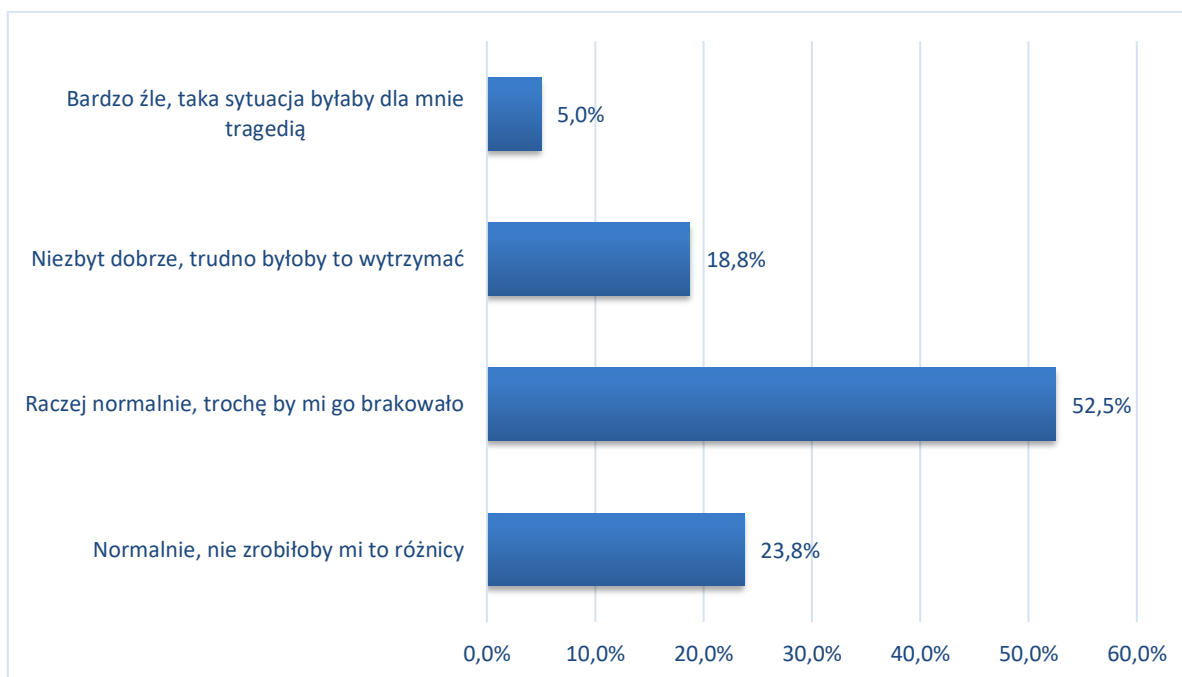
Wykres 61. Na co poświęcasz najwięcej czasu korzystając z komputera (pytanie wielokrotnego wyboru)?

Łącznie **76,2%** uczniów deklaruje, że **brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki**. Aczkolwiek, spora część uczniów przyznaje, że **negatywnie odczułaby brak dostępu do Internetu (18,8%)**. Jednocześnie relatywnie niewielka grupa uczniów stwierdziła, że **korzystanie z komputera jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuliby bardzo dolegliwie (5%)**.

Wykres 62. *Jakbyś się czuł/a, gdybyś przez cały tydzień nie byłoby dostępu do Internetu?*

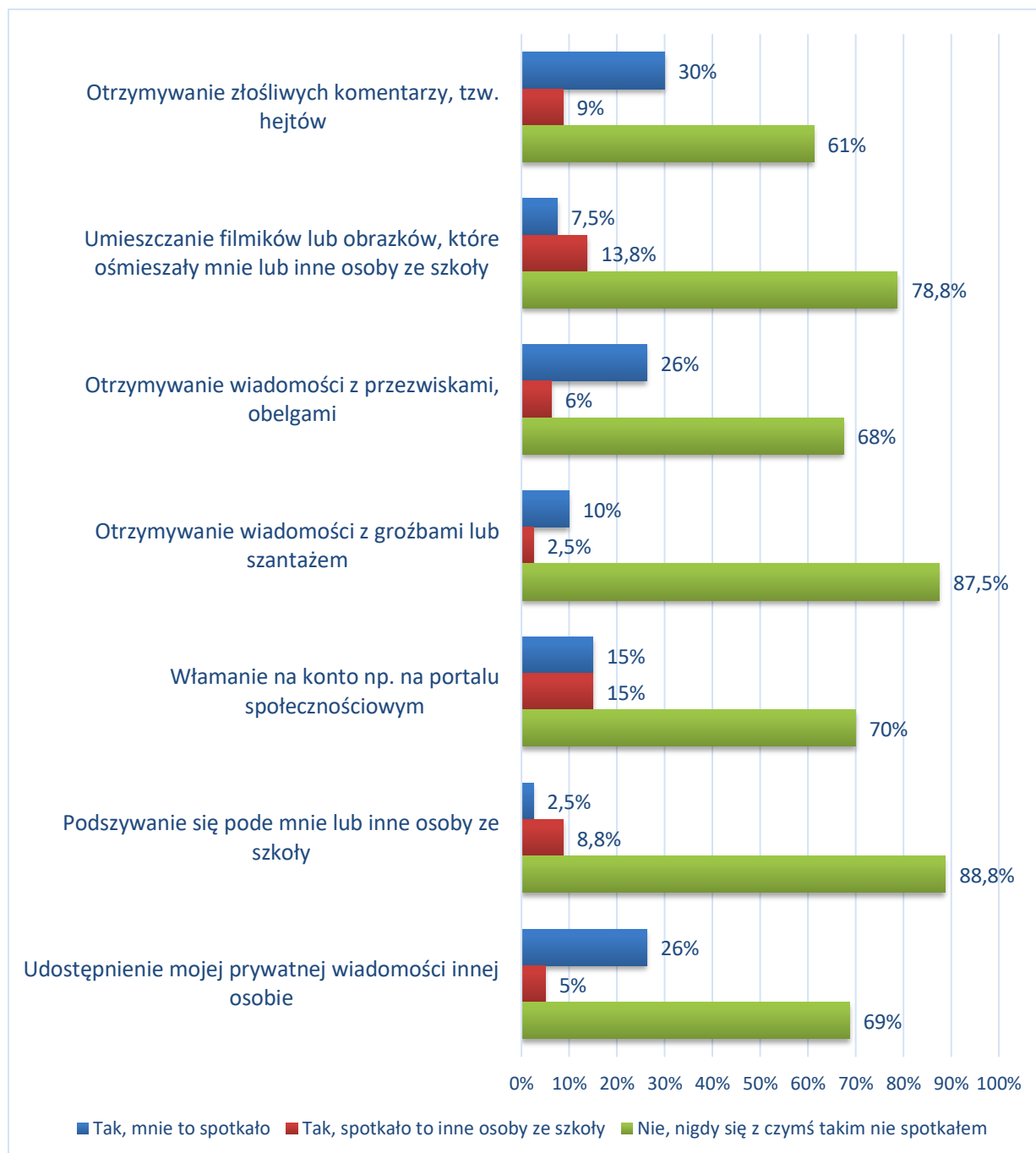

W przeprowadzonym badaniu uzyskane zostały informacje na temat doświadczeń uczniów związanych z cyberprzemocą. Wyniki badań wskazują, że dzieciom i młodzieży w Gminie Korczew nie są obce zjawiska takie, jak ośmieszanie czy nękanie drugiej osoby za pośrednictwem internetu.

30% uczniów doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze takie są widoczne publicznie w serwisach społecznościowych i często występują w formie zmasowanej – jeden negatywny komentarz powoduje falę kolejnych. Dla dorastającej młodzieży doświadczenie hatingu może być niezwykle traumatyczne. Okres dojrzewania jest czasem, gdy środowisko rówieśnicze stanowi najmocniejszy punkt odniesienia. Odrzucenie, a wręcz nienawiść ze strony innych młodych osób może stanowić zagrożenie dla poczucia własnej wartości i rozwijającej się tożsamości.

Uczniowie równie często **otrzymywali wiadomości z obelgami i przezwiskami (26%), a nawet z groźbami i szantażem (10%).** Padali też ofiarami udostępniania ich prywatnej wiadomości innej osobie (26%), włamania na konto na portalu społecznościowym (15%), umieszczania filmików lub zdjęć w sieci, które ośmieszały ich lub ich znajomych ze szkoły (7,5%) oraz podszywania się po nich lub pod ich znajomych ze szkoły (2,5%).

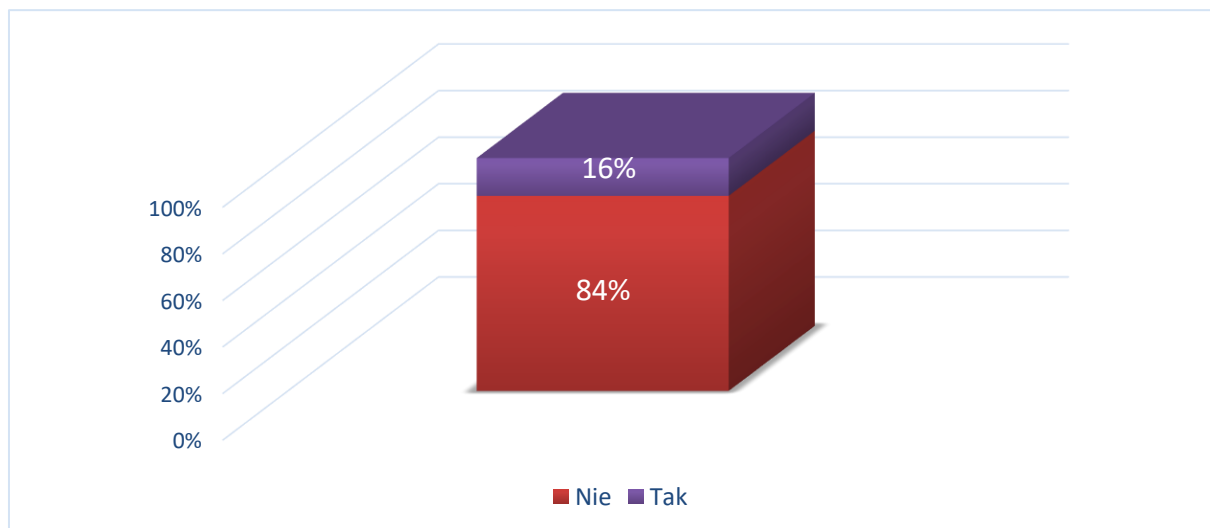
Wykres 63. Styczność z cyberprzemocą: SP 6-8.

Poniższe wykresy ilustrują popularność gier hazardowych wśród dzieci i młodzieży w Gminie Korczew.

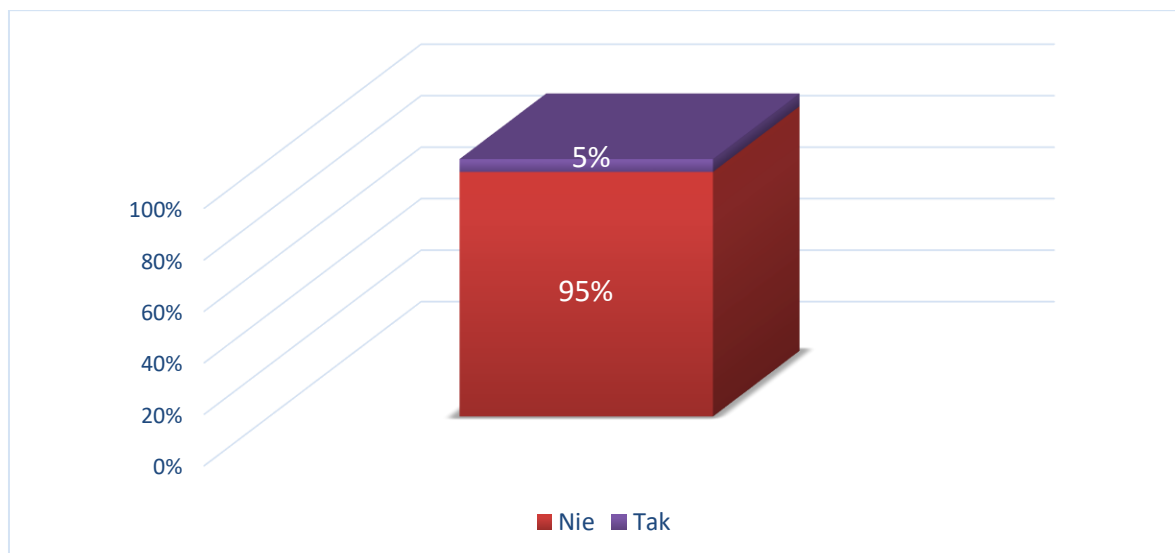
Większość uczniów nie korzystała nigdy z formy „rozrywki” jaką jest gra na automatach (84%). Aczkolwiek, ogólny odsetek uczniów, którzy mieli kontakt z grą na automatach jest znaczący, wynosi 16%.

Wykres 64. Czy kiedykolwiek grałeś na automatach (takich, gdzie wygraną są pieniądze)?

Internetowe gry „na pieniądze” są wśród młodzieży Gminie Korczew są mniej popularne, co gry na automatach: 95% uczniów nie ma doświadczenia z taką formą rozrywki. Tylko 5% uczniów grało już w gry internetowe, w których można wygrać pieniądze (np. poker).

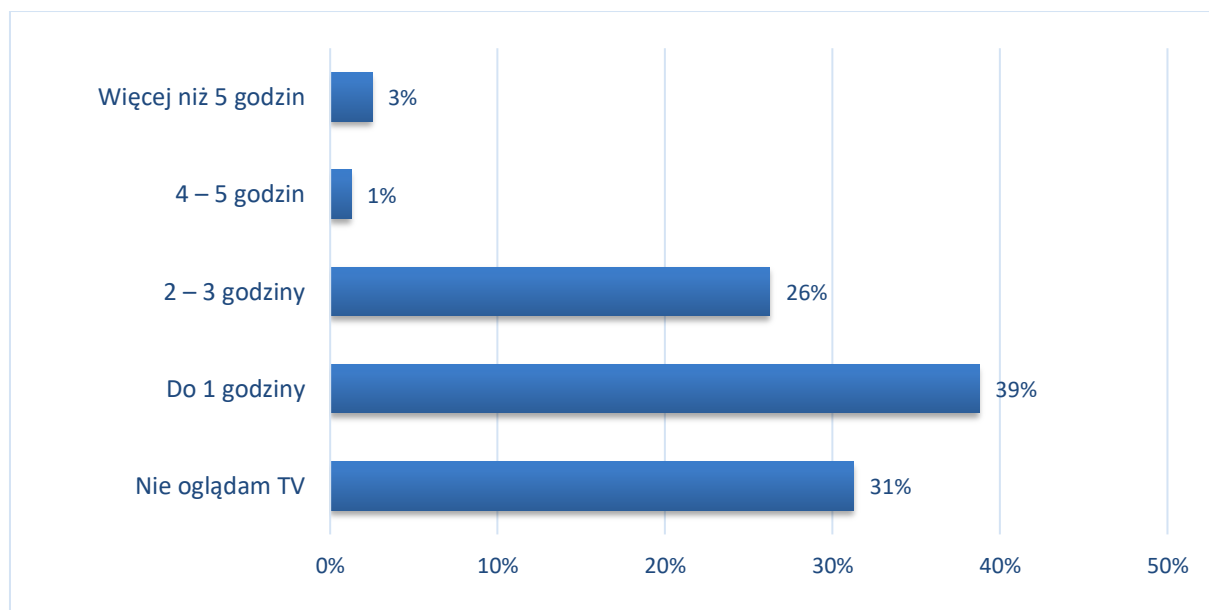
Wykres 65. Czy kiedykolwiek grałeś w gry internetowe, w których można wygrać pieniądze (np. poker)?

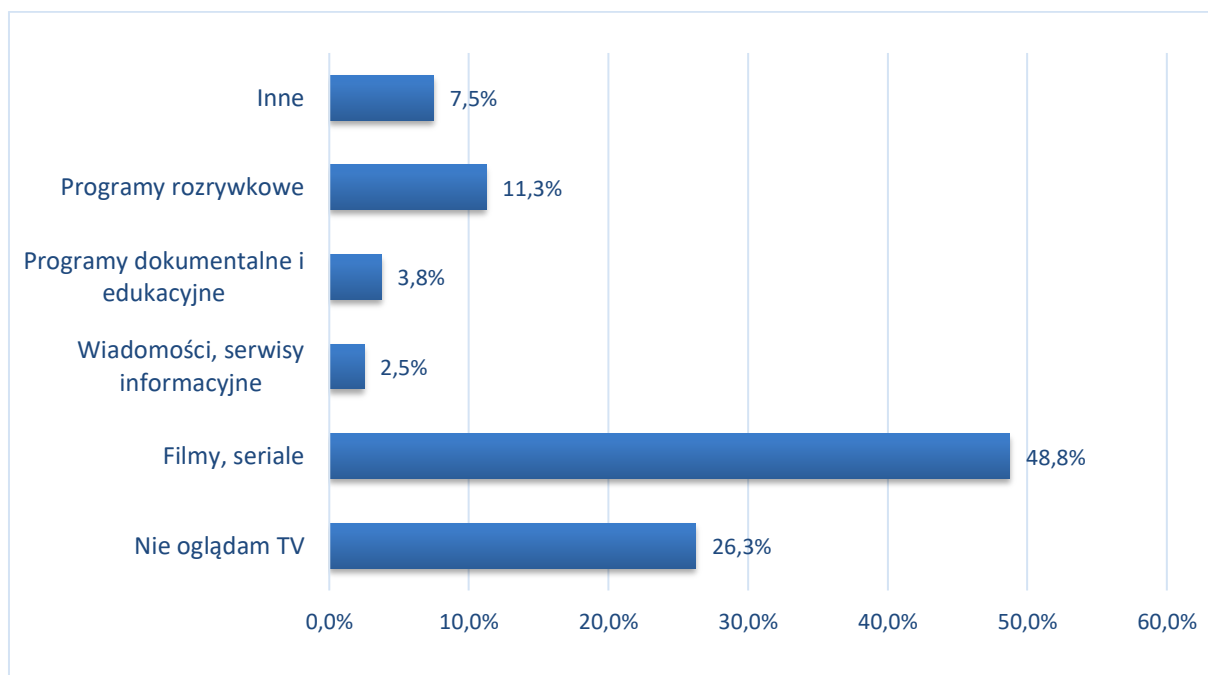
W przeprowadzonej ankiecie zbadano również, w jaki sposób czas wolny spędzają uczniowie szkół podstawowych na terenie Gminy Korczew.

Jak wynika z przeprowadzonych badań uczniowie znaczą część swojego czasu przeznaczają na oglądanie telewizji. Najwięcej **uczniów spędza przed telewizorem około godziny dziennie (39%)**. Jednakże, znaczna część uczniów ogląda telewizję nawet **od 2 do 3 godzin dziennie (26%)**. Relatywnie niewielki odsetek uczniów **ogląda telewizję powyżej 4 godzin dziennie (4%)**. **Prawie 1/3 uczniów (31%) deklaruje, że nie ogląda telewizji**. Wśród najczęściej oglądanych programów uczniowie wymieniają **filmy i/lub seriale (48,8%)**, a także **programy rozrywkowe (11,3%)**. **Najmniej czasu uczniowie poświęcają na oglądanie programów dokumentalnych i edukacyjnych (3,8%)**, a także **wiadomości oraz serwisów informacyjnych (2,5%)**.

Wykres 66. Ile czasu dziennie przeznaczasz na oglądanie telewizji?

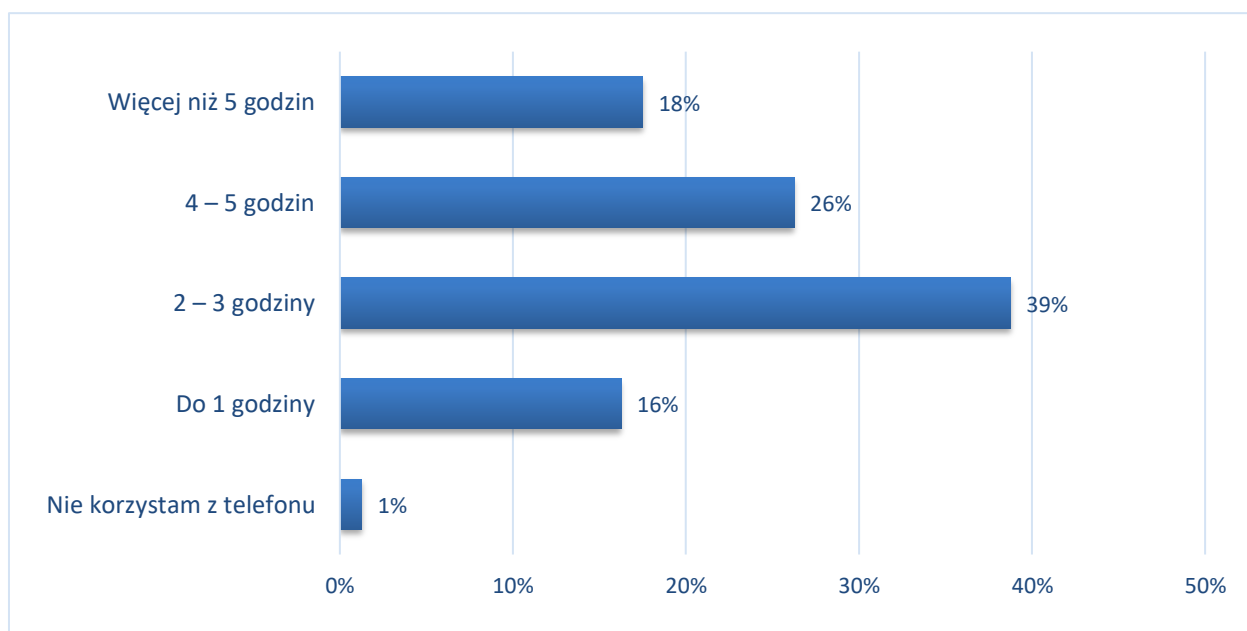

Wykres 67. Rodzaje najczęściej oglądanych programów.

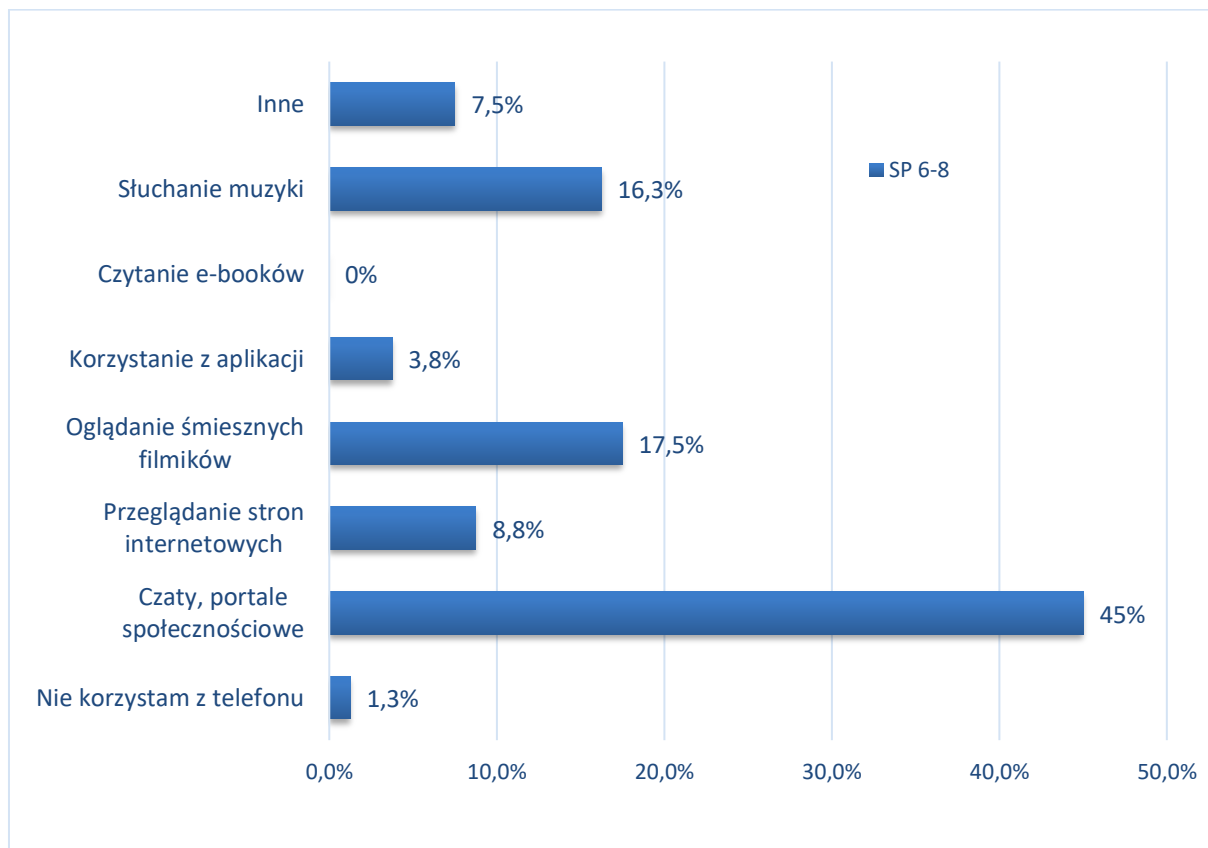
Następnie zapytano uczniów ile czasu dziennie korzystają z telefonu. Jak się okazuje, **największy odsetek uczniów korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie (39%)**. Niepokój budzi fakt, iż **42% uczniów** deklaruje, że korzysta z telefonu **4 i więcej godzin dziennie**. Najmniejszy odsetek uczniów przyznaje, że korzysta z telefonu **do godziny dziennie: 16%**. Nieznaczny odsetek uczniów przyznaje, że **nie korzysta z telefonu: 1%**.

Wykres 68. Ile czasu dziennie korzystasz z telefonu?

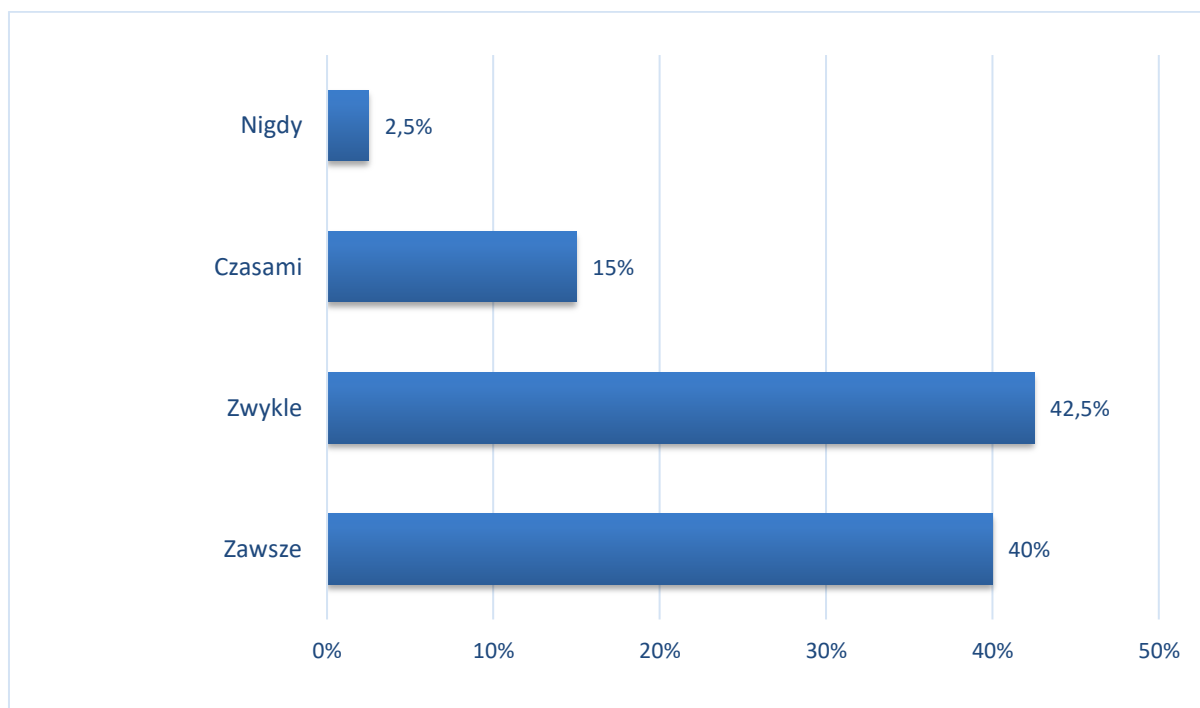
Korzystając z telefonu uczniowie **najczęściej spędzają czas na czatach oraz portalach społecznościowych (45%)**, a także **oglądając śmieszne filmiki (17,5%)** oraz **sluchając muzyki (16,3%)**. Część uczniów używa **telefonu przeglądania stron internetowych (8,8%)** i **korzystania z aplikacji (3,8%)**.

Wykres 69. Na czym spędzasz najwięcej czasu korzystając z telefonu?

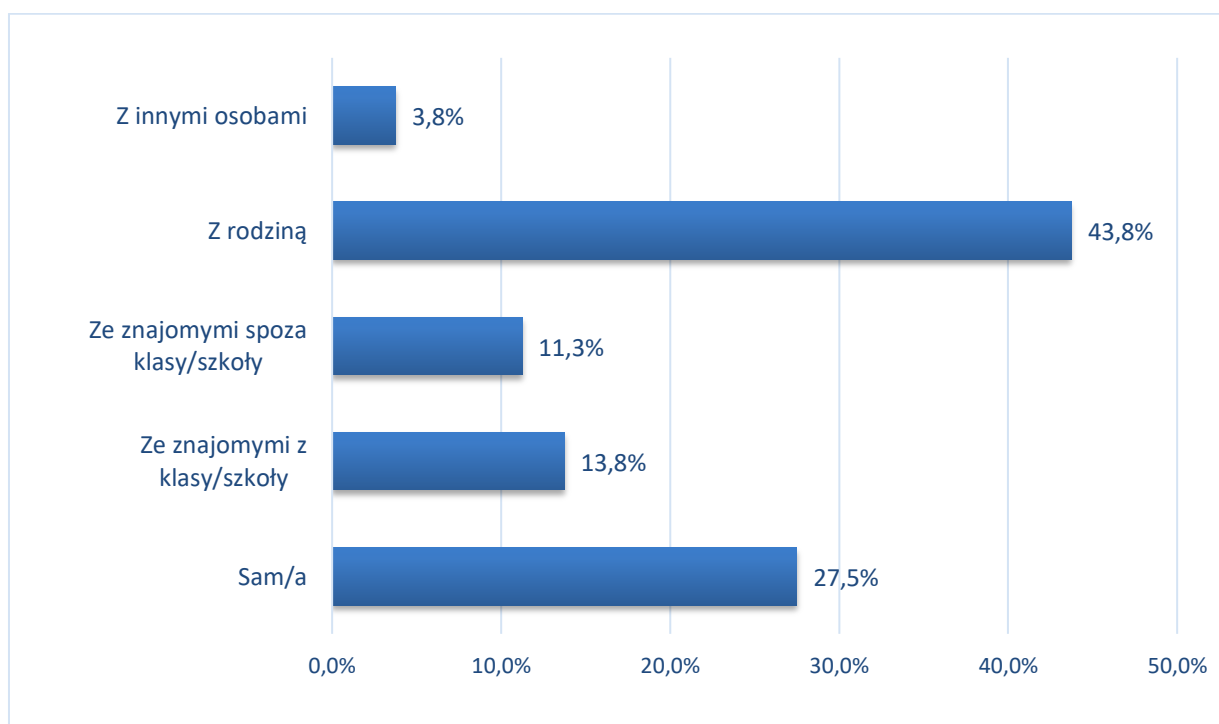
Jak wynika z deklaracji uczniów, ich rodzice najczęściej wiedzą, w jaki sposób spędzają czas wolny. **42,5% uczniów** deklaruje, że **ich rodzice zwykle wiedzą, co robią w wolnym czasie**, a **40% uczniów przyznaje, że ich rodzice zawsze wiedzą**, w jaki sposób spędzają oni czas wolny. Wynika z tego, że uczniowie ci podlegają najczęściej kontroli rodziców. Pozostali uczniowie odpowiedzieli, że **ich rodzice czasami wiedzą (15%)** lub też **nigdy nie wiedzą (2,5%)**, co robią wolnym czasie.

Wykres 70. Czy Twoi rodzice wiedzą, co robisz w wolnym czasie?

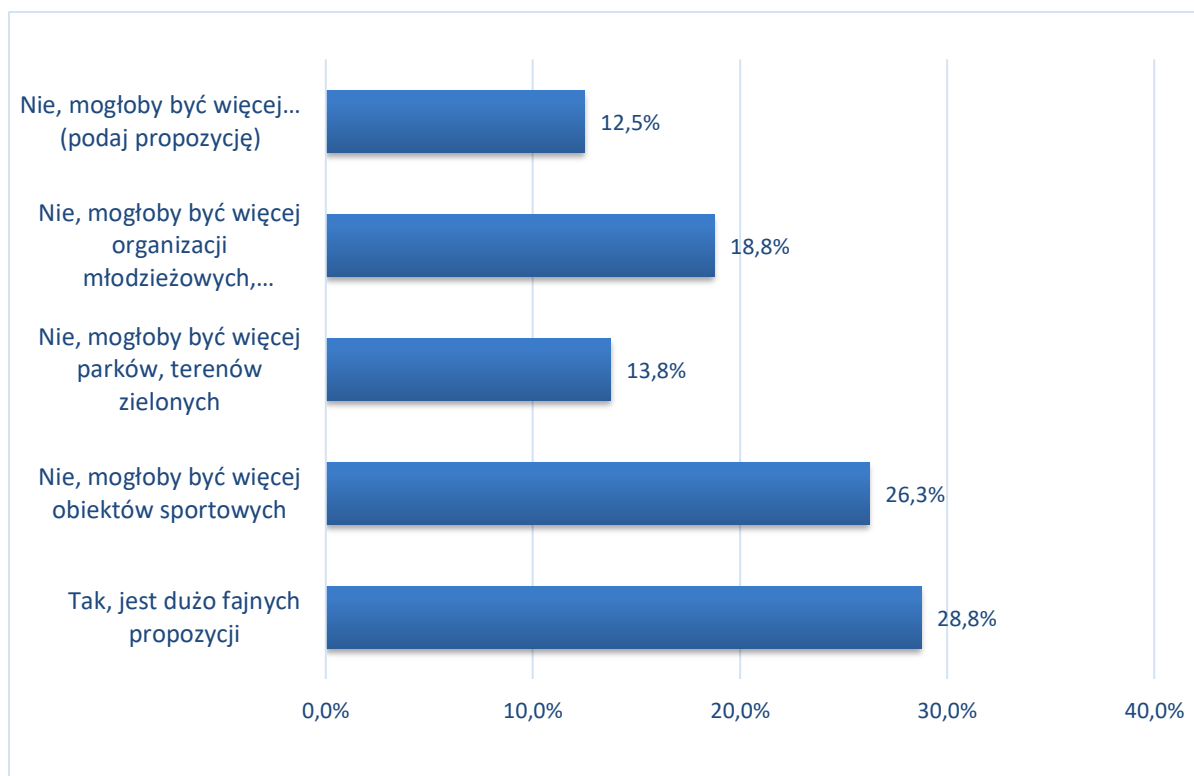
Uczniowie z Gminy Korczew **najczęściej spędzają czas wolny w towarzystwie rodziny (43,8%)** lub też **w samotności (27,5%)**. Część uczniów spędza ten czas **ze znajomymi z klasy/szkoły (13,8%)** albo **ze znajomymi spoza klasy/szkoły (11,3%)**, czy też **z innymi osobami** niż wymienione w ankiecie **(3,8%)**.

Wykres 71. Z kim najczęściej spędzasz czas wolny?

Prawie 1/3 badanych uczniów z Gminy Korczew uważa, że **w okolicy jest dużo fajnych propozycji spędzania czasu wolnego: 28,8%**. Jednakże **26,3%** uczniów uważa, że **w okolicy powinno być więcej obiektów sportowych**, a **18,8%** uczniów, że **brakuje organizacji młodzieżowych oraz propozycji wolontariatów**. Z kolei **13,8%** uczniów wskazało, że **mogłoby być więcej terenów zielonych**. Uczniowie mieli również możliwość przedstawienia swoich propozycji. Najczęściej wskazywali, że w okolicy **brakuje skate parków, placów zabaw, siłowni, ścieżek rowerowych oraz sklepów**.

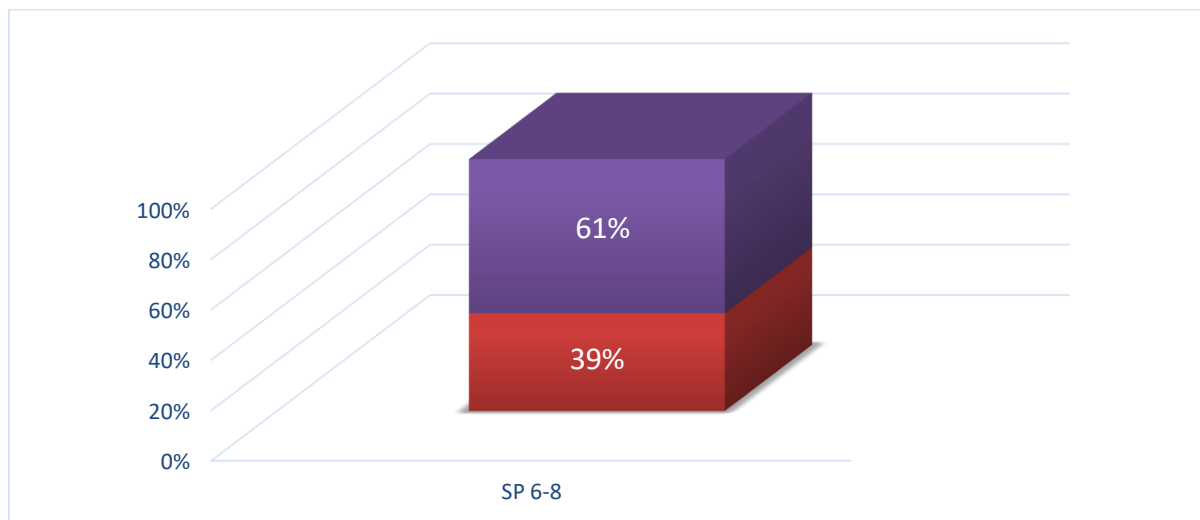
Wykres 72. Czy uważasz, że w Twojej okolicy jest dużo fajnych propozycji spędzania wolnego czasu? Jeśli nie to, co mogłoby być lepiej?

Uczniowie zostali zapytani także o posiadane pasje- w większości przyznają, że je posiadają (61%), wskazując na różnorodne zajęcia, w tym np. rysowanie, szkicowanie, gry na instrumentach czy dyscypliny sportowe.

Wykres 73. Czy masz pasję- coś, co lubisz robić i kiedy to robisz nie czujesz, że mija Ci czas?

2.4. Podsumowanie części diagnostycznej

2.4.1. Podsumowanie badań ankietowych

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w Gminie Korczew można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców Gminy Korczew.

a) Najistotniejszym problemem zdaniem mieszkańców w ich środowisku lokalnym jest bezrobocie oraz zanieczyszczenie krajobrazu. Z pewnością w tej sferze są największe oczekiwania wobec władz związane z podjęciem działań w obszarze przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacją zawodową mieszkańców gminy.

Jako najmniej istotny problem w środowisku lokalnym badani uznali bezdomność oraz wzrost przestępczości.

b) Problem nadużywania alkoholu jest na niskim poziomie ryzyka. Większość badanych mieszkańców Gminy Korczew dość rzadko spożywa alkohol. Poza tym, badani deklarują w większości, iż jednorazowo nie spożywają znacznych ilości alkoholu. Wiedza na temat szkodliwości spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców na wysokim poziomie. Mimo to, należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu i rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach jego spożywania. Jednakże, kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami, czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

c) Palenie wyrobów tytoniowych jest wśród mieszkańców Gminy Korczew niezbyt rozpowszechnionym problemem. Niespełna 1/4 przyznaje się do palenia wyrobów tytoniowych okazjnie lub nałogowo. Poziom wiedzy na temat szkodliwości palenia zarówno papierosów, jak i e-papierosów jest wśród mieszkańców na relatywnie wysokim poziomie. Większość mieszkańców zdaje sobie sprawę, że palenie e-papierosów jest równie lub też bardziej szkodliwe, co palenie zwykłych papierosów.

d) Połowa badanych twierdzi, że zna w bliskim otoczeniu osoby zażywające substancje odurzające. Najbardziej popularną substancją psychoaktywną wśród społeczności lokalnej jest marihuana i haszysz. Jeżeli chodzi o źródło pozyskiwania owych substancji, to zdecydowana większość twierdzi, że nie wie gdzie można nabyć tego typu substancje. Wskazane jest zwrócenie większej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.

e) Problemem środowiskowym jest także przemoc w rodzinie. Połowa badanych twierdzi, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie lub podejrzewa, że tak się dzieje. Wśród mieszkańców Gminy Korczew zauważalny jest relatywnie wysoki świadomości na temat specyfiki przemocy. Jednakże, tylko nieco ponad 1/4 badanych posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w tym zakresie.

f) Problemem w środowisku lokalnym Gminy Korczew jest również uzależnienie od komputerów i Internetu. Większość mieszkańców ocenia, że jest to bardzo lub dość powszechne zjawisko w ich najbliższym otoczeniu.

g) Badanie wykazało, że również cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności zauważalny problem. Ponad połowa mieszkańców Gminy Korczew deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarami przestępstwa internetowego lub też podejrzewa, że tak się dzieje. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.

h) Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Korczew jest na niskim poziomie ryzyka. Niewielki odsetek badanych mieszkańców ocenia, że jest to dość powszechne zjawisko w ich środowisku lokalnym (żaden z mieszkańców nie wskazał na „bardzo powszechne”). Niewielu mieszkańców posiada wiedzę na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie owych informacji, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

2. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

a) Ankieta wykazała, że stosunkowo dużo osób niepełnoletnich podejmuje próby zakupu napojów alkoholowych. Przypadki próby kupna zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu oraz kilka razy w roku.

b) Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży na terenie Gminy Korczew jest zauważalnym, aczkolwiek nie nagminnym problemem. Poza tym, niewielki odsetek sprzedawców wskazuje, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy doszło do nieprzyjemnego zdarzenia związanego ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu, a także istniała potrzeba wzywania Policji w celu interwencji.

c) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż większość sprzedawców odpowiedzialnie podchodzi do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, a zdecydowana większość poważnie traktuje ten zakaz. Większość badanych sprzedawców deklaruje, że zawsze sprawdza dowód osobisty w przypadku wątpliwości, co do wieku kupującego, lub też robi to często. Poza tym, wszyscy badani wskazują, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że jest niepełnoletnia. Mimo wszystko, w zestawieniu tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach na terenie Gminy Korczew zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

d) Większość mieszkańców uważa, że w ich okolicy znajduje się odpowiednia ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Jednocześnie, wszyscy badani sprzedawcy ocenili funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, jako raczej i bardzo dobrą.

3. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży.

a) Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Korczew jest średnim poziomem ryzyka. Mimo młodego wieku, niektórzy uczniowie spożywali już napoje alkoholowe. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie okazjonalne podczas spotkań ze znajomymi oraz towarzystwo rodziny, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

b) Palenie tytoniu nie jest rozpowszechnionym nałogiem wśród uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Korczew. Badania wykazały, że niewielki odsetek badanych młodych mieszkańców Gminy Korczew palił lub nadal pali wyroby papierosowe. Uczniowie najczęściej wskazują, że palą podczas spotkań ze znajomymi. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez programy profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

c) Jak wynika z badań zażywanie substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze nie jest rozpowszechnionym problemem. Żaden z uczniów nie zadeklarował zażywania substancji psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu. Jednakże istnieje odsetek uczniów, którzy wskazują, że bardzo łatwo lub też łatwo jest nabyć substancje psychoaktywne w ich środowisku. Należy zatem zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów. W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną

uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

d) Kolejnym zauważalnym problemem wśród młodych mieszkańców gminy są przypadki agresji i przemocy (zarówno fizycznej, jak i psychicznej), z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku rówieśniczym. Niektórzy z uczniów nawet na co dzień doświadczają przemocy fizycznej oraz psychicznej ze stronnych swoich kolegów i koleżanek w szkole. Otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach powinny skłonić do zapoczątkowania lub rozwijania w szkole działań z zakresu zapobiegania agresji i przemocy oraz rozwiązywania konfliktów. Preferowane byłyby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. To przede wszystkim dyrektorzy placówek oświatowych powinni zwrócić szczególną uwagę na problem przemocy rówieśniczej. Preferowane byłyby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. Co więcej, otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

e) Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera, telefonu komórkowego czy na oglądaniu telewizji. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 5 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

f) Już prawie 1/3 uczniów z Gminy Korczew doświadczyła zjawiska „hejtowania” w przestrzeni internetowej. Uczniowie padali również ofiarami wielu innych działań z zakresu cyberprzemocy. W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się również szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

g) Zauważalnym problemem staje się skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, jakimi są gry na automatach. Również internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadanek na lekcjach wychowawczych.

h) Jak wynika z przeprowadzonych badań część badanych uczniów nie potrafi zagospodarować swojego czasu wolnego. Uczniowie często spędzają czas wolny przed telewizorem, komputerem czy korzystając ze smartfonów, przeznaczając go na oglądanie filmów, seriali, korzystanie z portali społecznościowych, rzadko kiedy na naukę, czy programy dokumentalne, informacyjne. Większość badanych uczniów przyznaje, że w okolicy brakuje atrakcyjnych propozycji spędzania czasu wolnego, takich jak obiekty sportowe, tereny zielone, organizacje młodzieżowe. Należy poświęcić więcej uwagi ofercie zajęć oraz oddziaływań skierowanych do dzieci i młodzieży na terenie gminy. Może istnieć potrzeba szerszego zdiagnozowania zasygnalizowanego problemu.

2.4.2. Analiza SWOT

To jedna z najbardziej popularnych i rozpowszechnionych metod analitycznych. Jej nazwa wywodzi się od pierwszych liter angielskich słów: *Strengths- Mocne (silne) strony; Weakneeses- Słabe strony; Opportunities- Szanse; Threats- Zagrożenia.*

Analiza SWOT przeważnie wykorzystywana jest do oceny wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych. Diagnoza i ocena szans oraz zagrożeń, wynikających z otoczenia, oraz potencjału wewnętrznego stanowi zbiór informacji na podstawie, których możliwe jest wytyczanie celów strategicznych.

Analiza SWOT została oparta na informacjach zawartych w kompleksowej diagnozie sytuacji społecznej w Gminie. Stanowi ona podstawę do identyfikacji i określenia kierunków działań. Analizę SWOT dla Gminy Korczew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • dobre rozpoznanie przez władze i instytucje lokalne istniejących problemów społecznych w gminie, • współpraca instytucji oświatowych, kulturalnych oraz stowarzyszeń z instytucjami samorządu gminnego, • regularna organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych, • promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, • aktywna działalność Gminnej Biblioteki Publicznej; • efektywna praca członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz GKRPA, • dostępność Gminnego Przedszkola Publicznego, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak mieszkań chronionych, • brak placówek wsparcia dziennego, • niezatrudnianie asystenta rodziny w GOPS; • ujemne saldo migracji, • utrzymująca się stopa bezrobocia, • mała liczba pracowników posiadających kompetencje do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą na salach gimnastycznych, w świetlicach wiejskich, • niski poziom wykształcenia mieszkańców, • ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie,

• zapewnienie posiłków dzieciom z terenu Gminy oraz dowozu do szkół, • przeważająca liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym, • system stypendialny dla dzieci, • spadek ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy GOPS, • odpowiedzialna postawa sprzedawców napojów alkoholowych wobec sprzedaży alkoholu i tytoniu nieletnim, • kontrola punktów sprzedaży alkoholu na dobrym poziomie, • modernizacja bazy rekreacyjno-sportowej, • modernizacja bazy oświatowej.	• brak jednostek poradnictwa specjalistycznego na terenie gminy, • niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, • zbyt niskie wynagrodzenie pracowników, • niska stopa życiowa części mieszkańców, • brak dostępu do zajęć edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy, • brak grup wsparcia dla osób uzależnionych, • słabo rozwinięta działalność wolontarystyczna, • niska aktywność mieszkańców w lokalnych stowarzyszeniach, kołach, organizacjach.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemów zdrowotnych i zagrożeń społecznych, • możliwość korzystania z programów z zakresu pomocy społecznej współfinansowanych ze środków rządowych i unijnych, • wzrost znaczenia organizacji pozarządowych w sektorze pomocy społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykluczenie społeczne osób starszych i niepełnosprawnych, • rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne wynikające ze starzenia się społeczeństwa (problem o charakterze globalnym) i wzrostu liczby osób niepełnosprawnych i wymagających opieki, • zagrożenia funkcjonowania rodziny w związku z problemem uzależnień,

- promocja gminy, działania wspierające wzrost przedsiębiorczości mieszkańców,
- stałe podnoszenie kwalifikacji przez pracowników GOPS,
- rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz lokalną wspólnotą,
- możliwość korzystania z programów z zakresu pomocy społecznej współfinansowanych ze środków rządowych i unijnych,
- wzrost znaczenia organizacji pozarządowych w sektorze pomocy społecznej,
- niska popularność gier hazardowych wśród dorosłych mieszkańców,
- niska popularność alkoholu oraz wyrobów tytoniowych wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy,
- spadek ogólnej liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
- bezrobocie, długotrwałego ubóstwa i przemocy,
- niekorzystne wzorce zachowań (agresja, przemoc, uzależnienia) płynące z nowoczesnych mediów,
- wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży oraz pojawianie się nowych rodzajów uzależnień,
- występowanie zjawiska wyuczonej bezradności i uzależnienia od pomocy społecznej,
- ograniczenia prawne oraz brak stabilności przepisów, trudności w ich interpretacji,
- zjawisko przemocy w rodzinie,
- zjawisko przemocy rówieśniczej w szkołach,
- uzależnienie od komputera i nowych technologii wśród mieszkańców gminy,
- zjawisko cyberprzemocy,
- rosnąca wraz z wiekiem popularność substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy) wśród uczniów.

RODZIAŁ III

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KORCZEW NA LATA 2021-2025

3.1. Misja i prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

Celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew jest wyznaczenie priorytetowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania określonych problemów społecznych oraz poprawa sytuacji mieszkańców. Punktem wyjścia dla opracowania strategii jest diagnoza stanu faktycznego, analiza danych wynikających ze specyfiki gminy. Zebrany materiał źródłowy oraz wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Korczew pozwoliły wskazać grupę najważniejszych problemów społecznych w gminie. Realizacja zadań zawartych w strategii planowana jest na lata 2021 – 2025, co powinno zapewnić możliwość długofalowych działań.

W Strategii wyróżniono:

- misję gminy- stanowi cel nadrzędny przy planowaniu działań rozwojowych w gminie;
- cele strategiczne- wskazują najważniejsze obszary, których wsparcie jest niezbędne dla rozwiązywania problemów społecznych w gminie;
- cele operacyjne- są celami szczegółowymi dla celów strategicznych, zawierają propozycje kierunków działań niezbędnych do osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych.

Misja Gminy Korczew na lata 2021-2025 brzmi:

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Korczew szans rozwoju i odpowiednich warunków życia, a także przeciwdziałanie patologiom i wykluczeniu społecznemu.

Na podstawie dostępnych danych sformułowano prognozę rozwoju sytuacji społecznej w Gminie Korczew. W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

1. Budowa systemu wsparcia zapewniającego zaspokajanie potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i dotkniętych długotrwałą chorobą

Prognozuje się:

- ✓ utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- ✓ utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób przewlekle chorych oraz ich rodzin;
- ✓ poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych;
- ✓ zwiększenie dostępu do usług specjalistycznych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania oraz w formach instytucjonalnych – domu pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia;
- ✓ promowanie pomocy sąsiedzkiej i idei wolontariatu;
- ✓ promowanie funkcjonowania rodzin wielopokoleniowych.

2. Doskonalenie systemu wspierania rodziny oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie

Prognozuje się:

- ✓ stałe potrzeby rodzin dysfunkcyjnych w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej;
- ✓ utrzymanie odpowiedniego poziomu życia mieszkańców, umożliwiającego zaspokajanie najpilniejszych potrzeb, w tym potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży;
- ✓ potrzebę wsparcia rodzin przez asystenta rodziny;
- ✓ występowanie zjawiska przemocy w rodzinie i potrzebę jego minimalizacji;
- ✓ potrzebę specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- ✓ potrzebę podnoszenia świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy i sposobów jego przeciwdziałania;

- ✓ stałe zapotrzebowanie na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
- ✓ brak integracji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, bezradności opiekuńczo-wychowawczej, bezrobocia, uzależnień i przemocy;
- ✓ potrzebę zapewnienia dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków życia i rozwoju;
- ✓ popularyzację rodzin wspierających;
- ✓ wzmacnianie ról i kompetencji wszystkich członków rodziny.

3. Rozwój działań na rzecz ograniczenia ubóstwa, uzależnień i bezrobocia oraz minimalizacja ich negatywnych skutków

Prognozuje się:

- ✓ utrzymywanie się potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy oraz osobom z wyuczoną bezradnością;
- ✓ zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego najuboższych mieszkańców Gminy,
- ✓ wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- ✓ utrzymywanie się potrzeby udzielania pomocy i wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ wzrost potrzeby zapewnienia pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- ✓ konieczność podniesienia poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

4. Rozwój kapitału społecznego gminy poprzez wzrost aktywności obywatelskiej mieszkańców

Prognozuje się:

- ✓ wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy;
- ✓ utrzymywanie się średniego poziomu integracji społecznej mieszkańców gminy;
- ✓ wzrost zjawiska cyberprzemocy i potrzebę jego zapobiegania.

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań, a zatem strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym gminy.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Korczew poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikacją rozwoju społecznego w gminie oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych.

Wdrożenie strategii ma na celu:

- ✓ poprawę jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych w gminie,
- ✓ wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- ✓ zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,
- ✓ zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień w gminie,
- ✓ integrację i aktywizację społeczną mieszkańców gminy.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3.2. Realizacja strategii

3.2.1. Cele i kierunki działań

Wdrażanie *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew na lata 2021 - 2025* opierać będzie na realizacji czterech celów strategicznych:

1. CEL STRATEGICZNY: Budowa systemu wsparcia zapewniającego zaspokajanie potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i dotkniętych długotrwałą chorobą

I CEL OPERACYJNY: Aktywizacja osób starszych i zapobieganie ich społecznej marginalizacji

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Zwiększanie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych;
- Kierowanie osób starszych potrzebujących opieki do domów pomocy społecznej;
- Udzielanie wsparcia osobom spełniającym kryteria ustawowe do pobytu w mieszkaniach chronionych;
- Działalność wolontarystyczna na rzecz seniorów;
- Organizacja wydarzeń oraz podejmowanie działań promujących integrację wewnątrz i między pokoleniową
- Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych, w tym organizowanie cyklicznych imprez i spotkań integracyjnych, wycieczek, zajęć i warsztatów, programów na rzecz aktywizacji ludzi starszych i integracji ze środowiskiem;
- Propagowanie działań związanych z „dobrym starzeniem się” pozwalających na jak najdłuższe zachowanie sprawności, samodzielności i aktywności w życiu społecznym zawodowym;
- Wspieranie i wzmacnianie pomocy sąsiedzkiej osób w podeszłym wieku;
- Współpraca z instytucjami, organizacjami i kościołem w zakresie pomocy osobom starszym;
- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i ich rodzinom;
- Praca socjalna z osobami starszymi.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy osobom starszym;
- ✓ liczba inicjatyw skierowanych do osób starszych;
- ✓ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat;
- ✓ liczba osób starszych, którym udzielono wsparcia;
- ✓ liczba działań podjętych wspólnie z organizacjami pozarządowymi na rzecz seniorów.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew– Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PFRON, PCPR, fundusz zdrowia

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

II CEL OPERACYJNY: Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą;
- Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą, a także ich rodzinom i opiekunom;
- Zintegrowane działania instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób dotkniętych długotrwałą chorobą oraz osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi;
- Organizacja środowiskowych form wsparcia i integracji;
- Działalność wolontarystyczna na rzecz osób niepełnosprawnych i dotkniętych długotrwałą chorobą;
- Umożliwianie osobom niepełnosprawnym oraz dotkniętym długotrwałą chorobą aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej gminy;
- Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych;

- Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym przy współpracy z innymi instytucjami.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba działań podjętych wspólnie z organizacjami pozarządowymi;
- ✓ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat;
- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności;
- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu z powodu długotrwałej choroby;
- ✓ liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy niepełnosprawnym i przewlekle chorym;
- ✓ liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- ✓ ilość stworzonych nowych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych,
- ✓ liczba inicjatyw skierowanych do osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew- Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PFRON, PUP, PCPR

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

2. CEL STRATEGICZNY: Doskonalenie systemu wspierania rodziny oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie

I CEL OPERACYJNY – Wsparcie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- Realizacja działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów, pikników rodzinnych, spektakli, wycieczek i innych działań mających na celu integrację rodzin;
- Systematyczna współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół oraz rozwijania współpracy z rodzicami;
- Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowej i kulturalnej;
- Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży działających w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej (np. koła zainteresowań, świetlice, kluby, ogniska wychowawcze, lub specjalistycznej lub pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę);
- Budowanie międzyinstytucjonalnego systemu wczesnej interwencji;
- Realizacja programów wczesnej interwencji dla dzieci i młodzieży z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym niewydolnych wychowawczo;
- Zapewnienie rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej wsparcia rzeczowego oraz finansowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i formy ich wsparcia;
- ✓ liczba osób objętych programami wczesnej interwencji;
- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa;
- ✓ liczba rodzin korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
- ✓ liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych;
- ✓ liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny;
- ✓ liczba imprez o charakterze kulturalnym;
- ✓ liczba projektów przeprowadzonych w świetlicach wiejskich
- ✓ liczba klubów i stowarzyszeń sportowych;
- ✓ liczba dzieci korzystających z dożywiania,
- ✓ liczba stypendiów

Jednostka realizująca: Gmina Korczew – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS, GKRPA

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, ośrodek zdrowia, Policja, placówki oświatowe, Kościół,

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

II CEL OPERACYJNY– Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- Realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy,
- Rozpowszechnianie informacji o podmiotach i miejscach świadczących pomoc ofiarom przemocy domowej;
- Udzielanie kompleksowej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym realizacja procedury „Niebieska Karta”, wsparcie specjalistyczne indywidualne i grupowe, jak i zapewnienie miejsc noclegowych;

- Współpraca z innymi podmiotami działającymi na terenie powiatu mająca na celu realizację działań zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie oraz monitoring zjawiska;
- Wzmacnianie potencjału instytucji i organizacji realizujących zadania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- Tworzenie spójnych, opartych na aktualnej wiedzy i doświadczeniu praktycznym narzędzi pracy z osobami doświadczającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc;
- Podejmowanie działań interwencyjnych i zabezpieczających dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie;
- Podnoszenie kompetencji pracowników zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację akcji lokalnych lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba założonych Niebieskich Kart;
- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie;
- ✓ liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy sprawcom i ofiarom przemocy w rodzinie;
- ✓ liczba szkoleń/ uczestników podnoszących kwalifikacje zawodowe;
- ✓ liczba przeprowadzonych interwencji;
- ✓ liczba dzieci, które objęto pomocą specjalistyczną;
- ✓ liczba akcji społecznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew– Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS, GKRPA, ZI

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, fundusz zdrowia, Policja, placówki oświatowe, sądy i prokuratura

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

3. CEL STRATEGICZNY: Rozwój działań na rzecz ograniczenia ubóstwa, uzależnień i bezrobocia oraz minimalizacja ich negatywnych skutków

I CEL OPERACYJNY: Zmniejszanie rozmiarów ubóstwa

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Pomoc finansowa i rzeczowa oraz poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- Coroczna ocena zasobów pomocy społecznej;
- Organizacja działań mających na celu wspieranie kompetencji mieszkańców w zakresie zaradności, samodzielności oraz gospodarowania posiadanymi zasobami;
- Realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci z rodzin ubogich (organizowanie i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole, zapewnienie odzieży, wyposażenia w artykuły szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych);
- Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze oraz zagrożonych bezdomnością.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa oraz formy ich wsparcia,
- ✓ liczba dzieci z osób ubogich, którym zorganizowano wypoczynek w czasie ferii letnich i zimowych;
- ✓ liczba dzieci z rodzin ubogich, które dożywiano w trakcie nauki w szkole.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew– Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy jako organ wykonawczy, GOPS, GKRPA

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, fundusz zdrowia, Policja, placówki oświatowe, Kościoł

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

II CEL OPERACYJNY: Stworzenie skutecznego systemu pomocy i wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Realizacja i kontynuacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- Działania profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży mające zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczające alternatywnych form spędzania wolnego czasu;
- Upowszechnianie wiedzy o uzależnieniach oraz promowanie zdrowego stylu życia;
- Podejmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych prowadzących działania z zakresu profilaktyki uzależnień;
- Współpraca samorządu i jednostek samorządowych z placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz prowadzenia kampanii edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych;
- Monitorowanie problematyki alkoholowej i narkotykowej oraz uzależnień behawioralnych na terenie gminy;

- Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym;
- Wspieranie działań mających na celu powstawanie grup wsparcia oraz grup samopomocy;
- Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności do napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu ich sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia;
- Podnoszenie kompetencji pracowników zajmujących się problematyką uzależnień.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba realizowanych programów profilaktyki zdrowotnej;
- ✓ liczba uczestników programów profilaktyki zdrowotnej;
- ✓ liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych;
- ✓ liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień,
- ✓ liczba uczestników programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych,
- ✓ liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe;
- ✓ liczba szkoleń/ uczestników podnoszących kwalifikacje zawodowe.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS, GKRPA

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR, fundusz zdrowia, Policja, placówki oświatowe, Kościół,

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

III. CEL OPERACYJNY: Rozwijanie form pomocy na rzecz osób bezrobotnych oraz eliminowanie zjawiska długotrwałego bezrobocia

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Stałe monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy;
- Udostępnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego;
- Pomoc materialna osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem;
- Organizacja i finansowanie usług wspierających aktywizację zawodową;
- Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz osób bezrobotnych i ich rodzin, w oparciu o zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba bezrobotnych, w tym liczba bezrobotnych kobiet;
- ✓ liczba bezrobotnych długoterminowych;
- ✓ liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego;
- ✓ liczba bezrobotnych poniżej 25 r.ż.;
- ✓ liczba bezrobotnych niepełnosprawnych;
- ✓ liczba programów skierowanych do osób bezrobotnych;
- ✓ liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia;
- ✓ liczba osób bezrobotnych, które skierowano na zajęcia w Klubie Integracji Społecznej;
- ✓ liczba usług wspierających aktywizację zawodową.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS, PUP

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, PCPR

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

4. CEL STRATEGICZNY: Rozwój kapitału społecznego gminy poprzez wzrost aktywności obywatelskiej mieszkańców

I CEL OPERACYJNY: Aktywna integracja społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w realizacji inicjatyw społecznych

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- Podejmowanie działań mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, m.in. poprzez prowadzenie konsultacji społecznych, kampanii informacyjnych;
- Podejmowanie działań mających na celu promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej wśród mieszkańców, m.in. poprzez organizowanie akcji informacyjnych, spotkań, zacieśnianie współpracy z placówkami oświatowymi w tym zakresie;
- Integracja rodzin i przeciwdziałanie marginalizacji osób niepełnosprawnych, starszych, ubogich, dotkniętych uzależnieniami i przemocą przez organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych;
- Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zjawisku cyberprzemocy oraz pomoc ofiarom cyberprzemocy;
- Tworzenie sieci podmiotów współpracujących na rzecz środowiska lokalnego, w tym: edukowanie, aktywizowanie i animowanie przedstawicieli instytucji i organizacji, mieszkańców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych;
- Tworzenie warunków do rozwijania i utrzymywania relacji sąsiedzkich;
- Wspieranie działalności grup młodzieżowych oraz organizacji wolontarystycznych,

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba organizacji pozarządowych, z którymi współpracuje samorząd;
- ✓ liczba wydarzeń społeczno-kulturalnych skierowanych do społeczności lokalnej;
- ✓ liczba mieszkańców angażująca się w wolontariat;
- ✓ liczba lokalnych stowarzyszeń.

Jednostka realizująca: Gmina Korczew – Rada Gminy, jako organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, GOPS

Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje społeczne, organizacje pożytku publicznego, placówki oświatowe, Kościół

Źródła finansowania: Budżet gminy, dotacje z budżetu państwa, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych

3.2.2. Monitoring i ewaluacja

W celu stworzenia całościowego obrazu realizowanych działań na rzecz poprawy sytuacji w Gminie niezbędne jest tworzenie, przekazywanie i analizowanie corocznie poniższych sprawozdań:

- 1) Oceny zasobów pomocy społecznej;
- 2) Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Korczew;
- 3) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Korczew;
- 4) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Korczew;
- 5) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Korczew;
- 6) Sprawozdanie ze współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

W latach obowiązywania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do końca kwietnia każdego roku za rok poprzedzający każda jednostka, która współuczestniczy (jest odpowiedzialna lub jest partnerem) w realizacji celów sporządzi sprawozdania z realizacji wyżej wymienionych programów i projektów (dotyczących problemów społecznych) oraz osiągniętych rezultatów. Sprawozdania przekazywane będą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczewie, jako do jednostki koordynującej, który po analizie przygotuje i przedstawi raport z realizacji Strategii Radzie Gminy. Corocznie sporządzany będzie skrócony raport z realizacji Strategii (na podstawie oceny wskaźników realizacji Strategii w ramach poszczególnych działań), a raz na 2 lata sporządzony zostanie raport rozszerzony.

Sprawozdania ze stopnia realizacji poszczególnych programów i projektów służyć będą bieżącemu monitoringowi realizacji Strategii oraz będą pomocne przy przeprowadzaniu ewaluacji Strategii, a także ewentualnej aktualizacji jej celów i kierunków działań.

Wskazane, aby ewaluacja końcowa została przeprowadzona w ostatnim roku realizacji Strategii, a jej wyniki stanowiły podstawę do jej aktualizacji na kolejne lata.

Ewaluacja ilościowa przeprowadzana będzie na podstawie analizy danych liczbowych pochodzących ze sprawozdań podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii. Analiza ta określi poziom realizacji poszczególnych zadań.

Ewaluacja jakościowa polegała będzie na ocenie:

- efektywności wdrażania Strategii (czy nakłady czasowe, ludzkie i finansowe zaangażowane w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów)
- skuteczności (czy kierunki działań i realizowane w ich ramach zadania w zamierzony sposób prowadzą do osiągnięcia celów? Czy realizowane działania w sposób optymalny realizują cele Strategii)
- trafności - czy realizowane cele i kierunki działań Strategii są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Gminy?

Analiza jakościowa pozwoli na ocenę skuteczności strategii w zakresie stosowanych form, funkcjonalności opracowanych procedur oraz ilości i jakości posiadanych zasobów, w tym finansowych.

Źródłem danych, które posłużą do ewaluacji mogą być dane statystyczne, sprawozdania z monitoringu, dane z badań społeczności lokalnej i inne.

3.2.3. Źródła finansowania

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

Należy założyć, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczew na lata 2021- 2025 będą: budżet gminy, dotacje z budżetu państwa oraz środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, unijnych, programów celowych.

Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Każdy podmiot z terenu Gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji.

Ramy finansowe realizacji Strategii są jednak uzależnione od możliwości finansowych gminy oraz wielu zmiennych, jak art. sytuacja społeczna i gospodarcza, kondycja finansów publicznych, zmiany na rynku pracy, zmiany w programie „Rodzina 500 plus”, zmiany w zakresie dostępu do konkretnych świadczeń itp.

Planowane wydatki definiowane będą corocznie w uchwale budżetowej. Jedną z podstaw do ich określenia będzie ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16 a ustawy o pomocy społecznej).

Spis tabel

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Korczew- 2019 rok.....	9
Tabela 2. Przepięstwa/wykroczenia popełnione pod wpływem substancji psychoaktywnych.	15
Tabela 3. Przepięstwa na terenie gminy.....	15
Tabela 4. Kwalifikacja prawna wszczętych / stwierdzonych / zakończonych.	16
Tabela 5. Główne przyczyny przyznawania świadczeń pomocy społecznej przez GOPS w Gminie Korczew w latach 2017-2019- liczba rodzin- dane z GOPS	24
Tabela 6. Ocena ważności lokalnych problemów społecznych przez badanych mieszkańców.	39
Tabela 7. Zgodność z twierdzeniami na temat alkoholu- dorośli mieszkańcy.	44
Tabela 8. Przekonania dotyczące wychowania.....	53
Tabela 9. Przekonania dotyczące przemocy.	56
Tabela 10. Przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych wśród uczniów klas 6-8 szkoły podstawowej.....	75
Tabela 11. Analiza SWOT.	95

Spis wykresów

Wykres 1. Populacja w Gminie Korczew w latach 1995-2019.....	8
Wykres 2. Ekonomiczne grupy wiekowe.	9
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu ubóstwa w latach 2017-2019.	25
Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2017-2019.	26
Wykres 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2017-2019.....	27
Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu bezrobocia w latach 2017-2019.	28
Wykres 7. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu niepełnosprawności w latach 2017-2019.....	29
Wykres 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w latach 2017-2019.	31
Wykres 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu alkoholizmu w latach 2017-2019.	32
Wykres 10. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Korczew z powodu przemocy w rodzinie w latach 2017-2019.	35
Wykres 11. Wiek inicjacji alkoholowej- dorośli mieszkańcy.	40
Wykres 12. Częstotliwość spożywania alkoholu- dorośli mieszkańcy.	41
Wykres 13. Ilość porcji alkoholu wypijanych podczas "standardowego" picia- dorośli mieszkańcy. ...	42
Wykres 14. Stopień dostępności lokali w Gminie Korczew, w których można kupić alkohol w opinii dorosłych mieszkańców.	42
Wykres 15. Czy wie Pani/Pan gdzie może zgłosić się po pomoc osoba uzależniona od alkoholu?	43
Wykres 16. Wiek inicjacji nikotynowej- dorośli mieszkańcy.....	45
Wykres 17. Czy pali Pan/Pani papierosy lub e-papierosy?.....	45
Wykres 18. Jak Pana/Pani zdaniem palenie e-papierosów wpływa na zdrowie?	46
Wykres 19. Ile zna Pan/Pani osób (osobiście lub „ze słyszenia”), które przyjmują substancje odurzające (narkotyki lub dopalacze)?	47
Wykres 20. Jakie substancje odurzające są najczęściej przyjmowane przez osoby, które znasz (pytanie wielokrotnego wyboru)?.....	48
Wykres 21. Czy wie Pan/Pani gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?	49
Wykres 22. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”) uzależnione od leków?	49
Wykres 23. Jak ocenia Pan/Pani rozpowszechnienie uzależnienia od hazardu w Pana/Pani środowisku?	50
Wykres 24. Czy wie Pan/Pani gdzie może uzyskać pomoc osoba uzależniona od hazardu w Pana/Pani środowisku?	50
Wykres 25. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”), które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia)?.....	51

Wykres 26. Jak ocenia Pan/Pani rozpowszechnienie uzależnienia od komputerów/internetu w Pana/Pani środowisku?	52
Wykres 27. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub "ze słyszenia") doświadczające przemocy w rodzinie?	54
Wykres 28. Czy wie Pan/Pani gdzie może uzyskać pomoc ofiara przemocy w Pana/Pani rejonie zamieszkania?	54
Wykres 29. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce"?	58
Wykres 30. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany"?	59
Wykres 31. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w moim środowisku lokalnym"?	59
Wykres 32. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach"?	60
Wykres 33. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych"?	60
Wykres 34. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne"?	61
Wykres 35. Czy zgadza się Pani/Pan z twierdzeniem: "Kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu"?	61
Wykres 36. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "Alkohol powinien być dostępny dla osób poniżej 18 roku życia"?	62
Wykres 37. Czy zgadza się Pani/ Pan z twierdzeniem: "W okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych"?	62
Wykres 38. Jak często zdarza się, że osoba niepełnoletnia próbuje kupić alkohol w Pana/Pani sklepie?	63
Wykres 39. Jak często zdarza się, że ktoś spożywa alkohol w obrębie Pana/Pani sklepu?	63
Wykres 40. Czy zdarzyło się w ciągu ostatnich 3 miesięcy jakieś nieprzyjemne zajście związane z używaniem alkoholu w obrębie sklepu?	64
Wykres 41. Czy kiedykolwiek sprzedał Pan / sprzedała Pani alkohol osobie, o której wiedział Pan/Pani, że jest nieletnia?	64
Wykres 42. W przypadku wątpliwości, jak często pyta Pan/Pani o dowód potwierdzający pełnoletniość klienta?	65
Wykres 43. Jak, Pana/Pani zdaniem funkcjonuje kontrola sprzedaży alkoholu w Pana/Pani miejscowości?	65
Wykres 44. Jak czujesz się w swojej klasie?	66
Wykres 45. Czy byłeś/aś kiedyś na wagarach?	67
Wykres 46. Powody wagarowania.	68
Wykres 47. Czy kiedykolwiek próbowałeś alkoholu?	69
Wykres 48. Okoliczności inicjacji alkoholowej.	69
Wykres 49. Jak często pijesz alkohol?	70
Wykres 50. Rodzaj spożywanego alkoholu.	70

Wykres 51. Czy łatwo jest kupić alkohol, jeśli nie ma się ukończonych 18 lat?	71
Wykres 52. Czy kiedykolwiek próbowałeś papierosa?.....	72
Wykres 53. Okoliczności inicjacji nikotynowej.	72
Wykres 54. Czy obecnie palisz papierosy?	73
Wykres 55. Czy łatwo jest kupić papierosy, jeśli nie ma się ukończonych 18 lat?.....	73
Wykres 56. Czy kiedykolwiek próbowałeś narkotyków lub dopalaczy?	74
Wykres 57. Czy łatwo jest kupić narkotyki w Twoim środowisku?	74
Wykres 58. Rodzaj doświadczanej przemocy w szkole ze strony rówieśników (pytanie wielokrotnego wyboru).....	77
Wykres 59. Jak często doświadczasz którejkolwiek z form przemocy w szkole ze strony innych uczniów?	77
Wykres 60. Częstotliwość korzystania z komputera.....	78
Wykres 61. Na co poświęcasz najwięcej czasu korzystając z komputera (pytanie wielokrotnego wyboru)?	79
Wykres 62. Jakbyś się czuł/a, gdybyś przez cały tydzień nie byłoby dostępu do Internetu?	80
Wykres 63. Styczność z cyberprzemocą: SP 6-8.....	81
Wykres 64. Czy kiedykolwiek grałeś na automatach (takich, gdzie wygraną są pieniądze)?	82
Wykres 65. Czy kiedykolwiek grałeś w gry internetowe, w których można wygrać pieniądze (np. poker)?	82
Wykres 66. Ile czasu dziennie przeznaczasz na oglądanie telewizji?	83
Wykres 67. Rodzaje najczęściej oglądanych programów.....	84
Wykres 68. Ile czasu dziennie korzystasz z telefonu?	84
Wykres 69. Na czym spędzasz najwięcej czasu korzystając z telefonu?	85
Wykres 70. Czy Twoi rodzice wiedzą, co robisz w wolnym czasie?.....	86
Wykres 71. Z kim najczęściej spędzasz czas wolny?	86
Wykres 72. Czy uważasz, że w Twojej okolicy jest dużo fajnych propozycji spędzania wolnego czasu? Jeśli nie to, co mogłoby być lepiej?.....	87
Wykres 73. Czy masz pasję- coś, co lubisz robić i kiedy to robisz nie czujesz, że mija Ci czas?	88